

મુંબઈ સમાચાર

મુંબઈ પ્રસિદ્ધ થયું ■ સ્થાપના: ૧ જુલાઈ ૧૮૨૨ ■ પુસ્તક: ૨૦૪ ■ Volume 68 ■ Issue 24
 ■ વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧ ■ જયેષ્ઠ વદ-૪ ■ મુંબઈ ■ MUMBAI SAMACHAR ■ www.bombaysamachar.com ■ REGD.No. MCS/058/2018-20

R.N.I. No. GUU/GUU/2013/58486

રવિવાર, ૧૫ જૂન, ૨૦૨૫, (૧૫ પાનાં) કિંમત રૂ ૧૦.૦૦

ઉત્સવ પૂર્તિ પૃથી ૧૧

LIKE & FOLLOW: /Mumbaisamachar4u

દક્ષિણ આફ્રિકાએ રચ્યો ઇતિહાસ: ટેસ્ટમાં વર્લ્ડ ચેમ્પિયન

‘ચોક્કસ’ની દાયકાઓ જૂની છાપ ભૂંસી નાખી ▶ ૨૭ વર્ષે જીત્યા મોટી ટ્રોફી: ટેસ્ટના વર્લ્ડ કપમાં માર્કરમ લોર્ડસની ફાઇનલમાં બન્યો ‘લોર્ડ’ ▶ ઑસ્ટ્રેલિયા ટાઇટલ ન જાળવી શક્યું

વિજયનો ઉત્સાહ:

લંડનમાં લોર્ડસના મેદાન પર શનિવારે રમાયેલી વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપની ફાઇનલમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની ટીમે ઑસ્ટ્રેલિયા સામે વિજય મેળવ્યા બાદ હાથમાં વિજેતા ટ્રોફી લઈને ટીમના સભ્યો સાથે ઉજવણી કરી રહેલો દક્ષિણ આફ્રિકાની ટીમનો કેપ્ટન ટેમ્બા બવુમા. (એજન્સી)

લંડન: સાઉથ આફ્રિકાએ અહીં શનિવારે સાંજે લોર્ડસમાં નવો ઇતિહાસ સર્જ્યો હતો. ઑસ્ટ્રેલિયા સામેની વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપ (ડબ્લ્યુટીસી)ની ફાઇનલમાં ટેમ્બા બવુમાની ટીમે વિજય મેળવીને સાઉથ આફ્રિકાને પ્રથમ વાર ક્રિકેટ જગતની મોટી અને અમૂલ્ય ટ્રોફી અપાવી. સાઉથ આફ્રિકાએ ૨૮૨ રનનો લક્ષ્યાંક શનિવારના ચોથા દિવસે ફક્ત પાંચ વિકેટના ભોગે (૨૮૨/૫) મેળવી લીધો હતો. ઓપનર એડન માર્કરમ (૧૩૬ રન, ૨૦૭ બોલ, ૧૪ ફોર) આ ઐતિહાસિક જીતનો સુપર-હીરો હતો. સાઉથ આફ્રિકાની જ નહીં,

સમગ્ર ક્રિકેટ વિશ્વની જનતા તેને ‘લોર્ડસના લોર્ડ’ તરીકે ઓળખશે, કારણકે તેણે સાઉથ આફ્રિકાને દાયકાઓથી નડી રહેલી ‘ચોક્કસ’ની છાપ દૂર કરાવી આપી છે. ૧૯૯૦ના દાયકામાં રંગબેદની નીતિ ત્યજીને ફરી ક્રિકેટ જગતમાં પ્રવેશેલા સાઉથ આફ્રિકાના ક્રિકેટ ઇતિહાસમાં બવુમાની ટીમનું અને ખાસ કરીને માર્કરમનું નામ સુવર્ણ અક્ષરે લખાશે. આઇસીસીના ચેરમેન જય શાહ તેમ જ ક્રિકેટ વર્લ્ડના બીજા અનેક મહાનુભાવો આ અવસરે લોર્ડસમાં હાજર હતા. સાઉથ આફ્રિકાના

ખેલાડીઓની પત્ની-ગર્લફ્રેન્ડ તેમ જ પરિવારજનો પણ બેહદ ખુશ હતા. સાઉથ આફ્રિકા આ પહેલાં ફક્ત એક ટ્રોફી જીત્યું હતું. ૧૯૯૮માં એ ટ્રોફી વિલ્સ ઇન્ટરનેશનલ કપની હતી. ત્યાર પછી ટૂર્નામેન્ટોની સેમિ ફાઇનલ કે ફાઇનલમાં પહોંચીને પણ છેવટે હારી બેસતા સાઉથ આફ્રિકા હવે ‘ચોક્કસ’ નથી રહ્યું. તેઓ ૧૯૯૮ની આઇસીસી નોર્થઆઉટ ટ્રોફી જીત્યા બાદ છેક ૨૭ વર્ષે મોટી ટ્રોફી જીત્યા છે. જે કામ ભારત બે વખત (૨૦૨૧માં, ૨૦૨૩માં) ડબ્લ્યુટીસીની ફાઇનલમાં પહોંચ્યા પછી

ન કરી શક્યું એ કામ સાઉથ આફ્રિકાએ એક જ વખત (૨૦૨૫માં) ફાઇનલમાં પહોંચીને કરી દેખાડ્યું છે. સાઉથ આફ્રિકાને આ સન્માન અપાવવામાં અંચેત કેપ્ટન ટેમ્બા બવુમા (૬૬ રન, ૧૩૪ બોલ, પાંચ ફોર)નું પણ બહુમૂલ્ય યોગદાન છે. તેણે ત્રીજી વિકેટ માટે માર્કરમ સાથે ૧૪૭ રનની અમૂલ્ય ભાગીદારી કરી હતી. મેચને અંતે સાઉથ આફ્રિકાનો વિવિડ બેટિંગમ (૨૧ અણનમ, ૪૯ બોલ, એક ફોર) અણનમ રહ્યો હતો. તેની સાથે વિકેટકીપર કાઇલ વેરેની (ચાર રન, ૧૩ બોલ) પણ (જુઓ પાનું ૨) ▶

મુંબઈ સમાચાર

પહેલી જુલાઈ, ૨૦૨૫ના સમગ્ર એશિયાનું ગૌરવ સમાન સૌથી જૂનું અખબાર “મુંબઈ સમાચાર” પ્રવેશે છે ૨૦૪મા વર્ષમાં...

“મુંબઈ સમાચાર”ના સ્થાપના દિવસે દર વર્ષે કંઈક હટકે કરવાની પરંપરા રહી છે અને આ પરંપરાને આગળ વધારતા આ વર્ષે આપણે નવાજીએ એવા લોકોને કે જેઓ આપણા જીવનદાતા છે... આ પ્રસંગે

૧૫ ડોક્ટરનું સન્માન કરવામાં આવશે

જેમનું તેમના ક્ષેત્રમાં અનન્ય યોગદાન રહ્યું છે

પહેલી જુલાઈના સાંજે સાત વાગ્યે સ્થળ : નહેરુ સેન્ટર ઓડિટોરિયમ, મુંબઈ

દર વર્ષની જેમ ગીત-સંગીતનો જલસો તો ખરો જ...

કાર્યક્રમની વધુ વિગતો માટે જોતા રહો

મુંબઈ સમાચાર

ઈરાનનો ઈઝરાયેલ પર ડ્રોન અને મિસાઈલથી હુમલો: ત્રાણનાં મોત

ઈન્ટરપેક્શન: ઈરાને શનિવારે ઈઝરાયેલના રિશોન લેઝન વિસ્તાર પર કરેલા મિસાઈલ હુમલામાં નાશ પામેલા ઘરોનું ઈન્ટરપેક્શન કરી રહેલા સુરક્ષા દળના જવાનો. (એજન્સી)

જો ઈરાન મિસાઈલ છોડવાનું ચાલુ રાખશે તો ‘તહરાન સળગશે’: ઈઝરાયેલ

જેરુસલેમ : સંરક્ષણ પ્રધાન ઈઝરાયેલ કાત્ઝે ઈરાનને ચેતવણી આપી છે કે “જો (અલી) ખામેની ઈઝરાયેલી હોમ ફ્રન્ટ પર મિસાઈલ છોડવાનું ચાલુ રાખશે, તો તહરાન સળગશે,” એમ ઈઝરાયેલી સંરક્ષણ પ્રધાને ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું. ઈઝરાયેલ દ્વારા ઈરાનના પરમાણુ, મિસાઈલ અને લશ્કરી સંકુલ પર હુમલા બાદ ઈરાને ઈઝરાયેલ પર બદલો લેવા માટે હુમલો કર્યા બાદ તેમની ટિપ્પણી આવી છે. “ઈરાની સરમુખત્યાર ઈરાનના નાગરિકોને બંધકોમાં ફેરવી રહ્યા છે અને એક એવી વાસ્તવિકતા બનાવી રહ્યા છે જેમાં તેઓ, ખાસ કરીને તહરાનના રહેવાસીઓ, ઈઝરાયેલી નાગરિકો પરના ગુનાહિત હુમલા માટે ભારે ક્રિમિનલ ચૂકવશે,” કાત્ઝે ઈઝરાયેલી સંરક્ષણ દળો (આઇડીએફ) ચીફ ઓફ સ્ટાફ એંથાલ ઝમીર, મોસાદના ડિરેક્ટર ડેવિડ બાર્નીઆ અને અન્ય ટોચના લશ્કરી અધિકારીઓ સાથે પરિસ્થિતિનાં મૂલ્યાંકન દરમિયાન જણાવ્યું હતું. ઈઝરાયેલે અત્યાર સુધી પોતાના હુમલાઓ ઈરાની પરમાણુ અને લશ્કરી સ્થાપનો સુધી મર્યાદિત રાખ્યા છે અને તેમની સાથે જોડાયેલા મુખ્ય અધિકારીઓને નિશાન (જુઓ પાનું ૨) ▶

દુબઈ: ઈઝરાયેલે ઈરાનના અણુમથક અને સશસ્ત્ર દળ પર કરેલા શ્રેણીબદ્ધ હુમલાના જવાબમાં ઈરાને શનિવારે વહેલી સવારે ઈઝરાયેલ પર ડ્રોન અને મિસાઈલ હુમલો કર્યો હતો. આ હુમલામાં એક મહિલા સહિત ઓછામાં ઓછા ત્રણ જણનાં મોત થયાં હોવા ઉપરાંત ઝનબંધ લોકો ઘાયલ થયા હોવાનાં અહેવાલ છે. હુમલાને કારણે તેલ અવીવમાં એક મહિલા સહિત ૩૪ જણ ઘાયલ થયા હોવાનું ઈઝરાયેલની અર્ધતબીબી સેવાના અધિકારીઓએ કહ્યું હતું. હુમલામાં ચાર ઘરને ગંભીર નુકસાન થયું હોવાનું ઈઝરાયેલની ફાયર એન્ડ રેસ્ક્યૂ સર્વિસ એજન્સીએ કહ્યું હતું. ઈરાનના ચાવીરૂપ અણુ સંસ્થાનો અને ટોચના જનરલ તેમ જ વૈજ્ઞાનિકોની હત્યા કરવા ઈઝરાયેલે ચુક્રવિમાનો અને દાણચોરી મારફતે મેળવેલા અત્યાધુનિક (જુઓ પાનું ૨) ▶

સરકારે કરી ઉચ્ચ સ્તરીય સમિતિની રચના

નવી દિલ્હી: એર ઈન્ડિયા વિમાન દુર્ઘટનાનું કારણ તપાસવા સરકારે કેન્દ્રીય ગૃહ સચિવના વડપણ હેઠળ ઉચ્ચસ્તરીય સમિતિની રચના કરી છે. આ સમિતિ અમદાવાદ વિમાન દુર્ઘટનાનાં કારણોની ચકાસણી કરશે અને ભવિષ્યમાં આવી દુર્ઘટના ન સર્જાય તે માટે વ્યાપક માર્ગદર્શિકા તૈયાર કરશે. નાગરિકી ઉડ્ડયન ખાતાએ કહ્યું હતું કે આ સમિતિ ઘટનાને મામલે તપાસ કરી રહેલી અન્ય સંબંધિત સંસ્થાઓની સર્વિસ્ટ્રચ્યૂર તરીકે કામ નહીં કરે. આ સમિતિ ભવિષ્યમાં આ પ્રકારની ઘટના ન બને તે માટે સ્ટાન્ડર્ડ ઓપરેટિંગ પ્રોસિજર (એસઓપી) થી કાઢવા પર ધ્યાન કેન્દ્રીત કરશે. બારમી જૂને લંડન ગેટવિક જઈ રહેલું બોઈંગ ૭૮૭-૮ વિમાન અમદાવાદ એરપોર્ટ પરથી ઉડ્ડયન ભયાનાં તુરંત બાદ તૂટી પડતાં વિમાનમાં સવાર ૨૪૨માંથી ૬ મેમ્બર સહિત ૨૪૧ પ્રવાસી ઉપરાંત (જુઓ પાનું ૨) ▶

અમદાવાદ વિમાન દુર્ઘટના

મૃતદેહો પરિવારજનોને સોંપવાની શરૂઆત

અમદાવાદ : ૧૨ જૂનના રોજ અમદાવાદના મેઘાણીનગરમાં થયેલી ભયાનક વિમાન દુર્ઘટનાનાં મૃતકોના મૃતદેહોને તેમના પરિવારજનોને સુપરત કરવાની પ્રક્રિયા શરૂ થઈ રહી છે. અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલના ૧૨૦૦ બેડ હોસ્પિટલ સામે આવેલા પોસ્ટ મોર્ટમ રૂમ ખાતેથી આ પ્રક્રિયા શરૂ કરવામાં આવી છે. મળતી વિગતો અનુસાર ૨૪૮ લોકોના ડીએનએ સેમ્પલનું વેરિફિકેશન થઈ ચૂક્યું છે, અને તેમાંથી ૩૯ મૃતદેહોના ડીએનએ તેમના પરિવારજનોના ડીએનએ સાથે મેચ થયા છે. આ મેચ થયેલા મૃતદેહોને પરિવારજનોને સોંપવામાં આવી રહ્યા છે. મૃતદેહોને (જુઓ પાનું ૨) ▶

એર ઇન્ડિયા મૃતકોના પરિવારને રૂ ૫૫૯ લાખની સહાય આપશે

નવી દિલ્હી: અમદાવાદમાં ૧૨ જૂનના રોજ લંડન જતી એર ઇન્ડિયાની ડ્રીમલાઇનર વિમાન દુર્ઘટનામાં ૨૪૨ લોકો સવાર હતા, જેમાંથી માત્ર એક જ મુસાફર બચી શક્યો હતો. વિમાન મેડિકલ કોલેજ હોસ્ટેલ સાથે અથડાતા ત્યાં હાજર અનેક લોકોનાં પણ મોત થયાં છે. આ કટુણ ઘટના બાદ એર ઇન્ડિયાએ પીડિત પરિવારોને મદદ કરવાની જાહેરાત કરી છે. એરલાઈન્સે દુર્ઘટનાના પીડિત પરિવારોને તાત્કાલિક રાહત આપવા માટે રૂ ૫-૨૫ લાખ રૂપિયાની વચગાળાની સહાય આપવાની આજે સત્તાવાર જાહેરાત કરી છે. એર ઇન્ડિયાએ કહ્યું કે, અમે આ દુઃખ સમયમાં પીડિત પરિવારોની સાથે ઊભા છીએ. અમારા કર્મચારીઓ તેઓને તમામ મદદ (જુઓ પાનું ૨) ▶

ગુજરાતનો કંડો

‘નીટ’ યુજી ૨૦૨૫માં બે ગુજરાતી વિદ્યાર્થીઓ ટોપ-૧૦માં, રિઝલ્ટ જાહેર!

નવી દિલ્હી: નેશનલ ટેસ્ટિંગ એજન્સી દ્વારા ‘નીટ’ યુજી ૨૦૨૫નાં પરિણામો જાહેર કરી દેવામાં આવ્યા છે. ઉમેદવારો સત્તાવાર વેબસાઇટ www.nta.nic.in પર જઈને પોતાનું પરિણામ જોઈ શકે છે. આ ઉપરાંત, વિદ્યાર્થીઓને તેમના રજિસ્ટર્ડ ઈમેલ એડ્રેસ પર પણ પરિણામ મોકલવામાં આવી રહ્યાં છે. રાજસ્થાનના હનુમાનગઢના મહેશ કુમારે પ્રથમ સ્થાન મેળવ્યું છે, જ્યારે ટોપ ૧૦ યાદીમાં ગુજરાતના બે વિદ્યાર્થીઓનો સમાવેશ થાય છે. ‘નીટ’ યુજી ૨૦૨૫નાં પરિણામો જાહેર થઈ કરી દેવામાં આવ્યાં છે. રાજસ્થાનના હનુમાનગઢના મહેશ કુમારે પ્રથમ (જુઓ પાનું ૨) ▶

આઈએમએની અપીલ બાદ તરત જ ટાટા ગ્રૂપ આવ્યું મદદ

નવી દિલ્હી : એર ઇન્ડિયા વિમાન દુર્ઘટનાએ સમગ્ર દેશને હચમચાવી નાખ્યો છે. ૧૨ જૂનના રોજ થયેલા આ ભયાનક અકસ્માતમાં ૨૭૪ લોકોનાં મોત થયાં હતાં. મૃતકોમાં ફક્ત વિમાનમાં સવાર મુસાફરો જ નહીં પરંતુ જમીન પર રહેલા ઘણા લોકો પણ સામેલ હતા. અમદાવાદમાં થયેલા આ અકસ્માતમાં બીજે મેડિકલ કોલેજના ઘણા વિદ્યાર્થીઓ પણ હાજર હતા, જેમાંથી કેટલાક ઘાયલ થયા હતા અને કેટલાકે જીવ ગુમાવ્યો હતો. આ દુઃખદ ઘટના બાદ, હવે આ વિદ્યાર્થીઓ અને તેમના પરિવારો માટે મદદની માગ કરવામાં આવી રહી છે. ઇન્ડિયન મેડિકલ એસોસિયેશનની ગુજરાત રાજ્ય શાખાએ ટાટા સન્સના ચેરમેન એન. ચંદ્રશેખરનને પત્ર લખીને બીજે મેડિકલ કોલેજના (જુઓ પાનું ૨) ▶

મલ્લિકાર્જુન ખડગે અને આપ નેતા આતિષી ઇજાગ્રસ્તોને મળ્યાં: ટ્રોમા સેન્ટરની મુલાકાત લીધી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ શહેરમાં સર્જાયેલી ઇન્ડિયન એરલાઇન્સના વિમાન કેશની ગોઝારી દુર્ઘટનામાં ૨૬૫ જેટલા લોકોનાં કરુણ મોત નીપજ્યાં છે. આ ભયાવહ ઘટના બાદ મૃતકોના પાર્શ્વિ દેહને તેમના પરિવારજનોને સોંપવા માટે વડોદરાની એક સંસ્થાને એર ઇન્ડિયા દ્વારા ૧૦૦ કોફીન બનાવવાનો ઓર્ડર આપવામાં આવ્યો છે, ત્યારે વડોદરાથી ૧૦૦ કોફીન તૈયારી કરીને શનિવારે (૧૪ જૂન) મોડી રાત સુધીમાં અમદાવાદ પહોંચાડી દેવાશે.

આ દરમિયાન કોંગ્રેસના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ મલ્લિકાર્જુન ખડગે અમદાવાદ પહોંચ્યા હતા.

તેમણે દુર્ઘટનામાં ઇજાગ્રસ્ત થયેલા લોકોને મળવા ટ્રોમા સેન્ટરની મુલાકાત લીધી હતી. મલ્લિકાર્જુન ખડગે અને કર્ણાટકના નાયબ મુખ્ય પ્રધાન ડી.કે. શિવકુમાર સાથે અમદાવાદ એરપોર્ટ પહોંચ્યા હતા. ત્યાર બાદ તેઓ સિવિલ હોસ્પિટલ પહોંચ્યા હતા, જ્યાં વિમાન દુર્ઘટનામાં ઇજાગ્રસ્ત થયેલા લોકો સારવાર લઈ રહ્યા છે.

મલ્લિકાર્જુન ખડગે સાથે ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિના પ્રમુખ શક્તિસિંહ ગોહિલ અને પાર્ટીના સાંસદ રૈધદ નસીર હુસૈન પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

તેમણે હોસ્પિટલમાં દાખલ ઇજાગ્રસ્તોની મુલાકાત લીધી હતી અને તેમના રવાસ્થ્ય

વિશે માહિતી મેળવી હતી. આ દુઃખદ ઘટનામાં જીવ ગુમાવનારા અને ઇજાગ્રસ્ત થયેલા લોકોના પરિવારો પ્રત્યે તેમણે ઊંડી સંવેદના વ્યક્ત કરી હતી.

આ ઉપરાંત દિલ્હીના પૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન અને દિલ્હી વિધાનસભાના વિરોધ પક્ષના નેતા અતિષી અમદાવાદ પહોંચ્યાં હતાં. એર ઇન્ડિયાના વિમાન દુર્ઘટનાને દૃઢ્યદ્રાવક ઘટના ગણાવતા અતિષીએ જણાવ્યું હતું કે, આ દુર્ઘટનામાં ૨૪૧ મુસાફરોના કરુણ મોત થયાં છે, જેમાં ઘણા મેડિકલ વિદ્યાર્થીઓનો પણ સમાવેશ થાય છે, અને ઘણા લોકો ઇજાગ્રસ્ત થયા છે. અમે અહીં ટ્રોમા સેન્ટરની મુલાકાત લેવા આવ્યા છીએ.

અમદાવાદ વિમાન દુર્ઘટના અંગે બ્લેક બોક્સથી મહત્વની જાણકારી મળશે: નાગરિક ઉડ્ડયન મંત્રાલય

અમદાવાદમાં એર ઇન્ડિયાના વિમાન દુર્ઘટના

સ્થળે એનએસજી ટીમ તહેનાત કરાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ શહેરમાં એર ઇન્ડિયાના વિમાન દુર્ઘટના સ્થળે કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારની એજન્સીઓ ઉપરાંત, નેશનલ સિક્યુરિટી ગાર્ડ (એનએસજી) ની એક ટીમ તૈનાત કરવામાં આવી છે, જ્યાં ૨૬૫ લોકોએ જીવ ગુમાવ્યા હતા. સત્તાવાર સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર, એનએસજી ટીમ રાહત કામગીરીમાં અન્ય એજન્સીઓને મદદ કરવા માટે સ્થળ પર છે, અને તેમની પાસે સત્તાવાર રીતે કોઈ તપાસ અંગેની સત્તા નથી.

હોસ્ટેલ બિલ્ડિંગમાં એનએસજી કમાન્ડો વિમાન દુર્ઘટના સ્થળે જોવા મળ્યા હતા, જ્યાં દુર્ઘટના પછીથી દુર્ઘટનાગ્રસ્ત વિમાનનો પાછળનો ભાગ ફસાયેલો છે. એરક્રાફ્ટ એક્સિડેન્ટ ઇન્વેસ્ટિગેશન બ્યુરો, રીજીસીએ, અમદાવાદ કાઇમ બ્રાન્ચ અને સ્થાનિક પોલીસ સહિત અન્ય એજન્સીઓ ઘટનાની તપાસમાં સામેલ છે. સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું કે રાષ્ટ્રીય તપાસ એજન્સી (એનઆઈએ) ના અધિકારીઓએ શુક્રવારે મેઘાણીનગરમાં અકસ્માત સ્થળની પણ મુલાકાત લીધી હતી.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે, લંડન જતી એર ઇન્ડિયાની ક્લાઇટ-બોઇંગ ૭૮૭ ડ્રિમલાઇનર – ૨૪૨ લોકો સાથે, ગુરુવારે બપોરે એરપોર્ટ પરથી ઉડાન ભર્યા પછી તરત જ મેઘાણીનગર વિસ્તારમાં મેડિકલ કોલેજ કેમ્પસમાં કેશ થઈ ગઈ હતી. આ દુર્ઘટનામાં લગભગ ૨૬૫ લોકો મૃત્યુ પામ્યાં હતાં.

મૃતદેહોને પરિવારજનોને સોંપવા માટે સિવિલ બહાર ૧૯૨ એમ્બ્યુલન્સ અને શબવાહિનીઓ તહેનાત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ અમદાવાદ વિમાન દુર્ઘટનામાં અનેક લોકોના અકાળે મોત થયા હતા. આ લોકોના મૃતદેહોને અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે લઈ જવામાં આવ્યા હતા. સિવિલમાં પોસ્ટમોર્ટમ કર્યા બાદ સિવિલમાં ૨૩૦ લોકોના ડીએનએ માટે સેમ્પલ લેવામાં આવ્યા હતા, જેથી મૃતદેહની ઓળખ થાય અને તેને પરિવારને સોંપી શકાય. હવે આ મૃતદેહોને તેમના પરિવારને સોંપવા માટેની તૈયારી કરવામાં આવી

છે. આના માટે ૧૯૨ એમ્બ્યુલન્સ

અને શબવાહિનીઓને સિવિલ ખાતે સ્ટેન્ડબાય રાખવામાં આવી છે.

તંત્ર દ્વારા તમામ મૃતદેહોને તેમના પરિવારને સન્માન સાથે સોંપવામાં આવશે તેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. નોંધનીય છે કે, શનિવારે પણ ઘટનાસ્થળ પરથી કાટમાળ કાઢતી આવ પ્લેનના પાછળના ભાગેથી એક મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો. જેને પોસ્ટમોર્ટમ માટે અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે ખસેડવામાં

આવ્યો હતો.

નોંધનીય છે કે, આ પ્લેન દુર્ઘટનામાં અનેક લોકોનું અકાળે મોત થયું હતું. ટ્વપાણી સહિત કુલ ૨૪૨ મુસાફરો સવાર હતા. ૧૬૯ ભારતીય, ૫૩ બ્રિટિશ, ૭ પોર્ટુગીઝ અને એક કેનેડિયન નાગરિક સહિત ૧૨ ક્રૂ-મેમ્બર હતા. આ પ્લેનમાં સવાર ક્રૂ- મેમ્બર અને વખતે પ્લેનના પાછળના ભાગેથી એક હોવાની પુષ્ટિ કરવામાં આવી છે. એટલું નહીં પરંતુ એકનો ચમત્કારિક રીતે બચાવ પણ થયો હતો.

બીજે મેડિકલ કોલેજની હોસ્ટેલને ખાલી કરાઈ, વિદ્યાર્થીઓ માટે વૈકલ્પિક વ્યવસ્થા કરાશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ એર ઇન્ડિયા વિમાન દુર્ઘટનામાં નુકસાન પામેલા બીજે મેડિકલ કોલેજની હોસ્ટેલને ખાલી કરાવવામાં આવી રહી છે કારણ કે એરક્રાફ્ટ એક્સિડેન્ટ ઇન્વેસ્ટિગેશન બ્યુરો (એઆઈઆઈબી) તપાસ કરવા માગે છે, એમ સંસ્થાના ડીન મીનાક્ષી પરીખે શનિવારે જણાવ્યું હતું.

પત્રકારો સાથે વાત કરતા, મીનાક્ષી પરીખે જણાવ્યું હતું કે, દુર્ઘટનામાં નુકસાન પામેલી ચાર ઇમારતો – અનુલ્લમ ૧, ૨, ૩ અને ૪ – ખાલી કરાવવામાં આવી રહી છે અને તેમાં રહેતા વિદ્યાર્થીઓને વૈકલ્પિક રહેવાની વ્યવસ્થા આપવામાં આવશે.

બોઇંગ ૭૮૭ ડ્રીમલાઇનર (એઆઈ ૧૭૧) વિમાન,

ગુજરાતના પાટણમાંથી વધુ ત્રણ બાંગ્લાદેશી મહિલાની ઘરપકડ કરાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)
અમદાવાદઃ જમ્મુ કાશ્મીરના પહલગામ આતંકવાદી હુમલા બાદ દેશભરમાં ગેરકાયદે રહેતા પાકિસ્તાની અને બાંગ્લાદેશીઓ સામે કાર્યવાહી કરવામાં આવી રહી છે. ગુજરાતભરમાં પણ આ કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી છે. જેના ભાગરૂપે પાટણ જિલ્લા એસઓજી શાખાએ ગેરકાયદેસર રીતે ત્રણ બાંગ્લાદેશી મહિલાઓની ઘરપકડ કરી હતી. પોલીસ અધિક્ષકના માર્ગદર્શન હેઠળ પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરની ટીમે આ કાર્યવાહી કરી હતી.

આ પકડાયેલી મહિલાઓમાં તરફુ રાનાખાતુન (ઉ.વ. ૩૧), પોલીબેગમ (ઉ.વ. ૪૦) અને સામસુનાહાર (ઉ.વ. ૩૫)નો

સમાવેશ થાય છે. આ ત્રણેય મહિલાઓ પાસે પાસપોર્ટ કે કાયદેસરના વિઝા નથી. મળતી માહિતી મુજબ તરફુ રાનાખાતુન જાન્યુઆરી ૨૦૨૪માં સુનાબેરી બોર્ડર થઈને ભારતમાં પ્રવેશી હતી. પોલીબેગમ પાંચ વર્ષ પહેલા બેનાકુલ બોર્ડર થઈને આવી હતી અને છેલ્લા એક વર્ષથી સુરતમાં રહી રહી હતી. સામસુનાહાર ૧૦મી માર્ચ ૨૦૨૪ના રોજ બેનાકુલ બોર્ડર થઈને ભારતમાં આવી હતી અને અમદાવાદના ગોતા વિસ્તારમાં રહેતી હતી.

ત્રણેય મહિલાઓ હાવડા થઈને અમદાવાદ આવી હતી અને મજૂરી માટે પાટણ આવી હતી. પોલીસે તેમની સામે ફોરેનર્સ એક્ટ, ૧૯૪૬ હેઠળ

કાર્યવાહી શરૂ કરી છે. આ કાર્યવાહી રાજ્ય સરકારની ગેરકાયદેસર વિદેશી નાગરિકો વિરુદ્ધની ઝુંબેશનો ભાગ છે.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે આ પૂર્વે પણ પાટણમાં બે બાંગ્લાદેશી મહિલાઓની અટકાયત કરવામાં આવી હતી. જેમાં સુલતાના (ઉ.વ. ૩૨) અને બ્યુટી બેગમ (ઉ.વ. ૩૭) તરીકે ઓળખ થઇ હતી. આ મહિલાઓ ૨૦૨૨ માં ગેરકાયદે રીતે ભારતમાં પ્રવેશી હતી અને પોતાની મૂળ ઓળખ છુપાવીને પાટણ શહેરમાં સ્થાયી થઈ હતી. આ બંને પાટણમાં એક હોટલમાં નોકરી કરતી હતી. જેમાંથી સુલતાનાએ ગેરકાયદે રોકાણ દરમિયાન રાજ્યમાં બે વખત લગ્ન પણ કર્યા છે.

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ શહેરમાં થયેલી વિમાન

દુર્ઘટના એટલી ભયાનક હતી કે તેમાં અનેક લોકોનું અકાળે મોત થયું હતું. પ્લેનમાં બેઠેલા દરેક મુસાફરો, ક્રૂ મેમ્બરો અને પાઇલોટનું પણ મોત નીપજ્યું હતું. વિમાન સીધું જ મેડિકલ કોલેજની હોસ્ટેલની ઈમારત સાથે ટકરાતા કેટલાક મેડિકલ વિદ્યાર્થીઓના અને અન્ય લોકોનાં પણ મૃત્યુ થયાં હતાં.

જો કે એર ઇન્ડિયાના માલિક ટાટા

ગ્રુપ દ્વારા માત્ર જે મુસાફરનું આ દુર્ઘટનામાં મોત થયું છે તેમના પરિવાર

વિમાનોના સતત આવનજાવનથી અમદાવાદના મેઘાણીનગર વિસ્તારના લોકો પરેશાન

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ શહેરના મેઘાણીનગરનાં બાળકો માટે પોતાનાં ઘરો ઉપર ઊંડતા વિમાનો લોકોનું એક મનોરંજક પ્રવૃત્તિ હતી, પરંતુ તેમના વિસ્તારમાં એર ઇન્ડિયાના વિમાનના જીવલેણ અકસ્માતે તેમનામાંથી આ સરળ આનંદ છીનવી લીધો છે. સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ આંતરરાષ્ટ્રીય વિમાનમથકની નજીક સ્થિત મેઘાણીનગર અને અસારવા વિસ્તારના લોકો માટે પરિસ્થિતિ ફરી ક્યારેય પહેલા જેવી નહીં રહે, આ વિસ્તાર દેશના સૌથી ખરાબ ઉડ્ડયન અકસ્માતોમાંના એકનો સાક્ષી બન્યો

હતો, આ ભયાવહ દુર્ઘટનાની થોડી જ સેન્ડગોમાં ૨૬૫ લોકોના જીવ ગયા હતા.

બોઇંગ ૭૮૭ ડ્રીમલાઇનર (એઆઈ ૧૭૧), જેમાં ૨૪૨ લોકો હતા, ગુરુવારે બપોરે સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ આંતરરાષ્ટ્રીય વિમાનમથક પરથી ઉડાન ભર્યા પછી મેઘાણીનગર વિસ્તારમાં મેડિકલ કોલેજ હોસ્ટેલ કેમ્પસમાં કેશ થયું હતું.

જો કે સ્થાનિક લોકો સતત વિમાનોની આવનજાવનથી પરેશાન થઈ ગયા છે. લોકોએ જણાવ્યું હતું કે, જ્યારે પણ કોઈ વિમાન અમરાી પાસેથી પસાર થાય

છે ત્યારે અમે ગભરાઈ જઈએ છીએ. એન્જિનનો અવાજ હવે અમને બેચેન બનાવે છે. અકસ્માત પછી વિશાળ અગ્નિનો ગોળો જોનારા અસારવાના રહેવાસી હિતેશ શાહે કહ્યું હતું કે અકસ્માત પછી લોકોનો વિમાનો પ્રત્યેનો અભિગમ બદલાઈ ગયો છે.

આ વિસ્તારના લોકો દર કલાકે તેમનાં ઘરો ઉપર ઊડતાં મોટાં વિમાનો જોવા દેવાયેલા હતા. અમે ક્યારેય વિચાર્યું ન હતું કે વિમાન કેશ થશે. પરંતુ હવે, દરેક સ્થાનિક સાધુ-સંતોએ પણ આ રેલીને પોતાનો સંપૂર્ણ ટેકો જાહેર કર્યો હતા. આ રેલીમાં મહિલાઓ અને બાલિકાઓ મોટી સંખ્યામાં પરંપરાગત રાજપૂતી પરિધાનમાં જોડાયા હતા, જે આકર્ષણનું કેન્દ્ર બન્યું હતું. ૧૦૮ કળશ યાત્રા પણ આ આધ્યાત્મિક રેલીનો એક અભિન્ન અંગ હતી.

સ્થાનિક સાધુ-સંતોએ પણ આ રેલીને પોતાનો સંપૂર્ણ ટેકો જાહેર કર્યો હતો. શક્તિ માતા મંદિરથી શરૂ થયેલી આ રેલી બસ સ્ટેન્ડ, રોટરી ચોક, ચાચા મ્યુઝિયમ ચોક, આંબેડકર ચોક, એમ.કે. દહિયાના નેતૃત્વમાં યોજાયેલી આ રેલીમાં હજારોની સંખ્યામાં લોકો ઉમટી પડ્યા હતા. આ રેલીમાં મહિલાઓ અને બાલિકાઓ મોટી સંખ્યામાં પરંપરાગત રાજપૂતી પરિધાનમાં જોડાયા હતા, જે આકર્ષણનું કેન્દ્ર બન્યું હતું. ૧૦૮ કળશ યાત્રા પણ આ આધ્યાત્મિક રેલીનો એક અભિન્ન અંગ હતી. સ્થાનિક સાધુ-સંતોએ પણ આ રેલીને પોતાનો સંપૂર્ણ ટેકો જાહેર કર્યો હતો. શક્તિ માતા મંદિરથી શરૂ થયેલી આ રેલી બસ સ્ટેન્ડ, રોટરી ચોક, ચાચા મ્યુઝિયમ ચોક, આંબેડકર ચોક, એમ.કે. દહિયાના નેતૃત્વમાં યોજાયેલી આ રેલીમાં હજારો ગ્રામવાસીઓ દ્વારા હાથમાં ‘આબુરાજ’ લખેલી તકતીઓ, બેનરો અને ધ્વજ ફરકાવતા જોવા મળ્યા હતા. આવેદનપત્રમાં જણાવાયું હતું કે ‘માઉન્ટ આબુ’ એ એક અંગ્રેજી નામ છે અને તેને બદલીને ‘આબુરાજ’ કરવામાં આવે. સર્કદ પુરાણમાં પણ આબુ પર્વતનું નામ ‘આબુરાજ’ નોંધાયેલું છે. આ સ્થળ સમ ઋષિઓની તપોભૂમિ રહ્યું છે. અહીંના તમામ પર્યટન સ્થળો પણ ધાર્મિક મહત્વ ધરાવે છે. ગોવર્ધનની જેમ જ ગરમીના દિવસોમાં હજારો ગ્રામવાસીઓ દ્વારા ‘આબુરાજ’ની પરિક્રમા કરવામાં આવે

હવે અમે દરેક વિમાનને શંકાની નજરે જોઈએ છીએ, આશા રાખીએ છીએ કે તે આપણા પર ન પડે.

સ્થાનિકોએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, ઓછી ઊંચાઈએ ઊડતા વિમાનો અને અમારાં ઘરોની અંદરના કંપનો અમારા જીવનનો ભાગ હતા, અને અમને ક્યારેય પરેશાન કરતા નહોતા. પરંતુ હવે, જ્યારે પણ બપોરે કોઈ વિમાન પસાર થાય છે ત્યારે અમે અમારાં ઘરોમાંથી બહાર નીકળીએ છીએ અને આશા રાખીએ છીએ કે તે દુર્ભાગ્યપૂર્ણ વિમાનની જેમ કેશ ન થાય. ઘણા લોકો ડરને કારણે યોગ્ય રીતે સૂઈ શકતા નથી.

પ્લેનની ટેલમાંથી વધુ એક મૃતદેહ મળી આવ્યો, શબ એર હોસ્ટેસનું હોવાની આશંકા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદઃ એર ઈન્ડિયાનું વિમાન ૧૨ જુન ગુરુવારના રોજ કેશ થયું હતું, જો કે હજુ પણ કાટમાળમાંથી મૃતદેહો મળી રહ્યાં છે. જેથી એજન્સીઓ દ્વારા ઘટના સ્થળ પર સતત કામગીરી કરવામાં આવી રહી છે. શનિવારે વિમાનના પાછળના ભાગેથી વધુ એક મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો. સૂત્રો દ્વારા મળતી જાણકારી પ્રમાણે કાટમાળ નીચે ઉતારતા સમયે પ્લેનના પાછળના ભાગમાંથી આ મૃતદેહ મળી આવ્યો હતો. આ મૃતદેહને પોસ્ટમોર્ટમ માટે અમદાવાદ સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે ખસેડવામાં આવ્યો હતો.

સૂત્રો દ્વારા મળતી જાણકારી પ્રમાણે પ્લેનના પાછળનાં ભાગેથી આ મૃતદેહને નીચે ઉતારીને પોસ્ટમોર્ટમ કામગીરી હાથ ધરવામાં આવશે. પ્રાથમિક જાણકારી પ્રમાણે આ મૃતદેહ એર હોસ્ટેસનો હોવાની આશંકા છે, જો કે, પોસ્ટમોર્ટમ અને ડીએનએ ટેસ્ટ બાદ

જ જાણ થશે કે આ મૃતદેહ કોનો છે. અમદાવાદ પ્લેન દુર્ઘટનામાં હોસ્ટેલમાં રહેલા મેડિકલ કોલેજના ૪ વિદ્યાર્થીઓના મોત થયા હોવાની પુષ્ટિ કરવામાં આવી છે. જ્યારે બાકીના ૨૫૦ લોકોના ડીએનએ માટે સેમ્પલ લેવામાં આવ્યા હતા, જેથી મૃતદેહની ઓળખ થાય અને તેને પરિવારને સોંપી શકાય.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે, અમદાવાદ સિવિલ ખાતે ડોક્ટરોએ સતત કામગીરી કરીને ૨૭૫ પોસ્ટમોર્ટમ કર્યા છે. અને હજી પણ મૃતદેહો મળી રહ્યાં છે. જેથી મૃત્યુનો આંકડો હજી પણ વધી શકે તેવી આશંકા છે. પ્લેન કેશની ઘટના એટલી ભયાનક હતી કે, કોઈનું બચવું શક્ય નહોતું. પ્લેનમાં ૧.૨૫ લાખ લિટર ઈंधણ હતું. જેથી કેશ થતાની સાથે જ બ્લાસ્ટ થયો હતો. આ સમગ્ર દુર્ઘટનામાં એક વ્યક્તિનો ચમત્કારિક રીતે બચાવ પણ થયો છે. જેની અત્યારે હોસ્પિટલમાં સારવાર ચાલી રહી છે.

અમદાવાદ વિમાન દુર્ઘટના

૨૪૧ પ્રવાસી સહિત

કુલ ૨૭૫ જેટલા લોકોએ જીવ

ગુમાવ્યો એવી સ્તબ્ધ કરી મૂકે એ

‘ડ્રીમલાઈનર’ બોઈંગના હવાઈ

અકસ્માતે અનેક પરિવારનાં ડ્રીમ-

સપનાંને વેર-વિખેર કરી નાખ્યા છે

ત્યારે આ દુર્ઘટનાની આસપાસનો

માહોલ એક તમાશો ન બની જાય

એની સાવચેતી પણ આપણે

રાખવી રહી...

કવર
સ્ટોરી

વિજય વ્યાસ

feedback@
bombaysamachar.com

અમદાવાદમાં ‘એર ઈન્ડિયા’નું પ્લેન તૂટી પડ્યું એ ઘટનાનો આઘાત હજુ મથ્યો નથી. આ દુર્ઘટનામાં માત્ર પ્લેનમાં સવાર લોકોનાં જ મોત નથી નીપજ્યાં, પણ એ પ્લેન તૂટીને મેડિકલ કોલેજની હોસ્પિટલ પર પડ્યું તેમાં કેટલાક ભાવિ ડોક્ટરો પણ માર્યા ગયા, હોસ્પિટલના સ્ટાફના કેટલાકે પણ જીવ ગુમાવ્યા. (આ લખાઈ રહ્યું છે ત્યારે ગુજરાતના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી વિજયભાઈ રૂપાણી સહિત મરણનો આંક ૨૭૫ સુધી પહોંચી ગયો છે.)

જેમણે પોતાના સ્વજનો ગુમાવ્યાં એમનાં દિલ પર શું વીતી રહી હશે તેની કલ્પના પણ કરી શકાય તેમ નથી.

‘એર ઈન્ડિયા’ દ્વારા દરેક મુતકદીક પરિવારને એક-એક કરી રૂપિયા આપવાની જાહેરાત કરાઈ છે. વિમાના પણ દોઢ-દોઢ કરોડ મળશે પણ આ બધા રૂપિયાથી સ્વજન ગયાનું દુઃખ હળવું થવાનું નથી. કોઈએ પરિવારના મોભી ગુમાવ્યા છે તો કોઈએ લાડકી દીકરી ગુમાવી છે. કોઈએ પોતાની જીવનસંગિની ગુમાવી છે તો કોઈએ પરિવારની એક માત્ર કમાતી વ્યક્તિ ગુમાવી છે. હોસ્પિટલમાં કામ કરનારાં એક બહેનની તો બે વર્ષની પૌત્રી એમની સાથે હતી ને એનો પત્તો નથી. દીકરી ગુમાવનારી માતા હૈયાફાટ રૂદન કરી રહી છે.

આવી જ હાલત તમામ પરિવારોની છે. આખા દેશે આ પરિવારોની સંવેદનામાં ભાગીદાર બનવું જોઈએ પણ તેના બદલે આપણે ત્યાં આટલી મોટી દુર્ઘટનાનો

પણ તમાશો બનાવી દેવામાં આવ્યો છે. ભારતમાં કોઈ પણ દુર્ઘટના બને કે તરત કોન્સિપરસી થિયરીઓ - કહેવાતાં કાવતરાંની વાત વહેતી થઈ જાય છે. સોશિયલ મીડિયા પર કહેવાતા એક્સપર્ટ્સ મેદાનમાં આવી જાય છે અને આપણે કલ્પના પણ ના કરી શકીએ એવી વાતો વહેતી કરી દે છે. અમદાવાદ પ્લેન કેશ પછી પણ બેલ શરૂ થઈ ગયો છે.

આ પ્લેન કોઈ ટેકનિકલ ખામીના કારણે નથી તૂટ્યું, પણ ભાંગફોડના કાવતરાના ભાગરૂપે વિમાન તોડી પડ્યું છે એવા દાવા કરવામાં આવી રહ્યા છે. એવી વાતો ચગવાઈ રહી છે કે મૂળ તો પ્લેન સિવિલ હોસ્પિટલ પર પાડીને હજારોની સંખ્યામાં લોકોની હત્યા કરવાનું કાવતરું હતું, પણ થોડીક સેકન્ડની ચૂકમાં પ્લેન હોસ્પિટલ પર પડી ગયું તેથી મૃત્યુ આંક ઓછો થયો !

આવી વાતોના કોઈ પુરાવા નથી. જે લોકોએ કદી પ્લેનનું એન્જિન જોયું પણ નહીં હોય એવા લોકો બેસીને પ્લેન કઈ રીતે કામ કરે છે તેની ગોળીઓ દશકોને ગણાવી રહ્યા છે... પ્લેનનાં બન્ને એન્જિન કદી પણ એક સાથે બંધ જ ના થાય એવી વાત કરી રહ્યા છે. બોઈંગ વિમાને કરેલા બચાવને કોન્સિપરસી થિયરીઓ માટેનો આધાર બનાવી રહ્યા છે. બીજી તરફ, સરકાર કાવતરાની વાત દબાવી દેવા માગે છે એવી બકવાસ વાતો પણ ધૂમ ચાલી રહી છે...

આઘાતની વાત પાછી એ છે કે, આપણે ત્યાં લોકો આવા વીડિયોને વાયરલ કરી રહ્યા છે. કોન્સિપરસી થિયરી વહેતી કરનારાની કોઈ લાયકાત

છે કે નહીં તે સમજ્યા વિના તેનાં જૂઠાણાં આ લોકો ફેલાવી રહ્યા છે. બોઈંગ કંપની તો પોતાના પ્લેનનો બચાવ જ કરવાની એટલી સાદી સમજ પણ એમનામાં નથી.

પ્લેન ભાંગફોડ કે આતંકવાદી કાવતરાનો ભોગ બન્યું હોય એવી શક્યતાને નકારી ના શકાય, પણ તેના નક્કર પુરાવા જરૂરી છે. પ્લેનનું બ્લેક બોક્સ કોકપીટ રેકોર્ડર મળી ગયું છે. તેનું અધિકૃત એનાલિસિસ પૃથકરણ કરીને કોકપિટની વાતચીતના આધારે પ્લેન કેશનાં કારણ સુધી પહોંચવાનો પ્રયાસ ચાલી રહ્યો છે. અઠવાડિયા કે દસ દિવસમાં એ તારણ અને કારણ બહાર આવી જશે. આપણે ત્યાં સુધી રાહ જોવી જોઈએ પણ તેના બદલે દુર્ઘટનાને ૨૪ કલાક પણ નહોતા થયા ત્યાં જાતભાતનાં કાવતરાંની વાતો વહેતી કરવી કે ‘સરકાર કંઈક છુપાવી રહી છે’ એવો બકવાસ કરીને અવિશ્વાસનું વાતાવરણ ઊભું કરવું જરાય યોગ્ય નથી.

આ બધા વચ્ચે બોઈંગ કંપની ભલે ગમે તે દાવા કરે પણ તેનાં વિમાનો સંપૂર્ણ સલામત નથી જ. ભૂતકાળમાં ટેકનિકલ ખામીના કારણે બોઈંગનાં ઘણાં વિમાનો તૂટ્યાં જ છે. ઈન્ટરનેટ પર સર્ચ મારશો તો એક શોધશો તો એકવીસ ઘટનાઓ મળી આવશે. આ સંજોગોમાં બોઈંગના દાવાના આધારે એનાં આવાં ‘ડ્રીમલાઈનર’ પ્લેનને કલીન ચીટ આપવી મૂખર્મી છે.

એક અહેવાલ મુજબ જે ‘ડ્રીમલાઈનર’ બોઈંગ અમદાવાદમાં અકસ્માતનો ભોગ બન્યું એ જ વિમાન

આંધકો - અવાક - આધાત

તે પછી આફેડ...

ફેક વીડિયોની પરાકાષ્ટા...

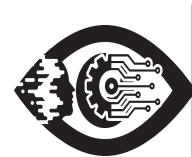

કેપ્ટન સુમિત સભરવાલ

ફરતી કરી દેવામાં સમય વેડફાય છે. આ પ્રવૃત્તિમાં કદાચ લોકોને વિકૃત આનંદ આવે છે, પણ પ્લેન જેવાં અકસ્માતમાં માર્યા ગયેલા માણસને પણ એ લોકો છોડતા નથી.

અમદાવાદ પ્લેન કેશમાં જેમનું નિધન થયું એ પાર્લીમેન્ટ કેપ્ટન સુમિત સભરવાલનો પણ મૃત્યુ પહેલાંનો કહેવાતો આવો જ ફેક વીડિયો વાયરલ થયો છે. ૫૪ વર્ષના સભરવાલના બદલે કોઈ ફિલ્મ કે બીજા કશામાંથી કોઈ યુવાનનાં વિઝ્યુઅલ્સ લઈને બનાવી દેવાયેલા વીડિયોમાં ફિલ્મી સ્ટાઈલની વાતો છે. આ વીડિયો ભારતમાં યુવાનો કઈ હદે દિશાહીન છે તેનો પુરાવો છે.

કેશના સ્થળે સેફ્ટી લેવા જામી રહેલી ભીડ પણ અઘાતજનક છે. મોતનું માતમ કરવાના બદલે આપણે તેને પણ તમાશો બનાવી દીધો છે.

ટેક
વ્યૂહ

વિરલ રાહોડ

feedback@
bombaysamachar.com

અમદાવાદ શહેર માટે ૧૨ જૂન ૨૦૨૫નો દિવસ બ્લેક- ૩ પૂરવાર થયો... દિલ્હી- અમદાવાદ અને પછી અમદાવાદથી લંડન જતી ફ્લાઈટ ટેકઓફ થયાની દોઢ જ મિનિટમાં મેડિકલ હોસ્પિટલની ઈમારત પર કેશ થતા જાણે આકાશમાંથી મોત ત્રાકટ્યું... લંડન જતા પ્રવાસીઓની સફર અધુરી રહી ગઈ અને જીંદગી પર પૂર્ણવિરામ મુકાઈ ગયું. ટેકઓફની ગણતરીની સેકન્ડમાં બન્ને પાર્લીમેન્ટ ‘મે ૩ ...મે ૩’નો ઈમરજન્સીનો સંકેત આપ્યા અને કોઈને કશું સમજાય એ પહેલાં જ ફ્લાઈટના ત્રણ કટકા થઈ ગયા અને ૨૪૨ પ્રવાસીઓ ભડયું થઈ ગયા.

જે વિમાન કેશ થયું એ બોઈંગનું ‘ડ્રીમલાઈનર’ કેટેગરીનું હતું, જે એવિએશન ક્ષેત્રે કાયમી ચર્ચામાં રહેતી કેટેગરી રહી છે. એડવાન્સ ટેકનોલોજીની ઊંચાઈ આ કેશ વખતે લોકોના જીવન બચાવવામાં ઓછી પડી.

દુનિયામાં કોઈ પણ જગ્યાએ આંતરરાષ્ટ્રીય ફ્લાઈટ કેશ થાય ત્યારે આંતરરાષ્ટ્રીય નિયમો, સિવિલ એવિએશન સિક્યોરિટી લો અને કેશ ડિટેક્શન એનાલિસિસ સ્ટેપ્સ લાગુ પડે છે.

આવે વખતે ‘એર કેશ ડિટેક્ટિવ’ તરીકે ઓળખાતા નિષ્ણાતો દૃશ્યમાં આવે છે. આવા એવિએશન એક્સપર્ટની એજન્સીઓ જ્યાં જ્યાં વિમાની અકસ્માત થાય તો ઘટનાસ્થળે પહોંચી જઈને એની કામગીરી શરૂ કરે છે.

કેશ સાઈટ પર રાહત કામગીરીને પ્રાધાન્ય આપી વિમાનના ચોક્કસ પાર્ટ્સને શોધીને અકસ્માત પાછળનું કારણ શોધવાની કામગીરી આ નિષ્ણાતો બજાવે છે.

કેશ
ડિટેક્શન
ટેકનોલોજીની
આજ-કાલ

સામાન્ય રીતે જ્યારે પણ વિમાન કે હેલિકોપ્ટર કેશ થાય ત્યારે સૌથી વધારે ચર્ચા એના બ્લેકબોક્સની થાય છે. હકીકતમાં બ્લેકબોક્સની સાથે ઘણી એવી ટેકનિકસ છે જે અકસ્માત પાછળના કારણોને શોધવામાં સફળ પૂરવાર થઈ છે. વિમાન અકસ્માતને એવિએશન ક્ષેત્રમાં ‘એક્સિડન્ટ’ કે ‘ફ્લાઈટ ઈન્સીડન્ટ્સ’ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

આવા કિસ્સા વખતે ‘એડહોક નેટવર્ક’ની મદદથી કેશ થયેલા વિમાન કે હેલિકોપ્ટરનું ડિટેક્શન થાય છે. એડહોક નેટવર્કની ખાસિયત એ છે કે, એ કોઈ રૂટ,

ખાસ પ્રકારના સાધન, આંતરમાળખા, એક્સેસ કે પોર્ન્ટ ટુ પોર્ન્ટ વિગત પર ચર્ચા એના બ્લેકબોક્સની થાય છે. એક સમયે મશીન આધારિત સિસ્ટમ તૈયાર કરતી હવે નેટવર્ક આધારિત સિસ્ટમ તૈયાર કરે છે, જેના કારણે હજારો ફીટની ઊંચાઈ પર કોઈ ઈમરજન્સી ઊભી થાય તો વીજળીવેગે જે તે એરપોર્ટનો સંપર્ક કરીને પ્રાથમિક બચાવના પગલાં લઈ શકાય. આને ‘મદટીલેવર સિક્યોરિટી વીથ પ્રોટેક્શન સિસ્ટમ’ કહે છે.

અગાઉના પેસેન્જર વિમાન પાર્લીમેન્ટ મોડના આવતા હવે ઓટોમોડના આવે છે,

જેમાં સંપૂર્ણ કંટ્રોલ પાર્લીમેન્ટ પાસે રહે છે. ફ્લાઈનું ટેકઓફ, નેવિગેશન, ઊંચાઈ, ઓટો પાયલટથી લઈ મોકલવામાં આવતા કમાન્ડ પર જેની બાજ નજર રહે છે અને જે નજર રાખે છે એ સિસ્ટમને ‘એવિઓનિક્સ સિસ્ટમ’ કહે છે. એ એર ટ્રાફિક કંટ્રોલ ટાવરમાં તથા વિમાનમાં હોય છે. વિમાન તૈયાર થાય ત્યારે એની સાથે આ સિસ્ટમ તૈયાર થાય છે, જેમાં સુરક્ષાના પાસાને વધુ મજબૂત કરવા ઘણા ટેસ્ટ કરવામાં આવે છે. આ સિસ્ટમ ડાયરેક્ટ ઈન્ટરનેટ કે પબ્લિક નેટવર્ક સાથે જોડાયેલી હોતી નથી. એટલે લોકો તેને ડાયરેક્ટ

એક્સેસ કરી શકતા નથી. સેટેલાઈટ જીપીએસ અને ફ્લાઈટ રડાર સિસ્ટમ એમ બન્નેના સહયોગથી એના ફીચર્સ ડિઝાઈન થાય છે.

વર્ષ ૧૯૭૫માં ઓસ્ટ્રેલિયાના વિજ્ઞાની કેવિન વોરેને સો પ્રથમવાર બ્લેકબોક્સ તૈયાર કર્યું, જેમાં વોર્સ રેકોર્ડર ઓફ કોકપિટ કેબિન ડિવાઈસ મૂક્યું. એમાં એન્જિનના અવાજથી લઈને પાર્લીમેન્ટ આપેલા કમાન્ડ સુધી બધી જ વસ્તુ રેકોર્ડ થાય છે. ૪ ચેનલ અને ૧૨ કલાકનું વોર્સમીટર રેકોર્ડર સતત ત્રણ દિવસ સુધી ચાલું રહે તો પણ એને કંઈ થતું નથી.

સુરક્ષાની દ્રષ્ટિએ અતિ મહત્વનું હોવાનું માલુમ પડ્યા બાદ દુનિયાભરની ફ્લાઈટ માટે આ બોક્સ ફરજિયાત છે,

CVR અને FDR સિસ્ટમ એ કોઈ પણ ફ્લાઈટનું હાઈ છે. જે બ્લેકબોક્સમાં પેક હોય છે. જેમ હાઈ ઘબકતું હોય તો માણસ જીવતો હોય એ રીતે ફ્લાઈટ કેશ થયા બાદ બ્લેકબોક્સ મળે એટલે ફ્લાઈટમાં ખરેખર શું થયું હતું એની વિગત મળે, જે માટે તેને આંતરરાષ્ટ્રીય લેબમાં લઈ જઈ ખોલવામાં આવે. એને ફ્લાઈટ કેશ ડિકોડ પ્રોસિજર કહેવાય. વિમાનમાં જે જગ્યાએ આ ફીટ કરાયું હોય છે ત્યાં મોટા અને ઘાટા અક્ષરે લખ્યું હોય છે કે, ‘મહેરબાની કરીને ખોલશો નહીં...’ અકસ્માત પછી બ્લેક બોક્સની શોધ કરનારને પણ કડક સૂચના હોય છે કે, બોક્સને ભૂલથી પણ ખોલવું નહીં. કોકપિટ વોર્સ રેકોર્ડરમાં તમામ પ્રકારના વોર્સ હોય છે. એને ચોક્કસ ડિવાઈસ સાથે કનેક્ટ કરી લેવામાં સાંભળવામાં આવે છે. જ્યારે FDRમાં ફ્લાઈટનો તમામ ડેટા હોય છે. વિમાન સંબંધીત ૮૮ માપદંડ અને ૧૦૦૦થી

વધારે કોર્ડિંગ કોડથી એમાં ડેટા જમા થતો હોય છે. બ્લેકબોક્સ મળ્યા બાદ આ તમામ કોડની એક સ્કિપ્ટ બનાવવામાં આવે છે. જે વિમાનમાં થયેલી કે વિમાન સાથે બનેલી ઘટનાની સિકવન્સ બતાવે છે. આ બોક્સ એવી રીતે તૈયાર કરાય છે કે, એ ઊંચા તાપમાને બળતું નથી. અમદાવાદ અકસ્માત વખતે વિમાન આગની જવાળામાં લપેટાઈ ગયું ત્યારે ટેમ્પરેચર તાપમાન ૧૦૦૦ ડિગ્રીએ પહોંચી ગયું હતું!

ફ્લાઈટ પાણીમાં કેશ થાય તો પાણીથી ડેટાલોસ થતો નથી. બોક્સનો રંગ નારંગી એટલા માટે રખાય છે કે, બ્લાસ્ટ વખતે બધું બ્લેક થઈ જાય તો આ રંગથી એને ઓળખી શકાય. ૨૫૦૦૦ ફૂટની ઊંડાઈએથી પણ તે સિગ્નલ મોકલી શકે છે અને ૧૦૦૦ ડિગ્રીથી વધુની આગ વચ્ચે પણ ચાલું રહી શકે છે. બોક્સ મળ્યા બાદ એક-એક સિગ્નલને ખોલવામાં આવે છે. જે માટે મશીન લર્નિંગ લોર્ડિંગ સિસ્ટમ હોય છે.

ફ્લાઈટ કેશ ડિટેક્શનમાં કુલ ૧૬ સ્ટેપ હોય છે. આ પછી એક જનરલ રિપોર્ટ તૈયાર થવામાં આવે છે, જેને કેશ કોઝ ફાઈલ કહેવાય છે. વર્ષ ૨૦૧૩માં પેરીસમાં થયેલી ફ્લાઈટ કેશની ઘટનામાં ફ્યૂલનોબ પરથી ઈન્વેસ્ટિગેશન થયું જેમાં છેલ્લે બ્લેકબોક્સ મળ્યું હતું.

આઉટ ઓફ બોક્સ

૨૦૧૪માં ૨૩૯ પેસેન્જર સાથે કુઆલાલુમ્પુરથી ઉપડીને બીજિંગ જતી ‘મલેશિયા એરલાઈન્સ’ની ફ્લાઈટ- ૩૭૦ અધરસ્તે કેવી રીતે લાપતા થઈ ગઈ કે એનું રહસ્ય હજુ સુધી ઉકેલાયું નથી...

મોર્નિંગ

મ્યૂસિંગ

રાજ ગોસ્વામી

feedback@bombaysamachar.com

અમેરિકન પ્રેસિડેન્ટ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ અને અબજોપતિ બિઝનેસમેન ઈલોન મસ્ક વચ્ચે લડાઈ થઇ ગઈ છે. ટ્રમ્પ પ્રશાસનમાંથી મસ્કની વિદાઈ, ટેક્સ બિલને લઈને કોંગ્રેસની વારંવાર ટીકા, ટ્રમ્પને ‘ઉઘાડા’ પાડવાની ધમકી, મસ્કની કંપનીઓ પર લગામ કસવાની ટ્રમ્પની વળતી ધમકી અને આરોપ-પ્રતિઆરોપનો સિલસિલો, ઈત્યાદિ એ દુશ્મનીથી કંઈ ઓછો નથી.

ટ્રમ્પ કહે છે કે મસ્કનું હિમાગી સંતુલન બગડી ગયું છે. મસ્ક કહે છે કે ‘અમેરિકામાં હવે ત્રીજી પાર્ટી બનાવવાનો સમય આવી ગયો છે. એ બન્ને એવી રીતે ભેગા થયા હતા જાણે વર્ષો પહેલાં મેળામાં છુટા પડી ગયા હોય અને હવે એવી રીતે વર્તે છે જાણે બાપે માર્યા વેર હોય. ટ્રમ્પને એમના ચૂંટણી પ્રચાર દરમિયાન મસ્કના પૈસા અને સોશિયલ મીડિયાના પ્રભાવની જરૂર હતી. મસ્ક પોતે (દક્ષિણ આફ્રિકામાં જન્મ્યો હોવાથી) રાષ્ટ્રપતિ બની શકે તેમ ન હોવાથી એને પહોંચત હાઉસમાં પોતાનો માણસ જોઈતો હતો.

બીજી તરફ, અમેરિકન ન વહીવટીતંત્રની સાફસફાઈ કરવા માટે ટ્રમ્પે જે રીતે મસ્કને બિનશરતી ટેકો અને અમાપ સત્તા આપી હતી અને મસ્કે જે રીતે ચારેબાજુથી કચરો વાળ્યો હતો (અને વળતામાં નવો કચરો વેચ્યો હતો), તે પછી તે ટ્રમ્પની દરેક નીતિ-રીતિમાં સલાહ-સૂચન

આપતો હતો. એમાં એને એવું લાગવા માંડ્યા હતું કે એ ખુદ જ સુપર-પ્રેસિડેન્ટ છે.

ટ્રમ્પે ઇલેક્ટ્રિક વાહનો પરથી ટેક્સ કેડિટ દૂર કરી તેના પગલે મસ્કની ‘ટેસ્લા’ કાર કંપનીને મોટો ફટકો પડ્યો અને તેમાંથી બંને વચ્ચે ફટકયું હતું.

જાણકાર લોકો કહે છે કે વહેલું કે મોડું, આવું થવું અનિવાર્ય હતું. મનોવિજ્ઞાનઓ કહે છે કે બંને અહંકારી છે, બંને આત્મમુગ્ધ છે. આપણે ત્યાં કહેવત છે કે એક મ્યાનમાં બે તલવાર ન રહી શકે, તેના જેવું છે આ.

મનોવિજ્ઞાનમાં ‘આલ્ફા મેલ’ની એક ધારણા છે. થોડા વખત પહેલાં, અભિનેત્રી અને સાંસદ કંગના રાણાવતે એક વિવાદાસ્પદ પોસ્ટ કરી હતી, જે પાછળથી ભાજપના અધ્યક્ષ જે.પી. નડ્ડાના કહેવાથી હટાવવી પડી હતી. તેમાં કંગનાએ લખ્યું હતું, ‘એમાં કોઈ બેમત નથી કે ટ્રમ્પ એક આલ્ફા મેલ છે, પરંતુ આપણા પીએમ સૌ આલ્ફા મેલના બાપ છે.’

પીએમની તો ખબર નથી, પણ ઈલોન મસ્ક જરૂર ટ્રમ્પનું માથું ભાંગે તેવો આલ્ફા મેલ છે. અમેરિકાની રાજનીતિમાં અત્યારે જે તમાશો થઇ રહ્યો છે તે આ બે આલ્ફા મેલની ટક્કર છે.

આલ્ફા મેલની ધારણાને સમજવા જેવી છે. તેની કલ્પના જંગલી વરુ (આલ્ફા વુલ્ફ) સાથે જોડાયેલી છે.

₹\$¥£

ઈકો-સ્પેશિયલ

જયેશ ચિતલિયા

feedback@bombaysamachar.com

જાહેર ભરણાં (આઈપીઓ-ઈનિશિયલ પબ્લિક ઓફરિંગ) કંપનીઓ માટે પરિવર્તનકારી સીમાચિન્હ સમાન હોય છે. આ સાથે કંપની પબ્લિક સમક્ષ આવે છે, વધુ પારદર્શક અને જવાબદાર બને છે. તેના શેરોમાં લાખો લોકો લે-વેચ કરે છે. તેણે સતત નીતિ-નિયમોના પાલન કરવાના આવે છે. કંપનીઓ માટે જાહેર ભંડોળ મેળવીને બિઝનેસ વધારવાની તક ઊભી થાય છે. મોટા આઈપીઓ ઘણી વાર મીડિયાનું ધ્યાન આકર્ષિત કરતા હોય છે, જ્યારે અમુક નાની તથા મધ્યમ કદની કંપનીઓના આઈપીઓ ભલે બહુ પ્રચાર ન પામે, પરંતુ એવા શક્તિશાળી રૂપમાં ઊભરી આવે છે. મોટો આધાર કંપનીઓના મેનેજમેન્ટ અને તેના બિઝનેસમાં રહેલી સમર્થતા પર હોય છે.

જોકે આ બધાં વચ્ચે એક ચિંતાજનક બાબત છુપાયેલી હોય છે. કથિત રિટેલ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ, સફ્ટ્વેરની અને મધ્યસ્થીઓની શંકાસ્પદ પ્રવૃત્તિઓ પ્રેરિત કૃત્રિમ ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શન, વગેરેને લઈને આઈપીઓનો ખરો ઉદ્દેશ માર્યો જાય છે. તે વાસ્તવિક મૂડી સર્જનના સાધનને બદલે તે સફ્ટ્વેરના સાધન બની જાય છે. લઘુ અને મધ્યમ ઉદ્યોગોના સેગમેન્ટે તેની સુલભતાને કારણે લાંબિયતા હાંસલ કરી છે. કદ નાનું હોય પણ વૃદ્ધિ દર ઊંચો હોય. આને લીધે તેના જાહેર ભરણા રિટેલ ઈન્વેસ્ટરોને આકર્ષિત કરે છે, જે ઝડપથી નફો

કમાવવાની ઈચ્છા રાખતા હોય છે.

જોકે આ સુલભતા બેધારી તલવાર બની ગઈ છે. એક બાજુ, રિટેલ રોકાણકારો ખૂબ સરળતાથી એમની અરજીઓનો લાભ ઉઠાવી શકે છે, મતલબ કે ભંડોળ ઉધાર લઈને કે ફિનટેક સંચાલિત આઈપીઓ ફાઈનાન્સિંગનો ઉપયોગ કરે છે તો બીજી બાજુ, ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શન, જે સામાન્ય રીતે ઈન્વેસ્ટરોના ભરોસાનું પ્રતીક ગણાય છે તેનો બજારને ગેરમાર્ગે દોરવા ચાલાકીપૂર્વક દુરુપયોગ કરવામાં આવે છે.

દુરુપયોગના જોખમ...

આ દુરુપયોગ ચિંતાજનક છે. રિટેલ-નાના ઈન્વેસ્ટરોને લિસ્ટિંગના લાભોના વચન આપીને લલચાવવામાં આવે છે. એને લીધે એવા ઈન્વેસ્ટરો ઘણી વાર લોન લઈને કે થર્ડ-પાર્ટીનું ભંડોળ વાપરીને એમની નાણાકીય ક્ષમતા કરતાં વધારે શેર માટે અરજી કરતા હોય છે. કેટલાક તો નિયામકના પ્રતિબંધોની પરવા કર્યા વગર પરિવારના એકાઉન્ટ મારફત કે બનાવટી ઓળખના માધ્યમથી અનેક અરજીઓ કરતા હોય છે. જ્યારે કે ઈસ્ક્યુ લાવવામાં કંપનીઓને સર્વિસ આપતા મર્ચન્ટ બેન્કરો તો ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શનને મોટી સફળતા તરીકે દર્શાવવા ઉત્સુક રહેતા હોય છે. એને લીધે એ ક્યારેક ગેરપ્રવૃત્તિઓ સામે આંખ આડા કાન કરે છે. જે વધારે હાનિકારક કહેવાય. આના પરિણામે માગનું કૃત્રિમ અને

ટ્રમ્પ-મસ્કની ટક્કર આત્મમુગ્ધ ને અહંકારી લીડરોમાં સહાનુભૂતિ જેવું કશું હોતું નથી

ઘણા લોકો શિયાળને વરુ કહે છે, પણ બંને શ્વાન કુળનાં ભિન્ન પ્રાણી છે. વરુ, માંસાહારી શ્રેણીના કેનિડે કુળનું સસ્તન વન્ય પ્રાણી છે. ગુજરાતી સ્થાનિક બોલીમાં તેને નાર, ભાગડ, ઈલોન મસ્ક જરૂર ટ્રમ્પનું માથું ભાંગે તેવો આલ્ફા મેલ છે. અમેરિકાની રાજનીતિમાં અત્યારે જે તમાશો થઇ રહ્યો છે તે આ બે આલ્ફા મેલની ટક્કર છે.

આલ્ફા મેલની ધારણાને સમજવા જેવી છે. તેની કલ્પના જંગલી વરુ (આલ્ફા વુલ્ફ) સાથે જોડાયેલી છે.

અને આગેવાન પુરુષોને આલ્ફા મેલ કહેવામાં આવે છે તે પણ આ જ કારણથી... એ સૌથી આગળ અને એકલા હોય છે. વરુ દેખાવમાં કૂતરાં જેવું હોય છે, પરંતુ તે વાઘને પણ ઊભી પુંછડીએ ભગાડવા સક્ષમ હોય છે. માણસ આજ સુધી તેના ગળે પટ્ટો બાંધી શક્યો નથી. એટલા માટે તમને પ્રાણી સંગ્રહાલયમાં વાઘ જોવા મળશે, પણ વરુ નહીં !

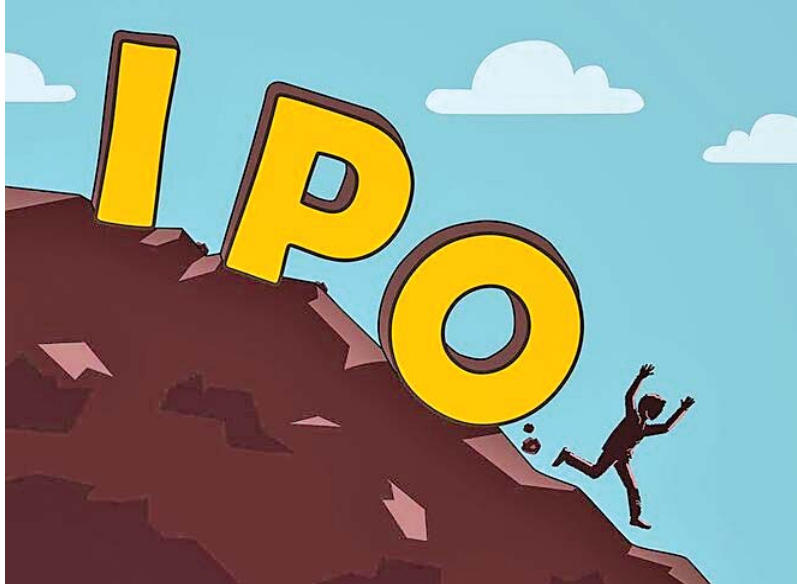
વરુ તેના પ્રદેશમાં સૌથી શાતીર અને તાકાતવર શિકારી છે. તે

કોઈનાથી ડરતું નથી. તેની પ્રકૃતિ જ એવી છે કે તે તેના પિતરાઈ શ્વાનની જેમ માણસોના પંપાળવાથી ન તો ભરમાઈ જાય છે કે ન તો માસિચારી બહેન શિયાળની જેમ તેનાથી મોટાં શિકારી પ્રાણીથી ડરી જાય છે.

એવું કહેવાય છે કે તેના બાળકને જો કોઈ પશુ ઉઠાવી જાય તો, તે પૂરા પ્રદેશને તપાહ કરી નાખે છે. તે જ્યારે શિકાર પર જાય ત્યારે તેની સાથે વૃદ્ધ વસ્ત્રોને નથી રાખતું. તેમના માટે શિકાર કરવો એ યુદ્ધથી કમ નથી અને એમાં યુવાન અને તેજ વસ્ત્રો જ

છલકાઈ જતા તમામ આઈપીઓ સારા જ હોય એ જરૂરી નથી

- દરેક ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શનની સફળતાથી અંજાઈ જવું નહીં.
- શું બધાં આઈપીઓ રોકાણ કરવા લાયક હોય ખરા ?
- રોકાણકારોએ પણ આઈપીઓને જોવા-સમજવાની દ્રષ્ટિ કેળવવી જોઈશે.

ગેરમાર્ગે દોરતું ચિત્ર ઊભું થાય છે. ભરણાંના વધુ પડતા ઊંચા આંકડા સાચા ઈન્વેસ્ટરો એવું માનવા માટે પ્રેરે છે કે સંબંધિત આઈપીઓ ખરેખર સારો છે અને તેથી ડિમાન્ડમાં છે.

‘સેબી’ના સાવચેતીનાં પગલાં...

આવી કૃત્રિમ માગના દૂરગામી પરિણામો

આવે છે. લિસ્ટિંગ બાદ, ગેરફાયદો ઉઠાવનાર રોકાણકારો લોન ચૂકવવા માટે એકિઝટ કરવા એટલે કે શેરો વેચી દેવા ઉતાવળા બને છે, પરિણામે ભારે અસ્થિરતા સર્જાય છે. ઘણા એસએમઈ આઈપીઓના કે સોમાં પ્રારંભિક ઉછાળા બાદ અમુક અઢવાડિયામાં જ એમના ભાવ નીચે પછડાય છે એને લીધે રિટેલ

ઉપયોગી હોય છે. વસ્ત્રોની આવી અનોખી લાક્ષણિકતાઓના કારણે જ માણસે તેની વાતઁઓમાં માનવ વરુ (વેયરવુલ્ફ)ની કલ્પના કરી છે. વસ્ત્રોની વસતિમાં એક જોડી એવી રહેતી હતી જે પૂરા જૂથ પર, આહાર પર અને સમાગમ પર નિયંત્રણ રાખતી હતી. અર્થાત, વરુઓ આપસમાં લીડર બનવા માટે લડાઈ કરતાં અને એમાંથી એક જોડી ‘વરુ સમાજ’માં પોતાનું પ્રભુત્વ સ્થાપતી. આ બંને આલ્ફા મેલ અને આલ્ફા ફીમેલ કહેવાય છે.

ઉત્ક્રાંતિવાદી મનોવૈજ્ઞાનિકોનો દાવો છે કે માનવ સમાજમાં પુરુષોનો સામાજિક વ્યવહાર પણ વસ્ત્રો જેવો જ છે.

પુરુષ પણ એના જૂથમાં લીડર બનીને બીજા પર શાસન કરવા, સંસાધનો પર કાબૂ જમાવા અને સ્ત્રીને એની મેટિંગ પાર્ટનર બનાવવા માટે લડાઈ કરતો રહે છે.

પુરુષોમાં કુદરતી રીતે જ બીજાઓ પર પ્રભુત્વ જમાવાની વૃત્તિ હોય છે, અને જે પુરુષ આત્મવિશ્વાસ, દૃઢતા, કરિશ્મા અને શારીરિક શક્તિનું પ્રદર્શન કરે છે તે વધુ આકર્ષક અને જીવનમાં વધુ સફળ હોય છે. આવા માણસો ‘આલ્ફા’ કહેતા અને જે નબળા, આજ્ઞાકારી, અસુરક્ષિત અને બોરિંગ હતા તે ‘બીટા’ તરીકે ઓળખાતા હતા.

‘આલ્ફા’ શબ્દ ગ્રીક બારાખડીમાંથી આવે છે. તેના પહેલા અક્ષરને આલ્ફા કહે છે. છેલ્લાં અક્ષરને ‘ઓમેગા’ કહે છે.

તદનુસાર, જે પ્રથમ છે, પ્રાથમિક છે, અગ્રણી છે, સૌથી ઉપર છે, એક નંબર પર છે તે આલ્ફા છે. ઈસાઈ

ન્યૂ ટેસ્ટામેન્ટમાં, ઈશ્વર પોતાને આલ્ફા અને ઓમેગા ગણાવે છે; હું જ પ્રારંભ છું અને હું જ અંત છું.

અમેરિકાને ફરીથી મહાન બનાવવાની રાજનીતિમાં ટ્રમ્પ અને મસ્કની મનઃસ્થિતિ પણ આવી જ છે: હું જ પ્રારંભ છું અને હું જ અંત છું. પણ આવું માનવાવાળો એક હોય, બે નહીં. બે હોય તો મતભેદ અને મનભેદ થવો અનિવાર્ય છે.

જેમ વરુ તેની ટેરેટરી માટે લડાઈ કરે તેમ આ બે ટ્રમ્પ અને મસ્ક પણ તેમની સત્તા અને સર્વોપરિતા માટે લડી પડ્યા છે.

ટ્રમ્પ-મસ્કનો ઝઘડો વ્યક્તિગત છે અને તેમાં અમેરિકાની જનતાનું અને લોકશાહીનું નુકશાન છે. આત્મમુગ્ધ લોકોના

હાથમાં રાજકીય અને પૈસાની સત્તા આવી જાય ત્યારે એ કેવી ઘટિયા રીતે વર્તે છે તેનું આ બંને ઉદાહરણ છે.

આત્મમુગ્ધ અને અહંકારી લીડરો નિર્દયી હોય છે અને તેમનામાં સહાનુભૂતિ જેવું કશું હોતું નથી.

આજુ બાજુ ના લોકો પર એ પોતાનો કેંટ્રોલ સ્થાપીને અથવા સતત વાહવાહી અને એટેન્શન મેળવીને એમની અણઆવડતની ભાવનાથી પીછો છોડાવાનો પ્રયાસ કરે છે. પોતે કેટલા યોગ્ય છે તે સાબિત કરવા માટે સતત પ્રયત્નોશીલ હોય છે. આત્મમુગ્ધ લીડરો એટલા માટે જ પોતાની ટીકા કે રિજેક્શન સહન નથી કરી શકતા અને જે કંઈ ખરાબ હોય તેના માટે બીજા લોકોને દોષિત ઠેરવીને પોતાને પીડિત તરીકે પેશ કરે છે. ટ્રમ્પ અને મસ્ક અત્યારે એ જ કરી રહ્યા છે. ■

રહે જ છે, પરંતુ મર્ચન્ટ બેન્કરો તથા મધ્યસ્થીઓની પણ જવાબદારી બને છે.

એસએમઈ આઈપીઓમાં ઈન્વેસ્ટમેન્ટ બેન્કોની ભૂમિકા માત્ર સુવિધા પ્રદાન કરવાથી આગળ વધીને બજારની તંદુરસ્તી જળવાય એવી સક્રિય ભૂમિકાની પણ હોવી જોઈએ. ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શન જો કૃત્રિમ રીતે કરાયું હોય તો એનો પ્રચાર સફળતાના માપદંડ તરીકે કરવો ન જોઈએ. મર્ચન્ટ બેન્કરોએ ઈન્વેસ્ટર અરજીઓ પર કડક કામગીરી બજાવવી જોઈએ.

આઈપીઓના ભાવ બનાવટી માગને બદલે ફંડામેન્ટલસને આધારિત હોવા જોઈએ. ઈન્વેસ્ટરોને આસાન લાભના પ્રલોભનોમાં ફસાવવાને બદલે જોખમોથી વોકેફ કરવા જોઈએ. આવી પ્રવૃત્તિઓને કારણે બજારની સ્થિરતાને પણ હાનિ થાય છે.

આમ છલકાઈ જતા આઈપીઓમાં રિટેલ ક્વોટાને વ્યવહારુ બનાવવાનો ‘સેબી’નો પ્રસ્તાવ સાચી દિશાનું પગલું છે. ઓવરસબ્સ્ક્રિપ્શન જ્યારે સાચું હોય તો એ કંપનીના ભાવિમાં ભરોસો દર્શાવે છે, પરંતુ જો બનાવટી હોય તો એ છેતરપિંડીનું સાધન બની જાય છે.

અહીં એક વાત સ્પષ્ટ છે: સાચી પ્રગતિ ખોટા પ્રચાર દ્વારા અંધાધૂંધીથી નહીં, પરંતુ વિવેકપૂર્ણ વહીવટની સ્થિતિથી થાય છે. ‘સેબી’ની સતર્કતા એ સુનિશ્ચિત કરે છે કે આઈપીઓ, જે ઉદ્યોગોના વિકાસ અર્થે મૂડી એકત્ર કરવા માટેના હોય છે તેનો ખરો ઉદ્દેશ્ય સહેલાઈથી પૈસા કમાઈ લેવાના હુંસાનુંસીમાં ખોવાઈ ન જાય. ટૂંકાગાળાના લાભને બદલે લાંબા ગાળાની પ્રામાણિકતાને પ્રાથમિકતા અપાશે તો એસએમઈ સેગમેન્ટનો લાંબા ગાળાનો વિકાસ થશે. ■

હૈં...ખરેખર?!

પ્રફુલ શાહ

feedback@bombaysamachar.com

Vesna Vulovic. હા, આ મહિલાને નામે અનોખો વિશ્વ-વિક્રમ છે. આમાં એમની કોઈ કરામત, હિંમત કે કાબેલિયત નથી પણ નિયતિ અને નસીબનો ભૂરપૂર સાથ મળ્યો.

વેસ્ના વુલોવિક (૩ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૦ - ૨૩ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૬) એક સર્બિયન યુવતી અને એર હોસ્ટેસ. ૧૯૭૯ની ૨૬મી જાન્યુઆરીનો દિવસ વેસ્ના ક્યારેય ભૂલી ન શક્યા. તેઓ જાટ ફ્લાઈટ ૩૬૭માં સ્વીડનના સ્ટોકહોમથી સર્બિયાના બેલગ્રેડ જતા હતા. આ ફ્લાઈટમાં કુલ ૨૮ માનવી હતા. બધુ એક સમુસૃતરું ચાલતું હતું, વિમાન લગભગ ૩૩૭ હજાર ફૂટની ઊંચાઈએ પહોંચ્યું ત્યાં સુધી.

એર હોસ્ટેસ વેસ્ના વુલોવિક ખાવાનું કે કંઈક ટ્રોલીમાં લઈને પ્રવાસીઓ તરફ આગળ વધી રહી હતી ત્યારે ફ્લાઈટના લગેજ વિભાગમાં જોરદાર ધડાકો થયો. વિસ્ફોટ એટલો ભયંકર હતો કે હવામાં જ વિમાનમાં આગ ફાટી નીકળી અને ત્રણ ટુકડા ધરતીને મળવા ઝડપબેર નીચે ધસવા માંડ્યા. આ ત્રણેય ટુકડા જ્યાં પડ્યાં ત્યાં ચોમેર બરફ જ બરફ હતાં. બરફની ચાદર પર વિમાનના ટુકડા ભડભડ બળી રહ્યા હતા.

આ વિમાન એટલે કે એના ટુકડા પડ્યા હતા ચેકોસ્લોવેકિયાના શ્રીબસ્કા કામેનિસ નામના સ્થળે. ચોપાનુયોગે એ સમયે સ્થાનિક ગ્રામજન જુનો હોંકિ ત્યાંથી પસાર થયા. તેમણે કોઈકના કણસવાનો અવાજ સાંભળ્યો. બીજા વિશ્વ યુદ્ધ દરમિયાન તબીબ તરીકે આપેલી સેવાના અનુભવથી તેઓ સમજી ગયા

કે કોઈક ભયંકર પીડામાંથી પસાર થઈ રહ્યું છે. આસપાસ જોયું તો ભયંકર રીતે ઘાયલ થયેલી એક યુવતી મદદ માટે આજીજી કરતી દેખાઈ. હોંકિએ ખૂબ કાળજીપૂર્વક એ યુવતીને વિમાનના કાટમાળમાંથી બહાર કાઢી. એના શરીર પર ઠેરઠેર ઈજા થઈ હતી. હોંકિને લાગ્યું કે આનાં પગના હાડકાં

રંગ ભીની ને સુવાળી નીકળી
યાદ એની બારમાસી નીકળી

આજે આપણે વાત કરવી છે પરભાષાના સર્જક કે જેમણે ગુજરાતી ભાષાને પોતાની માતૃભાષા હિન્દી કરતા વધારે લાડ લડાવ્યા હતા. આ ચલગારા કવિનું નામ છે કેલાસ પંડિત. આખી જિંદગી મહાનગર મુંબઈમાં વીતાવી. ગઝલ સર્જન પણ અહીં જ કર્યું. ગુજરાતી મુશાયરાઓમાં સફળતાપૂર્વક ભાગ લીધો. કેલાસ પાસે સાદગીનો વૈભવ હતો. એમની જીવનશૈલી એવી હતી કે એ પારકાને પોતાના કરે. મુંબઈ અને ગુજરાતમાં એમનું મિત્રવર્તુણ બહુ મોટું હતું. સમર્થ કવિઓ, સંગીતકારો, નામી ગાયકો અને સાહિત્ય સાથે નાતો-નિસ્તબ ધરાવતા અસંખ્ય ભાવકોનો માનીતો શાયર હતો.

કેલાસ અને સુરેન ઠાકર ‘મેહુલ’ લગભગ એક જ સમયે ઉદય પામ્યા અને સાથે રહીને ઘણું સર્જન કર્યું: કેલાસ પંડિત પાસે નોખું વિચારવાનો અને પરિણામે કશુંક આશ્ચર્યજનક આપવાનો અભિગમ હતો. ભાષા બોલચાલની, શબ્દોના ચયનમાં સાદગી, નવા કાંકિયા અને રદીક પ્રયોજવાની ઉત્સુકતા,

છંદને વફાદાર રહેવાની જાગૃતિએ એમની ગઝલોના બાહ્ય દેહને સુંદર રીતે કંડાર્યો હતો. ગઝલના આંતર દેહ એટલે તગઝગુલ, તસ્વવુફ અને તસ્તુરમાં એમણે પ્રતિભાવંત યોગદાન આપીને ગઝલના આંતરદેહને પણ શણગાર્યો છે. કેલાસે નાની બહરમાં ગઝલો લખી છે અને ગઝલની રવાની એટલે શું એ સિદ્ધ કરી બતાવ્યું છે.:

પ્રકૃતિના સથવારે અનુભૂતિ અપતારનો શાયર કેલાસ પંડિત

ગઝલની રંગીની બહુસ્પર્શી નથી આમ છતાં આ કવિએ ગઝલના રંગને પ્રકટાવવામાં યથાર્થ પ્રયત્નો કર્યા છે. એમની ગઝલમાંથી થોડાં ઉદાહરણો જોઈએ.

ચહેરો જુઓ છો આપ, હું એ આરસીમાં છું

ખેલ્યા કરે છે જુલફથી એ કાંસકીમાં છું

રંગ ભીની ને સુવાળી નીકળી
યાદ એની બારમાસી નીકળી.

સરખા થવાની વાત તો આકાશમાં રહી
ઊડતી લટોની સાથ હું ઊડી ઊડી ગયો.

સૂતાં હશો તો ખ્યાબમાં આવી જઈશ હું
આખા બદનમાં ફૂલ થઈ મહેકી જઈશ હું

કહેવાય એવા સાવ અમસ્તા પ્રસંગમાં
ખૂંપી ગયો છું ખૂબ હું ભીના સંબંધમાં

વાળ અગાસીમાં એ ઝટકે
આખા શહેરે છત્રી ઓઢી!

મુંબઈ જેવા મહાનગરની યાંત્રિક જિંદગી

અને નાના માણસોના જીવનની સાચુકલી રજૂઆત, દર્દ, પીડા અને વ્યથા સુધીની અનુભૂતિઓ કેલાસના સર્જનમાં અભરે ભરી છે. થોડાંક ઉદાહરણો જોઈએ:

સાંજે જશે ને આવશે પાછો સવારમાં
સૂરજને રહેવા શહેરમાં કોઈ જગા નથી.

ચમન તુજને સુમન મારી માફક છેતરી જશે
પ્રથમ એ પ્યાર કરશે ને પછી જખ્મો ઘરી જાશે

આખો દિવસ જે રોડને મોટરમાં લઈ ફર્યો
રાતે બિયારો ટ્રેનમાં લટકી ઘરે ગયો.

ખનકે છે એના ખોબલે સૂરજનું પાંચિયું
ચગળ્યા કરે હોઠમાં રસ્તાનાં સિન્લો

ઘરનો ઉપાડી બોજને ભટકે છે ક્યારના
મારા શહેરમાં કેટલા એવા શ્રવણ હશે.

આવીશ ત્યારે સાંજના ઢગલો થઈ જઈશ
નીકળું છું ઘરની બહાર હું છૂટેલા તીર જેમ

ઊડતી રહેલી વાતમાં પંખીપણું નથી

વસતી ભરેલા શહેરમાં વસતીપણું નથી.

શોક થયો કેલાસ’નો પૂરો
લાશ બળી ગઈ, ચાલો જઈએ.

ગઝલમાં મિલન અને વિરહના ભાવની દાર્તાન આપોઆપ આવી જતી હોય છે,

કેલાસ મિલનના કેફને પીધા પછી વિરહના દર્દને જીરવી જવાની વાત કેટલી સચોટતાથી કરે તે જોઈએ:

એના વિરહના દર્દને જીરવી ગયો છું હું
એના મિલનના કેફને પણ પી ગયો છું હું

શક્ય છે વરસાદનો હિસ્સો હશે
આપણો સંબંધ પણ ભીનો હશે.

રાહ જોતાં એ ઝરખે આમ ઊભા હોય પણ
આપણું સ્વપ્નાં જેવાં એનાં સ્વપ્નાં હોય પણ.

ભૂલી જવાના જેવો હશે એ બનાવ પણ
ક્યારેક તમને સાલશે મારો અભાવ પણ

તારી વ્યથા કબૂલ મને એક હદ સુધી
આંસુ બનીને આંખમાં કાયમ ન આવ પણ

માનવ જીવનના વિવિધ ભાવોને, આશાઓને, અરમાનોને અને ઈચ્છાઓને દરેક કવિ પોતાની રીતે વાચા આપતો હોય છે. કેલાસની વિશિષ્ટતા એ છે કે અશ્રુ, ડુસકાં, વ્યથા અને વેદના પ્રકૃતિનાં તથ્યો સાથે સંગોપાઈને આવે છે જેમ કે:

કિરણોની જેમ ફૂલને સ્પર્શી રહ્યો છું હું
ભીનાશ એની આંખની લૂછી રહ્યો છું હું

બેસી ગયું છે ફૂલમાં ઝાકળ થઈ હવે
એનું સ્મરણ સવારમાં છલકી ગયું હશે.

એકાદ એવી યાદ તો છોડી જવી હતી
છુટ્ટા પડ્યાની વાતને ભૂલી જવી હતી

વહેતા પવનની જેમ બધું લઈ ગયા તમે
મુકી ભરી સુગંધ તો મૂકી જવી હતી.

ફરી વરસાદ આવ્યો ને થયું એનું સ્મરણ

પાછું મને ઘેરી વળ્યું છે એનું એ વાતાવરણ પાછું

હવાનો ખાલીપો મહેકી ઊઠ્યો કોચલના ટહુકાથી

કે આવ્યું પહાડથી કિલ્લોલતું ‘રમતું’ ઝરણું

પાછું કેલાસ પંડિતે ગુજરાતી કવિતાને છસ્સો જેટલી

ગઝલો, મુક્તક, નઝમ, ગીત, અછંદસ રચનાઓ આપી છે. એમનું પ્રદાન ચિરંજીવી છે.

જેમને ભૂલી જતાં વર્ષો થયા
યાદ આવ્યા એક અમથી વાતમાં

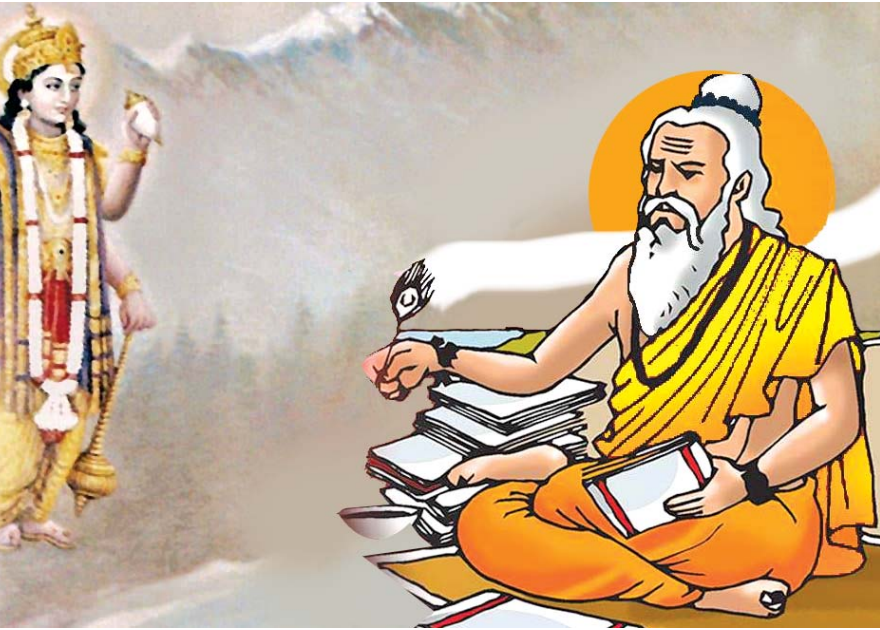
જૂન ૧૨, ૨૦૨૫ના દિવસે અમદાવાદમાં ‘એર હન્ડિયા’નું પ્લેન તૂટી પડ્યું એ પછી વોટ્સ એપ પર મેસેજિસનો મારો ચાલ્યો. અનેકે ‘ફેસબુક’ પર પોસ્ટસ મૂકી. એમાં ઘણાએ પોતાનું જ્ઞાન પ્રદર્શિત કર્યું. એમણે દાવા સાથે કહ્યું કે આમ કે તેમ જ બન્યું હોવું જોઈએ તો જ પ્લેન તૂટી પડ્યું હોય. કોઈએ કહ્યું કે પ્લેનની ફ્યુએલ ટેન્કનો વાલ્વ ખોલવાનું રહી ગયું હશે એટલે પાઈપમાં થોડુંઘણું ઈંધણ હતું ત્યાં સુધી પ્લેન ચાલ્યું અને પછી ઇંધણનો પુરવઠો મળતો બંધ થઈ ગયો એટલે પ્લેનના એન્જિન બંધ થઈ જતા પ્લેન તૂટી પડ્યું. તો વળી કોઈએ કહ્યું કે પ્લેનની પાંખો નીચે હવાનું દબાણ ઘટી ગયું એટલે પ્લેન તૂટી પડ્યું. કોઈએ વળી કશુંક ભળતું જ કહ્યું. એ બધું જ્ઞાન પાછું લોકોએ બીજાઓ સાથે શેર કર્યું. ઘણાએ ‘ગૂગલ’ પર સર્ચ કર્યું કે પ્લેન તૂટી પડવાનું કારણ શું હોઈ શકે...

આપણે અહીં એ વિમાન દુર્ઘટના વિષે વાત નથી કરવી, પણ બધાને બધું જાણી લેવાનું ઝનૂન ઊપડતું હોય છે એ વિશે વાત કરવી છે. ‘ગૂગલ’ આવ્યા પછી તો ઘણા મનુષ્યો માટે ‘ઊંટ હતું અને પાછું ઊકરડે ચડ્યું’ જેવો ઘાટ થયો છે. ‘ગૂગલ’ જે કહે એ સાચું એવું એ બધા માનતા હોય છે અને આવા ઘણા ‘ગૂગલજ્ઞાની’ઓ પાછા પોતાનું (‘ગૂગલ’માંથી મેળવેલું) જ્ઞાન સોશિયલ મીડિયા પર હોય છે. ‘ગૂગલ’ પર ખોટી માહિતી હોય તો પોતે તો એના આધારે ગેરમાર્ગે દોરાય છે, પણ બીજા લોકોને ય ગેરમાર્ગે દોરે છે. હવે બાકી હતું તે ચેટ જીપીટી આવી ગયું છે.

(થોડાં દિવસો અગાઉ એક વિદેશી યુવતીએ પતિથી છૂટાછેડા લઈ લીધા, કારણ કે ચેટ જીપીટીએ એને કહ્યું હતું કે તારા પતિનું બીજ કોઈ યુવતી સાથે અફેર ચાલે છે!).

બધાને બધું જ જાણી લેવું છે. બધું જાણી લેવાની લાલ્ચમાં ઘણા માણસો કલાકો સુધી મોબાઈલ ફોન કે કમ્પ્યુટર સામે બેઠા રહીને પોતાની આંખો ટોચી નાખે છે. વાસ્તવમાં સારી રીતે જીવન જીવવા માટે થોડી વસ્તુઓ સમજવાની જ જરૂર હોય છે તે આ લોકો જાણી શકતાં નથી અને પછી ગામ આપમાની ગંદકી પોતાના મનમાં ઠાલવતાં રહે છે.

આ સ્થિતિમાં ઉદાલક ઋષિ અને એમના પુત્ર શ્વેતકેતુની કથા યાદ આવી જાય છે. ઉદાલક ઋષિએ પુત્ર શ્વેતકેતુને અભ્યાસ માટે કાશી મોકલ્યો. શ્વેતકેતુ ઉચ્ચ અભ્યાસ

કરીને પાછા ઘરે આવ્યા ત્યારે એમની ચાલવાની ઢબ જોઈને ઉદાલક સમજી ગયા કે પુત્રને જ્ઞાનનો અહંકાર આવી ગયો છે.

શ્વેતકેતુએ પિતાના ચરણસ્પર્શ કર્યા એ પછી ઉદાલકે પૂછ્યું, ‘અભ્યાસ કરી આવ્યો બેટા? શું જાણી આવ્યો?’

શ્વેતકેતુ : ‘બધું જ.’

ઉદાલક ઋષિએ પૂછ્યું, ‘બધું જ જાણી લીધું?’

શ્વેતકેતુ : ‘હા, પિતાજી.’

ઉદાલકે સવાલ કયો: ‘એ પણ જાણી લીધું કે જે જાણ્યા પછી કશું જ જાણવાની જરૂર નથી?’ શ્વેતકેતુ નિરુત્તર થઈ ગયા.

‘પિતૃદેવો ભવ’ ન કહેલી કથાનો હીરો

એકવાર મિત્રોએ પૂછ્યું : ‘જૂઠ્ઠાડા..ફિલિપ તારા સાચા પપ્પા નથી. સાચો બાપ હોત તો તારી મા સાથે રહેતને?’

સીમોં ગૂંચવાયો. ફિલિપ જ્યાં લુહારી કામ કરતો હતો ત્યાં જઇને ફિલિપને પૂછ્યું : ‘લોકો કહે છે કે તમે મારા સાચા પિતા નથી. મારે શું કહેવું?’

ફિલિપ પાસે કોઈ જવાબ નહોતો.

પછી રવિવારની રાતે ફિલિપે સીમોંના બારણે ટકોરા માર્યા. સીમોંની માએ પૂછ્યું : ‘ફિલિપ, આટલી રાત્રે? તમે જાણો છોને કે મારા વિશે લોકો કેવી વાતો કરે છે?’

‘તમે મારાં પત્ની બનશો?’ ફિલિપે પૂછ્યું અને ઘરમાં આવ્યો. સુતેલા સીમોંને કહ્યું : ‘હવે તારા મિત્રોને કહેજે કે મારા પપ્પા ફિલિપ રેમી છે ને એ લુહાર છે ’

બીજા દિવસે સીમોંએ બધાંને કહ્યું, ‘મારા પિતા લુહાર ફિલિપ રેમી છે ને હવે તમારી ખેર નથી.’ પિતૃવત્તુનું કથન બસ આટલું જ. મહાન વાર્તાકાર મોંપાસાની પિતા વિશેની આ કથા જગતમાં અમર છે

ટાઇટલ્સ: વેદનામાં ‘વેદ’ છે! (છલવાણી)
પિતા- બાપ- પપ્પા કે ફાધર... એવા શબ્દો છે, જે જીવતર નામનાં ઘરનું અદ્રશ્ય છાપર છે. દરેક બાપ, અકસ્મ્ય કથાનો એવો હીરો છે, જેના પ્યાર ને પરસેવા માટે લેખકાની લાગણી અને લેખિનીઓને લકવો મારી જાય છે. ટ્રેન-બસમાં જઇને દિવસભર નોકરી-ધંધામાં વૈતરું કરતા ને વર્ષાનુંવર્ષ પરિવાર સાચવતા એક ખામોશ માણસની મૂંગી ઉજાસ વિનાની ઉજવણીનો આજે દિવસ છે: ‘વિશ્વ પિતા દિવસ’.

૮ વરસનો સીમોં પહેલીવાર સ્કૂલમાં પ્રવેશ્યો. એક છોકરાએ સીમોંની મજાક ઉડાવતા કહ્યું,

‘બોલો..આ સીમોંને તો બાપ જ નથી.’
બીજા છોકરાએ પૂછ્યુ : ‘તારાં નામની પાછળ કયું નામ લાગે છે? બોલ બે?’

‘મને લોકો સીમોં કહે છે.’
પેલા છોકરાએ કહ્યું : ‘જુઓ, આની પાસે બાપનું નામ જ નથી!’

બધાં સીમોં સામે તિરસ્કારથી જોવા માંડ્યા. ગુસ્સામાં સીમોંએ છોકરાઓ પર પથ્થર ફેંક્યા,પણ એણે નક્કી કર્યું કે એ નદીમાં ડૂબી મરશે ને એ નદી પાસે આવ્યો. એ ડૂસકાં ભરતો હતો એટલામાં કોઈએ એના ખભા પર હાથ મૂકીને પૂછ્યું :

‘બેટા, કેમ રડે છે?’
એક લાંબી દાઢી ને વાંકડિયાવાળવાળો પુરુષ ઊભો હતો. સીમોંએ કહ્યું :

‘મારી પાસે બાપ નથી!’
‘તું શાંત થા અને તારી મા પાસે ઘરે ચલ. તને પિતા ચોક્કસ મળશે’ પછી પેલો સીમોંને ઘરે લઈ ગયો અને સીમોંએ માને વળગીને રડતાં રડતાં કહ્યું, :

‘મા-મા, મારે ડૂબી મરવું છે. મારી પાસે બાપ નથી એમ બધાં ચીઢવે છે.’
મા રડી પડી. પુરુષને સમજાયું નહીં કે શું કરે? સીમોંએ એને પૂછ્યું : ‘તમે મારા પપ્પા બનશો? ના પાડશો તો હું ડૂબી મરીશ!’

‘હા, હું તારો પપ્પા બનીશ.’
‘લોકો તમારું નામ પૂછે તો શું કહું?’

‘ફિલિપ’
બીજા દિવસે છોકરાઓએ ફરી મજાક કરી ત્યારે સીમોંએ કહ્યું :

‘મારા બાપનું નામ ફિલિપ છે.’
‘કોણ ફિલિપ... રાતોરાત કોને ઉપાડી લાવ્યો?’

સીમોંએ કોઈ જવાબ ન આપ્યો. હવે સીમોં રોજ સાંજે ફિલિપ સાથે ફરવા જતો ને સ્કૂલમાં પણ સૌનો રૂઆબથી સામનો કરતો.

ઝબાન સંબાલ કે

હેન્ડી શાસ્ત્રી

feedback@bombaysamachar.com

આજે ફાધર્સ ડે. આમ તો વિદેશી વિચાર- ખ્યાલ છે, પણ આપણા દેશમાં જે કીરેન માલનો ખપત વધ્યો છે એમાં **Day Celebration** - વિવિધ દિવસની ઉજવણીનો પણ સમાવેશ થાય છે. અંગ્રેજીમાં પેરન્ટ્સ એક શબ્દ છે પણ આપણે માતા - પિતા કહીએ છીએ. આપણે ત્યાં માતાનું મહત્ત્વ અને માહાત્મ્ય (મહિમા) એટલા ઊંચા છે કે માતા - પિતા જ બોલવામાં આવે છે. કોઈને ક્યારેય પિતા - માતા બોલતા - લખતા જોયા? હાલાંકી બીજા કેટલાક સંબંધમાં પુરુષનું સ્થાન પહેલા આવે છે જેમ કે દાદા - દાદી, નાના - નાની, કાકા - કાકી, મામા - મામી ઇત્યાદિ. જનનીની જોડ સખી નહીં જડે રે લોલ એ વાત સર આંખો પર. પણ આજે બાપુજી ફાધર બની ગયા છે અને પ્રોવાઇડર (સંતાનની જરૂરિયાતો પૂરી પાડવાનું કામ)ની વ્યાખ્યામાંથી બહાર નીકળી નર્ચરર (પાલનહાર પિતા) બનવા પર ભાર મુકાઈ રહ્યો છે. ફાધર્સ ડે નિમિત્તે એટલું તો જરૂર કહીએ કે દેવકી - યશોદાના પ્રેમના ગુણગાન ચોક્કસ ગાઓ, કરંડિયામાં બાળકને લઇ જનારા વાસુદેવનું પણ સ્મરણ કરી જુઓ. ઉત્તર પ્રદેશના કેટલાક વતનીઓ પિતાનું નામ દેતા નથી, કારણ કે નામ દેવાથી પોતાના પ્રિયજનનું આયુષ્ય ક્ષીણ થાય છે એવો વહેમ ચાલે છે. મતલબ કે બાપ પ્રિયજન પણ આલેખવામાં આવ્યો છે.

બાપ કહેવત અને રૂઢિપ્રયોગમાં પણ વર્ણાઈ ગયો છે. બાપ બાવળ ને મા બોરડી કહેવત કેકાણા વગરની કે આડધ વાત હોય ત્યારે વપરાય છે. દૂર દૂરનાં સંબંધ નહીં ધરાવતા બાવળ અને બોરડી એટલે જ જોવા મળે છે. બાપનું તોલડું રૂઢિપ્રયોગ સમજવા જેવો છે. તોલડું

એટલે નાનું માટીનું વાસણ. અવસાન પામેલા માણસને સ્મશાનમાં લઈ જાય ત્યારે તેનો સંબંધી હાથમાં તોલડી જઈને આગળ ચાલે છે. એ તોલડી મરણની મોકાણના સમાચારનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. એ જ પ્રમાણે આવડતની જરૂર વિનાનું કામ સોંપાયા બાદ જો એ વ્યક્તિ નિષ્ફળ થાય એના પરથી કામને યોગ્ય ન્યાય ન આપી શકતા લોકો માટે આ રૂઢિપ્રયોગ વપરાય છે. પિતાના ગુણગાન ગાતી કહેવત છે બાપા બાપા! ઝાંપો ઢાંડું. તો કહે દીકરા ઝાંપો શું કરવા ઢાંકે, મારું હૈયું ઝાંપા કરતા મજબૂત છે. પુત્રની દરેક પ્રકારની વ્યથા ઝીલવાની તકાત પિતામાં હોય છે એ એનો ભાવार्થ છે. આપણા સમાજમાં અનેક જૂની રૂઢિઓ આજે કાળ બાલ થઈ હોવા છતાં એને સમાજ વળગી રહેલો જોવા મળે છે. આ વૃત્તિ પર કટાક્ષ કરતી કહેવત છે બાપનો ફૂવો હોય એટલે એમાં ડૂબી ન મરાય. ટૂંકમાં હાનિકારક રીત રિવાજને વળગી ન રહેવાય. પિતાની પરિસ્થિતિની દરકાર ન હોય એ વ્યથા બાપને બોખારાં વાગે ને દીકરીને જોઈએ ઘરચોળાં કહેવતમાં સુપેરે પ્રગટ થાય છે. બોખારાં એટલે વરાળ. મતલબ કે બાપ મુશ્કેલીથી દાઝતો હોય - હેરાન થતો હોય. કેવી માર્મિક વાત છે. બાપનો હાથ ભીડમાં હોય, ઘરે ઉઘરાણી માટે તકાજ થતા હોય ત્યારે દીકરી ઘરચોળું માગે એ પરિસ્થિતિ બાપ માટે કેવી વસમી હોય એનું વર્ણન કરવા શબ્દોનો પનો ટૂંકો પડે.

ENGLISH

વિંગ્લિશ

FATHER'S DAY

સ્વતંત્રતા એ કાયમી અવસ્થા છે, પણ સ્વાતંત્ર્ય દિન એક જ હોય છે. એ જ રીતે જીવનમાં પિતાની હાજરી, એમણે અદા કરવાની જવાબદારી સતત પ્રક્રિયા છે, પણ વર્ષનો એક દિવસ ફાધર્સ ડે તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. Father's Day is celebrated around the world to honor fathers and father figures. While the date varies by country, many celebrate it on the third Sunday in June. પિતાશ્રી કે પિતાતુલ્ય વ્યક્તિ પ્રત્યે આદર વ્યક્ત કરવા એક દિવસ નક્કી કરવામાં આવ્યો છે. અનેક દેશોમાં એની ઉજવણી થાય છે અને તારીખ અલગ અલગ હોઈ શકે છે. જોકે, ઘણા ખરા દેશો જૂના મહિનાના ત્રીજા રવિવારે ઉજવણી કરતા હોય છે. Now we will see how Papa, Dad - Daddy, Father is reflected in proverbs

and idioms. અંગ્રેજી કહેવતો - રૂઢિપ્રયોગોમાં ડેડીની હાજરી જોઈએ. Ma-ma's baby, Papa's maybe. This phrase is a playful way of saying that a child might be more like their mother or father. બાળકમાં પિતાશ્રી કરતા માતાના ગુણ - સ્વભાવ વધુ ઊતરી આવ્યા હોય એ કહેવાનો અહીં આશય છે. Father figure એટલે વડલાનો છાંયડો, પ્રભાવી વ્યક્તિ. This term refers to a male role model who provides guidance and support, often like a father. પિતાશ્રીની જેમ આધાર બનતી, માર્ગદર્શન કરતી વ્યક્તિ માટે આ રૂઢિપ્રયોગ વપરાય છે. The Daddy of them all: The biggest, oldest, most impressive, or most respected person or thing of a certain kind. કદમાં અને ઉંમરમાં સૌથી

વલો કરચ

ડૉ. પૂર્વી ગોસ્વામી

feedback@bombaysamachar.com

વૈવિધ્યની ચાહક માનવવૃત્તિ કલાની અભિવ્યક્તિમાં હંમેશાં અવનવાં રૂપાન્તરો ખોળતી જ રહે છે અને એના એ પ્રયત્નોમાંથી આપણને અસંખ્ય સુંદર નવસર્જનો મળતાં રહ્યા છે.

ભારતીય શિલ્પસ્થાપત્યની પરંપરાના મહાપ્રવાહને પોતાનું આગવું ગતિશીલ અને સમૃદ્ધ કલા વૈવિધ્ય આપનાર ગુજરાતે એ ક્ષેત્રે અનેક અભિનવ પ્રયોગો કરીને ઉચ્ચતર શિખરો સર કર્યા છે જેની અસર કચ્છ સુધી પણ વિસ્તરી છે, પરંતુ કચ્છમાં અન્ય એક કોલોનિયલ પ્રભાવ પણ સારા પ્રમાણમાં જોઈ શકાય છે.

કચ્છનું સ્થાપત્ય તેમનાં ઐતિહાસિક, સામાજિક અને ભૌગોલિક પરિપ્રેક્ષ્યના સંયોજનથી વિકસેલું છે. અહીંનો વસવાટ પ્રાચીન યુગોથી ચાલુ રહ્યો છે અને ત્યાંથી શરૂ થયેલી લોકપરંપરાની ભૌતિક રજૂઆતો સ્થાપત્યમાં રૂપાંતરિત થઈ છે.

જ્યાં કલ્પના પાસે માળખું મળે, ત્યાં સ્થાપત્ય જન્મે; અને જ્યાં પથ્થર બોલવા લાગે, ત્યાં શિલ્પ જીવંત બને.

શિલ્પ આભૂષણોથી વિભૂષિત દેવપ્રતિમાઓ, અલંકારમંડિત અન્ય ભૌમિતિક આકારો સાથે સંસારની સમસ્ત જીવનલીલાને સમાવી લેતાં અનેક ભવ્ય મંદિરો, મહેલો અથવા અન્ય જાહેર કે ખાનગી સ્થાપત્યો બન્યાં છે જેમાં નૈસર્ગિક રંગછટાઓનું સમાવેશી સંયોજન તેની એક અલગ જ સુંદરતા સાથે નિખરી આવે છે.

આમ કરવામાં એણે પોતાના કલ્પનાવિહાર અને કલાકૌશલનો જે પરચો બતાવ્યો છે તે દાયકાઓ ને સદીઓ પછીયે એટલો જ રોચક રહ્યો છે. કાલાનુક્રમે એની શૈલી કે વિષય બદલાતાં હશે, પણ કર્કંટ વધુ સુંદર, કર્કંટ ઓર નવું કરી બતાવવાની મૂળભૂત ઝંખનાનો પ્રવાહ તો એક જ સરખો વહેતો રહ્યો છે.

એ સ્રોતમાં વહેવા આજે વાત કરીએ

કચ્છના શોભન-સંયોજનમાં પશુપક્ષીઓનાં સ્થાપત્ય શિલ્પોની. બિંદુ, રેખા કે વર્તુળની અવનવી અટપટી રચનાઓમાંથી માનવ હૃદયે ભૌમિતિક આકૃતિઓનું વૈવિધ્ય સર્જાવ્યું. એટલું જ નહીં તેમાંથી આગળ વધીને રંગબેરંગી પુષ્પો, વેલપતી ને ઘાટીલાં ફળો ઉપરાંત પશુપંખી જેવી કુદરતી સમૃદ્ધિમાંથી પ્રેરણા લઈ અનેકાનેક અવનવી ભાતો કલ્પીને એણે તેને પથ્થર, ઘાતુ, કાષ્ટ કે આલેખનમાં ઉતારી છે. એથીયે આગળ જઈ છેક

માનવપાત્રોની હૂબહૂ નકલ ઉતારવા એ પ્રેરાયો છે. એટલું જ નહિં પણ એ બધાંને પ્રકૃતિમાં ક્યાંયે જોવા ન મળે એવી અદ્ભુત રીતે ગોઠવીને કોઈ અનન્ય અભિનવ આકૃતિ કે રચના પણ ઉપજાવે છે.

સ્વાભાવિક દર્શને ભયપ્રેરક લાગતા નાગ અને સિંહના અંગ-વળાંકની એટલી સુંદર ગૂંથણી કરી બતાવી છે કે દટિ સંતોષ પામે જોઈને. એક જ સરખાં પ્રાણીના સમૂહની આવી કલામય ઉપરાંત પ્રાણીઓની અવનવી

ગૂંથણી આ સુંદર રચનાઓમાં માણી શકાય છે. તદ્દન સાદી ગણાય તેવી રચનાથી માંડી વિવિધ આકારોમાં ને અટપટી ગૂંથણીમાં પણ આ સંયોજનાઓ મળી આવે છે. કચ્છના નજરે જોયેલા વિવિધ સંયોજનની વાત કરીએ તો હાથીની પ્રતિમા ભુજના હમીરસરની પાળની દીવાલ ઓગળ પર તથા કિનારે આવેલ જૂના સત્યનારાયણ મંદિર પરિસરમાં આવેલ સૂર્ય નારાયણ મંદિરના બારસાખ પર, છતરડીના દાદર પર, કલેકટર ઓફિસ પાસે આવેલ ભારતીય સંસ્કૃતિ દર્શનમાં શોભાયમાન અલંકૃત દ્વારના તોરણની કોતરણીમાં (અહીં અન્ય વાઘ અને સિંહની પ્રતિમા પણ માણી શકાય છે) તથા વિવિધ મંદિરોમાં જોવા મળ્યા છે. કચ્છ મ્યુઝિયમના ટ્રેડમાર્ક સ્વરૂપ એક કાષ્ઠની પ્રતિમા પણ હાથીની જ છે. તે સિવાય પ્રાગ મહેલ સંકુલમાં મહેલ દીવાલની જાળીઓમાં, સ્તંભ તથા બ્રેક્ટ્સ તરીકે મોર, સસલું, નાગ, વાંદરો, તથા અન્ય પક્ષીઓ જોવા મળે છે. મતમ મઠ, માંડવી, મુન્દ્રાની જૂની હવેલીઓ તથા જૈન તથા શિવ અને સ્વામિનારાયણ મંદિરો તો ક્યાંક વાવ સ્થાપત્ય કે મહેલ કે ગઢ કિલ્લાની દીવાલોમાં આ કુદરતી વિશ્વ આજે પણ કોતરેલા સમયની સાક્ષી પૂરે છે. લાકડું અને પથ્થરના કોતરકામની પરંપરાને જાળવી રાખતા વિવિધ શિલ્પીઓએ પોતાની કલા કારીગરીના અદ્ભુત દર્શન કરાવીને પોતાનું નામ અમર કરી દીધું છે.

ક્યારેક એ શિલ્પો ઘમંડ અને શક્તિનો સંદેશ આપે છે, તો ક્યારેક એ શાંતિ અને શૃંગારનો ભાવ વ્યક્ત કરે છે. નાગ અને સિંહ જેવા ભયાનક જાણતાં પ્રાણીઓના શિલ્પો પણ એટલી નમ્રતા અને સૌંદર્ય સાથે ગોઠવાયા છે કે તેઓ ભયજનક નહીં પણ શોભાયમાન લાગે છે. અને અંતે આ લેખ વાંચતા સૌ પ્રવાસીઓને મિનંત્ર કે આપણે સ્થાપત્યોની ઉપરછણી વગેરેની કરવાની બદલે તેની અલંકૃત વિશિષ્ટતાને બારીકાઈથી માણી એનું ગૌરવ વધારીએ.

(સંદર્ભ: ડો મંજુલાલ મજમુદાર) ■

રાષ્ટ્ર ભાષા

પિતાજી की कहावतें

હિન્દીમાં પણ પિતાશ્રીને કેન્દ્રમાં રાખી કેટલીક કહેવતો જોવા મળે છે. પિતાજી की कुछ मशहूर कहावत इस प्रकार हैं. કેટલાક ઉદાહરણ જોઈએ. बाप पे पूत, नस्ल पे घोडा ज्यादा नहीं तो थोडा थोडा. बाप तेवा बेटा ने वऽ तेवा टेटानી याद अपावे છે આ કહેવત. यह कहावत बताती है कि बच्चों में पिता के गुण अधिक भले न हो. थोडे जरूर पाए जाते हैं. ટૂંકમાં સંતાનમાં પિતાનો પડછાયો જોવા મળે છે. बाप न मारी मेंढकी, बेटा तीरंदाज. બાપ કરતા બેટો સવાયો કહેવત જેવો ભાવાર્થ અહીં જોવા મળે છે. यह कहावत तब बोली जाती है जब कोई व्यक्ति अपनी हैसियत से बडा काम करने या बडी कहने की कोशिश करता है, जबकी उसके परिवार में ऐसा कोई काम करने वाला नहीं होता है. પિતાએ નાનકડી દેડકી પણ ન મારી હોય પણ બેટો બને અવ્વલ તીરંદાજ. पारिवारिक परंपराने अतिक्रमी जवानी वात છે. દૈનિક પ્રક્રિયાનો ઉલ્લેખ કરતી એક કહેવત જાણવા જેવી છે. एक अच्छा पिता बनना शेविंग करने जैसा है. શેવિંગ એટલે કે દાઢી કરવી એ દૈનિક ધોરણે થતું કામ છે. यह कहावत पिता बनने की जिम्मेदारी और महेनत को दर्शाती है, जो एक सतत प्रक्रिया है. પિતા તરીકે જવાબદારી પાર પાડવા સતત મહેનત કરતા રહેડું જરૂરી છે એ આ કહેવત સમજાવે છે.

સચ્ચી બહિણ

बाबा म्हणजे काय ?

મરાઠીમાં પિતા માટે શબ્દ છે બાબા. પિતા એટલે શું? એની વ્યાખ્યા શું કરવી? અંત્યાનુપ્રાસ અલંકારને અનુસરતી કેટલીક પંક્તિઓમાં પિતાના મહિમાનું વર્ણન બહુ સુંદર અને પ્રભાવી રીતે કરવામાં આવ્યું છે. बाबा म्हणजे काय ? बाबा म्हणजे पंखातलं बळ, सावली प्रेमळं. पिता એટલે શું? પિતા એટલે ઊડવાની પાંખોને બળ આપે. મતલબ કે ‘મૈ હું ના’ જેવા ભાવ. बाबा म्हणजे सुखांची ऑजळ, काळजाचा नारळ. સુખાચી ઓજળ એટલે સુખનો અનુભવ. કાળજાના નારળ એટલે કાળજાનો કટકો - અત્યંત વહાલા એવો અર્થ અભિપ્રેત છે. પિતાને સુખના અનુભવની અને વ્હાલપની ઉપમા આપી છે. बाबा म्हणजे आयुष्याचा आरंभ, माथ्यावरचे गंध. આરંભ અને ગંધ બે અંત્યાનુપ્રાસ શબ્દ દ્વારા પિતાની મહત્તા સમજાવી છે. જીવનના પ્રારંભે પિતાની આંગળી પકડી આગળ વધાય છે અને એ જ પિતાએ આપેલું જ્ઞાન માથા પરની ગંધ એટલે ઉન્નતિનું પ્રતીક માનવામાં આવે છે. बाबा म्हणजे संसारची ढाळ, हातातली मशाल ઉપમા તો જીવનના ગણિત જેવી છે. સંસારાચી ઢાલ એટલે કે પિતા કાયમ ઢાલ બની રજાણ કરવા હાજર હોય છે. એટલું જ નહીં, એ જ પિતા મશાલ બની અંધારામાં એટલે કે મુશ્કેલીમાં માર્ગદર્શક બનવાની જવાબદારી પણ નિભાવે છે. बाबा म्हणजे भाव्यातला बाण, उपकारांची खाण. ભાથામાં રહેલું બાણ જેમ સંકટ સમયે રક્ષા કરે એમ પિતા દરેક મુશ્કેલીમાં આપણી પડખે ઊભા હોય છે. એ જ પિતા ઉપકારની ખાણ પણ છે. એમના અનંત ઉપકાર છે. बाबा म्हणजे अपरिमित कष्ट करणारं शरीर, बाबा म्हणजे अपरिमित काळजी करणारं मन. અપરિમિત એટલે અથાક કે જેનો કોઈ અંત નથી એવું. પિતા એટલે મયાદા ઓળંગી મહેનત કરનારું શરીર અને પિતા એટલે આજીવન કાળજી કરનારું મન. ■

ઊડતી વાત

ભરત વૈષ્ણવ

feedback@bombaysamachar.com

માથા પર ભમતી અમેરિકી ‘ઘાત’

‘ગિધુ, સાતે કામ પડતા મેલીને આવો.’ રાધારાણીએ રસોડામાંથી બૂમ મારી.અમે સરકારની જેમ સાંભળ્યું ન સાંભળ્યું કર્યું. જો કે, સરકારની માફક અમારા કાન બહેરા નથી. અમારા વિરુદ્ધની કાનાફૂસી અમે સાંભળી લઇએ છીએ.

‘સાંભળો છો કે નહીં? હું અહીં ઘાંટા પાડું છું. કાનપુરમાં હડતાળ હોય તો સમેટી લો. અહીં કિયનમાં આવો.’ રાધારાણીએ અવાજનું વોલ્યુમ વધાર્યું. અમે અથડાતાં ફૂટાતા રસોડામાં ગયા.

‘પ્રલય આવ્યો છે તે બુમાબૂમ કરે છે?’ અમે પૂછ્યું.

અરે, તમને કહેવાનું રહી ગયું કે અમે દીકરા સાથે રહેવા કેલિફોર્નિયા-અમેરિકા આવ્યા છીએ. અમેરિકા આવ્યા પછી રાધારાણીના તોરતરકા બદલાઇ ગયા છે.આખી જિંદગી રસોડું શબ્દ બોલનાર બાઇ હવે રસોડાને કિયન કહે છે. બપોરના જમવાને લંચ, સાંજના જમવાને ડિનર કહે છે. એની અમદાવાદી ડિક્શનરી હવે વેબસ્ટરની બનવા લાગી છે.

રાધારાણીએ રસોડામાં પથારો પાથર્યો હતો. અહીં આપણા જેવો ગેસનો ચૂલો ન હોય. ઇલેક્ટ્રિક કોઇલ-ચૂલો છે. ચૂલા પર જલેબી આકારની સપાટ રીંગ છે. ચૂલા પર ચિમની પણ છે. રાધારાણી ઇન્ડિયાથી (અહીંના લોકો ભારતને ભારત ન કહેતાં ઇન્ડિયા કહે છે.)કપડાંમાં લપેટીને માટીની તાવડી લઇ આવેલ. એના પર રોટલી શેકતા હતા. આપણા ગેસ સ્ટવ જેવું ન ફાવે. તાવડીને બરાબર સપોર્ટ મળતો ન હતો. અમને જોયા એટલે રાધારાણીને અમને ખખડાવવા, ખંજવાળ આવી. દરેક પત્નીને એના પતિને ખખડાવવાની ખુજલી આવતી હોય છે. અમારા સંસારમાં રાધારાણીને મને ફાયર કરવાની ખંજવાળ આવે તો કુછ બાત બની કહેવાય.

‘ઉદરની જેમ દરમાં પેસીને શું કરતા હતા? ‘ફેસબુક’ કે મેસેન્જરમાં કોઇ સગલી ચાંપલી સાથે રોમાન્સના રાસડા લેતા હતા?’ પત્નીના નામ બદલાય, પરંતુ સવાલ શંકા- કુશંકા બદલાતા નથી.

‘રાધુ, અમે શું કરતા હોઇએ? કાં તો વર્તમાનપત્રના પ્રકાશક સહિતની વિગતો બેત્રણ વાર વાંચીને પાંચ રૂપિયાના વર્તમાનપત્રનો પૂરો કસ કાઢતા હોય. મગજ ન ચાલતું હોય તો શૂન્યમનસ્કપણે મોબાઇલ મચડતાં હોઇએ. જો મગજ ચાલતું હોય તો વાહિયાત લેખ લખતા હોઇએ. જો કે, બગાસા ખાવા, આળસ મરડવી, છીંકો ખાવા જેવી જીવનાવશ્યક અને જીવનવૃદ્ધિ પ્રવૃત્તિ કરતા હોઇએ. તું ધારે કે ન ધારે તેવી પત્ની વિરોધી કોઇ પ્રવૃત્તિ કરતા ન હતા.’ અમે આરોપોનું ખંડન કર્યું.

‘દીક છે, તમે પત્રકાર છો એટલે બહુના બનાવતા સારા આવડે છે.’ રાધારાણીએ વ્યાજસ્તુતિ (કોઇ રકમનું રોકાણ કર્યું હોય અને તેના પર વ્યાજ મળે તેની સ્તુતિ કે પ્રસંશા કરવી એવું હરગિજ માનવું નહીં. અહીં વખાણમાં ટીકા અને ટીકામાં વખાણ કરવા તેને વ્યાજસ્તુતિ અલંકાર કહે છે તેની વાત છે!) કરી.

‘રાધુ, ફાલતુ વાત તડકે મેલ. અરે કામ શું છે એ કહે? જેના માટે મને બોલાવ્યો છે. મેં અકળાઈને કહ્યું.

‘ક્યાંકથી પેપર કે પંખો લઇ આવો. હવા નાખો.’

બંદૂકની ગોળીની જેમ રાધારાણીનો ઓડર છૂટ્યો. અહીં મકાનોમાં સેન્ટ્રલ એસી હોય. એટલે કાળજાળ ગરમીનો સવાલ જ ન હોય. રાધારાણીના કોકી જેવા શરીરમાં પરસેવો તો દીક પરસેવું પણ દેખાય નહીં. અમેરિકામાં લગભગ કોઇ પેપર મંગાવે નહીં એટલે પંખાનો કોન્સેપ્ટ અહીં હોય નહીં. ક્યાંકથી પેઈંગના ખોખામાંથી પૂઠું શોધ્યું. રાધારાણી પાસે જઇ હવા નાખવાનું શોભાસ્પદ કામ આદર્યું.

‘ અરે, તમે તો સાવ ડોખા છો ડોખા.’ રાધારાણીએ અમારા કામનો શિરપાવ આપ્યો. અમે સ્તબ્ધ થઈ ગયા. આનું કામ ન કરીએ તો તકલીફ. કામ કરીએ તો વધારે તકલીફ. કરે તો ક્યાં કરે?

‘કેમ શું થયું?’ મેં ગુસ્સો કર્યો.

‘મને ક્યા ગરમી થાય છે?’

માથા પર હાથ પછાડી રાધારાણી બોલ્યાં. એવામાં પાટલી પરનું વેલણ ઊછળ્યું. વેલણે રાફેલ વિમાનની જેમ રાધારાણીના કપાળને આતંકી અડો સમજી પ્રહાર કર્યો. અમારા ઘરમાં ‘ઓપરેશન સિંદૂર’ની જગ્યાએ: ‘ઓપરેશન લાલ લોહી’ થઇ ગયું. અમે ક્યાંકથી ડેટોલ શોધ્યું. બોટલનું ઢાંકણું ખોલી રૂ પલાળી રાધારાણીના કપાળ પરના ઘા પર લગાડી. લોહી બંધ થઇ ગયું.

‘રાધુ, તને હવે કેવું લાગે છે?’ મેં સહાનુભૂતિથી પૂછ્યું.

‘ગિધુ, આ અમેરિકાવાળા ડરપોક છે. ઘરમાં ફાયર એલાર્મ લગાડે છે. આપણાં ઘરોમાં ફાયર એલાર્મ હોતું નથી. આપણી સરકાર સરકારી ઇમારતોમાં ફાયર એલાર્મ લગાવે છે. તેના બિલો ચૂકવાય છે, પરંતુ ખરેખર આગ લાગે ત્યારે ફાયર એલાર્મ વાગતા નથી. રોડ પર સીસીટીવી લગાડે છે, જે અણીના સમયે બંધ હોય છે. અહીં એવું હોતું નથી.’

રાધારાણી ઢંગધડા વિનાનું બોલ્યા.

‘આ કથા કરવાનું શું પ્રયોજન છે?’ મેં મૂંઝાઈને પૂછ્યું.

‘બળ્યું , મુંઉં ફાયર એલાર્મ. મેં ગેસ પર પાપડ શંકવાનું શરૂ કર્યું કે પીટ્યું લાલ લાલ કરીને ‘ફાશર... ફાશર... ફાયર’ બોલવા માંડ્યું. હવે અટકવાનું નામ લેતું નથી.’ રાધારાણીએ ફાયર એલાર્મ પારાયણ વાંચ્યું. હવે અમને લાઇટ થઇ કે રાધારાણી કોને હવા નાખવાનું કહેતા હતા. અહીં ફાયર એલાર્મ લાંબો સમય બોલતું રહે તો ઘડીના છઠા ભાગમાં ‘ફલેક્સ’ તરીકે ઓળખાતી ફાયર બ્રિગેડ સાયરન વગાડતું ઘસી આવે.

અમે ફડાક દઇને પૂંઢાફી ફાયર એલાર્મને હવા નાખવાનું શરૂ કર્યું. એક બે મિનિટ પછી ફાયર એલાર્મમાં લાલને બદલે લીલી લાઇટ થઇ. ફાયર એલાર્મ શાંત થયું બધા ચક્રવાત શમી ગયા.

આમ જુઓ તો અમારા માથા પરથી અમેરિકી ઘાત ગઈ!

■

ગોવંડીમાં ડમ્પરે બાઈકને કચડતાં ત્રણ બાબક સહિત ચારનાં મોત

► ઉશ્કેરાયેલા લોકોએ રસ્તા પર ઊતરીને વિરોધ પ્રદર્શન કરતાં ટ્રાફિક જેમ સર્જયો ► ટોળાને વિખેરવા પોલીસે હળવો લાહીચાર્જ કરવો પડ્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: ગોવંડીમાં ભરબપોરે પુરડગપે આવેલા ડમ્પરે બાઇકને અડફેટમાં લેતાં ત્રણ બાબક સહિત ચાર જણનાં મોત થયાં હોવાની ઘટના બની હતી. અકસ્માત બાદ ઉશ્કેરાયેલા નાગરિકોએ ડમ્પરની તોડફોડ કર્યા બાદ રસ્તા પર ઊતરી આવી વિરોધ પ્રદર્શન કર્યું હતું, જેને કારણે ટ્રાફિક જેમ સર્જયો હતો. ટોળાને વિખેરવા માટે પોલીસે હળવો લાહીચાર્જ કરવાની ફરજ પડી હતી. દેવનાર પોલીસે આ પ્રકરણે ગુનો દાખલ કર્યો હતો અને અકસ્માત બાદ ફરાર થયેલા ફરાર ડમ્પરચાલકની ધરપકડ કરી હતી, એમ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

પોલીસના જણાવ્યા અનુસાર ગોવંડીમાં ઘાટકોપર-

રાજયમાં કોરોનાના નવા ૫૩ કેસ: બે જણનાં મોત સાથે મરણાંક ૨૭

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રમાં શનિવારે કોરોનાના નવા ૫૩ કેસ નોંધાયા હતા. એ સાથે જ કોરોનાનો જાન્યુઆરીથી અત્યાર સુધી કુલ કેસની સંખ્યા ૧,૮૬૭ થઈ ગઈ છે. આ દરમ્યાન નાગપૂરમાં કોરોનાથી બે દર્દીના મૃત્યુ નોંધાતા જાન્યુઆરીથી અત્યાર સુધીનો મૃત્યુઆંક ૨૭ થઈ ગયો છે.

રાજ્યના આરોગ્ય ખાતાના જણાવ્યા મુજબ શનિવારે મુંબઈમાં ૨૪ નવા કેસ નોંધાયા હતા. પુણેમાં ૧૧, થાણેમાં પાંચ, ત્રણ પિંપરી-થિંબવડ, બે સાંગલીમાં નોંધાયા હતા. તો એક નવી મુંબઈમાં નોંધાયો હતો. શુક્રવારે નાગપૂરમાં કોરોનાથી બેનાં મૃત્યુ નોંધાયા હતા. એ સાથે જ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૫થી અત્યાર સુધીનો કોરોનાથી મૃત્યુઆંક ૨૭નો થઈ ગયો છે. આ મૃત્યુ કોરોનાની સાથે જ અન્ય ગંભીર બીમારી ધરાવતા હોવાને કારણે થયા હોવાનું (જુઓ પાનું ૪) ►►

થાણેમાં ૧૨ હજાર કરોડના ખર્ચે ચાર વર્ષમાં રિંગ રેલ મેટ્રો

થાણે: થાણેના રહેવાસીઓની મુસાફરી આરામદાયક બનાવવા અને તેમનો સમય બચાવવા માટે કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારે થાણે શહેરમાં રિંગ રેલ મેટ્રો (સર્ક્યુલર મેટ્રો)ના કામને મંજૂરી આપી દીધી છે. પ્રથમ તબક્કામાં આ પ્રોજેક્ટ માટે ૧૪૦૦ કરોડ રૂપિયાના ટેન્ડર બહાર પાડવામાં આવ્યા છે અને મંજૂરી પ્રક્રિયા અંતિમ તબક્કામાં છે. નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદે ટૂંક સમયમાં આ પ્રોજેક્ટનો શિલાન્યાસ કરશે. થાણેના સંસદ સભ્ય નરેશ મહસ્કેએ શુક્રવારે મેટ્રો અધિકારીઓ સાથેની બેઠક બાદ જણાવ્યું હતું કે આ મેટ્રો લાઈનનું કામ ડિસેમ્બર ૨૦૨૯ પહેલાં પૂર્ણ થઈ જશે.

થાણેના વધતા જતા વિસ્તરણને ધ્યાનમાં રાખીને પૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન અને હાલના નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદેએ થાણેના લોકોને ટ્રાફિકની

સમસ્યામાંથી મુક્ત કરવા માટે થાણે હેઠળની રીંગ રેલ મેટ્રોનું કામ ઝડપી બનાવ્યું છે. આ પ્રોજેક્ટને કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી છે અને નોંધપાત્ર ભંડોળ ફાળવવામાં આવ્યું છે.

૧૨,૨૦૦ કરોડ રૂપિયાના આ રિંગ રેલ મેટ્રો પ્રોજેક્ટ ૨૯ કિ.મી. લાંબો છે. ૨૬ કિ.મી. જમીન પર અને ૩ કિ.મી. ટ્રેન ભૂગર્ભમાં દોડશે. તેના રૂટ નક્કી કરી દેવામાં આવ્યા છે. કુલ ૨૨ સ્ટેશન એલિવેટેડ કરવામાં આવશે અને બે સ્ટેશનો મહસ્કેએ શુક્રવારે મેટ્રો અધિકારીઓ સાથેની બેઠક બાદ જણાવ્યું હતું. ૨૨, લોકમાન્ય નગર, પોખરણ રોડ નં. ૧, પોખરણ રોડ નં. ૨, ગ્લેડી અલ્વારિસ રોડ, હિરાનંદાની મેરોડ, હિરાનંદાની એસ્ટેટ, કોલશેત્ર, બાબકુમ, રાબોડી, થાણે કોલેજ રોડ, થાણે સ્ટેશન પરિસરનો સમાવેશ થાય છે. ■

નાગપુરમાં ₹૮,000 કરોડનો હેલિકોપ્ટર મેન્યુફેક્ચરિંગ પ્લાન્ટ સ્થપાશે

મુંબઈ: મેક્સ ઓરોસ્પેસ એન્ડ એવિએશન ગ્રાહવેટ લિમિટેડ અને રાજ્યના ઉદ્યોગ વિભાગ વચ્ચે શુક્રવાર થયેલા સમજૂતી કરાર (એમઓયુ) સાથે નાગપુરમાં ટૂંક સમયમાં આશરે ₹૮,૦૦૦ કરોડના રોકાણ સાથે હેલિકોપ્ટર મેન્યુફેક્ચરિંગ પ્લાન્ટ શરૂ થવાનો છે.

મુખ્ય પ્રધાન અને અન્ય વરિષ્ઠ અધિકારીઓની હાજરીમાં ઉદ્યોગ સચિવ પી. અંબાલાગન અને મેક્સ ઓરોસ્પેસના અધ્યક્ષ ભરત મલકાની વચ્ચે એમઓયુ પર હસ્તાક્ષર થયા હતા. એમઓયુ અનુસાર મેક્સ ઓરોસ્પેસ નાગપુરમાં હેલિકોપ્ટર મેન્યુફેક્ચરિંગ પ્લાન્ટ શરૂ

કરશે જે ૨૦૨૬માં કાર્યરત થવાની ધારણા છે. આ પ્રોજેક્ટ આગામી આઠ વર્ષમાં આશરે ₹૮,૦૦૦ કરોડના રોકાણ સાથે આશરે ૨,૦૦૦ પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ રોજગારીની તકોનું સર્જન કરે તેવી અપેક્ષા છે. આ હેલિકોપ્ટરના કસ્ટમાઇઝેશન અને પૂર્ણ કક્ષાના ઉત્પાદન માટે મહારાષ્ટ્રનો પ્રથમ સમર્પિત પ્રોજેક્ટ હશે. આ પહેલથી મહારાષ્ટ્ર ઓરોસ્પેસ ઉત્પાદન માટે એક મહત્વપૂર્ણ કેન્દ્ર તરીકે ઉભરી આવશે. આ પ્રસંગે મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફાણવીસે મેક્સ ઓરોસ્પેસે મહારાષ્ટ્ર અને ખાસ કરીને નાગપુરની પસંદગી કરી એ બદલ ખુશી વ્યક્ત કરી હતી.

જાહેરાત કરી હતી કે તેઓ ભૂખ હડતાળ આંદોલન અને ચક્કા જામ આંદોલનને સ્થગિત કરી રહ્યા છે. બચ્ચુ કુડુએ ખેડૂતોની લોન માફી અને દિવ્યાંગો માટે ભંડોળ સહિતની ૧૭ માગણીઓ માટે આઠમી જૂનથી ભૂખ હડતાળ આંદોલનન શરૂ કર્યું હતું. આ આંદોલન તિવાસા તાલુકાના મોઝારીમાં શરૂ થયું હતું. વિરોધ પક્ષના

નીટ યુજી ર૦૨૫ના ઉમેદવારો સાથે છેતરપિંડી: સીબીઆઈએ બે જણની ધરપકડ કરી

પૈસાના બદલામાં ગુણ વધારી આપવાનો આરોપીઓ દાવો કરતા હતા

મુંબઈ: નીટ યુજી ૨૦૨૫માં ઓછા ગુણ મળવાનો ડર હોય એવા ઉમેદવારોને ગુણ વધારી આપવાને નામે મોટી રકમ લઇને છેતરપિંડી આચરવા બદલ સેન્ટ્રલ બ્યૂરો ઓફ ઇન્વેસ્ટિગેશને (સીબીઆઇ) બે જણની ધરપકડ કરી હતી. આરોપીઓની ઓળખ સોલાપુરના સંદીપ શાહ અને નવી મુંબઈના સલીમ પટેલ તરીકે થઇ હતી. આરોપીઓએ નીટના અનેક ઉમેદવારો અને તેમના વાલીઓને છેતર્યા છે, જે અંગે સીબીઆઇ તપાસ કરી રહી છે.

નેશનલ ટે રિટર્નિંગ એજન્સી (જુઓ પાનું ૪) ►►

►મેડિકલ પ્રવેશ પરીક્ષા ‘નીટ’માં મહારાષ્ટ્રના સવા લાખ વિદ્યાર્થીઓ પાસે ►મહારાષ્ટ્રનો કૃષ્ણાંગ જોશી દેશમાં ત્રીજા ક્રમાંકે

મુંબઈ: આ વર્ષની રાષ્ટ્રીય સ્તરે લેવામાં આવતી મેડિકલ એન્ટ્રન્સ એકઝામ (નીટ)ના પરિણામ જાહેર થયા છે. પરીક્ષામાં મહારાષ્ટ્રના ૧,૨૫,૭૨૭ વિદ્યાર્થીઓ પાત્ર ઈર્થા છે. ટોપ ૧૦ વિદ્યાર્થીઓની યાદીમાં મહારાષ્ટ્રના બે વિદ્યાર્થીઓ છે. મહારાષ્ટ્રમાંથી કૃષ્ણાંગ જોશીએ દેશમાં ત્રીજું અને આરવ અગ્રવાલે ૧૦મું સ્થાન મેળવ્યું છે. મહારાષ્ટ્રના કુલ ૨,૪૮,૨૦૧ વિદ્યાર્થીઓએ મેડિકલ ડિગ્રી પ્રવેશ પરીક્ષા (નીટ (જુઓ પાનું ૪) ►►

મુંબઈ એરપોર્ટ પર દાણચોરીનું ₹૧.૪૨ કરોડનું સોનું પકડાયું: ફૂ સભ્ય સહિત બેની ધરપકડ

મુંબઈ: ડિરેક્ટરેટ ઓફ રેવન્યૂ ઇન્ટેલિજન્સ (ડીઆરઆઇ)ના અધિકારીઓએ મુંબઈ એરપોર્ટ પરથી દાણચોરીનું ૧.૪૨ કરોડની કિંમતનું સોનું પકડી પાડ્યું હતું અને આ પ્રકરણે ફૂ સભ્ય સહિત બે જણની ધરપકડ કરી હતી.

અમે કૃષિ લોનમાફીનું વચન આપ્યું જ નથી: ભાજપ

મુંબઈ: એક તરફ રાજ્યમાં ખેડૂતોને લોનમાફી આપવાની માગણી જોર પકડી રહી છે ત્યારે ભાજપના અગ્રણી નેતા અને મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફાણવીસના અત્યંત નજીકના ગણાતા નેતાએ એવું ચોક્કાવનારું નિવેદન કર્યું હતું કે ભાજપે ચૂંટણી દેંદરામાં ક્યારેય લોનમાફીનું વચન આપ્યું જ નહોતું. મહારાષ્ટ્રના પ્રધાન અને ભાજપના નેતા અતુલ સાવેએ શનિવારે કહ્યું હતું કે પાર્ટીએ ૨૦૨૪ વિધાનસભા ચૂંટણી માટેના પોતાના દેંદરામાં કૃષિ લોનમાફીનું વચન આપ્યું જ નથી.

અહીં ઉલ્લેખનીય છે કે વિપક્ષ દ્વારા સતત ભાજપ પર ખેડૂતોને લોનમાફી આપવાની માગણી સાથે પસ્તાળ પાડવામાં આવી રહી છે.

ભૂતપૂર્વ પ્રધાન બચ્ચુ કુડુ દ્વારા કરવામાં આવી રહેલી ભૂખ

ડીઆરઆઇએ ધરપકડ કરેલા બંને જણની ઓળખ દાદરમાં રહેતા રાકેશ સોહનલાલ રાઠોડ (૫૪) અને થાણેમાં રહેતા અને અગ્રણી વિમાની કંપનીના ફૂ સભ્ય ગિરીશ પિંપળે (૫૫) તરીકે થઇ હતી. બંનેને

શનિવારે કોર્ટમાં હાજર કરવામાં આવ્યા હતા. રાકેશ રાઠોડના વકીલ તરીકે રાજેશ શાહ અને અડવાની સચવાની હીરા હાજર રહ્યા હતા અને તેમણે કોર્ટમાં દલીલ કરી હતી. કોર્ટે બાદમાં (જુઓ પાનું ૪) ►►

હડતાળ વિશે પૂછવામાં આવતા તેમણે હિંગોલીમાં પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે, ‘ભાજપના ચૂંટણી દેંદરામાં કૃષિ લોન માફી આપવાનું કોઈ વચન આપવામાં આવ્યું જ નથી.’ અહીં ઉલ્લેખનીય છે કે પ્રહાર જનશક્તિ પાર્ટીના સ્થાપક બચ્ચુ કુડુએ ભાજપની આગેવાની હેઠળની સરકાર દ્વારા સંપૂર્ણ કૃષિ લોન માફીની તેમની મુખ્ય માગણી પર વિચાર કરવાનું સરકાર દ્વારા લેખિતમાં આધ્યાસન આપ્યા બાદ અમરાવતી જિલ્લાના તેવસા તાલુકાના ગુરુકુંજ મોઝારી ખાતે તેમની સાત દિવસની ભૂખ હડતાળ સમાપ્ત કરી હતી. ખેડૂતોને લોનમાફી આપવાનું લેખિત આધ્યાસન આપવામાં આવ્યું હોવા છતાં ભાજપના નેતા દ્વારા કરવામાં આવેલા નિવેદનને કારણે આગામી દિવસોમાં શાબ્દિક યુદ્ધ જોવા મળે એવા અણસાર છે. ■

વિશ્વાસકુમાર રમેશની જેમ ૧૯૯૩ના પ્લેન કેશમાં પાણ થયો હતો એક વ્યક્તિનો ચમત્કારી બચાવ

છત્રપતિ સંભાજી નગર: અમદાવાદમાં એર ઇન્ડિયાનું વિમાન તૂટી પડતાં દેશવાસીઓ આઘાત અનુભવી રહ્યા છે ત્યારે મહારાષ્ટ્રના પરભણી વિસ્તારની એક વ્યક્તિ ૩૨ વર્ષ પહેલાં આવા જ અકસ્માતમાં બચી ગઈ હતી. પોતે મૃત્યુને હાથતાળી આપી કેવી રીતે ઊગરી ગયો હતો એની સ્મૃતિઓ તાજી કરી હતી.

પરભણી જિલ્લાના જિન્દુરના ભૂતપૂર્વ મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલ પ્રમુખ વસંત શિંદેએ જણાવ્યું હતું કે તેઓ ૧૯૯૩ની દુર્ઘટનામાં બચી ગયા હતા. આ દુર્ઘટનામાં ૫૫ લોકોએ જીવ ગુમાવ્યા હતા. વિમાને ડુક્રમ કર્યા પછી આ અકસ્માત થયો હતો. શિંદે ૨૬ એપ્રિલ, ૧૯૯૩ના રોજ ઔરંગાબાદ જિલ્લાના ચિકલકાણા એરપોર્ટ (હવે છત્રપતિ સંભાજી નગર)થી ટેકઑફ કરનારા ઇન્ડિયન એરલાઇન્સના વિમાનમાં સવાર હતા.

જોકે ઔરંગાબાદ - મુંબઈ ફ્લાઈટ ૪૯૧ના લેન્ડિંગ ગિયરની રતન-વેના છેવાડે એક ટૂક સાથે ટક્કર થઈ હતી અને ત્યાર બાદ ખેતરમાં કેશ-લેન્ડિંગ પહેલાં હાઈ-ટેન્શન પાવર લાઈન્સ સાથે અથડાતા તેના ત્રણ ટુકડા થઈ ગયા હતા અને આગ લાગી હતી. વિમાનમાં સવાર ૧૧૨ મુસાફરોમાંથી ૫૫ના મૃત્યુ થયા હતા.

કોસ્ટલ રોડની ટનલમાં કાર ઊંઘી વળી: ડ્રાઈવર બચી ગયો

મુંબઈ: દક્ષિણ મુંબઈમાં વરસાદ વચ્ચે કોસ્ટલ રોડની ટનલમાં પૂરપાટ વેગે આવી રહેલી કાર સ્કીડ થયા બાદ ઊંઘી વળી ગઇ હતી.

કોસ્ટલ રોડની ટનલમાં શુક્રવારે સાંજના આ અકસ્માત થયો હતો, જેમાં કારનો ડ્રાઇવર બચી ગયો હતો, પણ અકસ્માતને કારણે થોડા સમય માટે ટ્રાફિક જેમ થયો હતો.

નરીમન પોઇન્ટ તરફ પૂરપાટ વેગે જઇ રહેલી કાર ટનલમાં ભીના માર્ગને કારણે સ્કીડ થઇ હતી અને બાદમાં ઊંઘી વળી ગઇ હતી, જેમાં કારને નુકસાન થયું હતું. ડ્રાઇવરે સીટ બેલ્ટ બાંધી હતી અને અકસ્માત બાદ તરત જ બંને એરબેગ ખુલી ગઇ હતી.

દરમિયાન અકસ્માતની જાણ થતાં ટ્રાફિક પોલીસ, આરટીઓ, કોસ્ટલ રોડ ઇમર્જન્સી ટીમની સાથે એમ્બ્યુલન્સ તથા ટોઇંગ વેનને પણ ઘટનાસ્થળે પાઠવાઇ હતી. ડ્રાઇવરને બચાવી લેવામાં આવ્યો હતો અને બાદમાં ટોઇંગ વેનની મદદથી કારને ત્યાંથી હટાવાઇ હતી.

મુંબઈ, થાણેમાં મોડી સાંજ બાદ વીજળીના કડાકા સાથે ભારે વરસાદ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મુંબઈ સહિત થાણેમાં શનિવાર માટે હવામાન ખાતાએ ઓરેન્જ એલર્ટ આપ્યું હતું પણ આખો દિવસ લગભગ કોરો રહ્યા બાદ મોડી સાંજ બાદ મુંબઈ સહિત થાણે અને મુંબઈ મેટ્રોપોલિટન રિજનના વિસ્તારમાં વીજળીના ગડગડાટ સાથે વરસાદના જોરદાર ઝાપટાં પડ્યા હતા. આખો દિવસ વાદળછાંયું વાતાવરણ અને હળવા છૂટાછવાયા ઝાપટાં પડવાને કારણે ઓરેન્જ એલર્ટની ચેતવણી ફરી મોટી પડશે એવું જણાઈ રહ્યું હતું પણ મોડેથી મોટાભાગના વિસ્તારમાં જોરદાર વરસાદના ઝાપટાં પડ્યા હતા. હવામાન ખાતાની

આગાહી મુજબ ૧૮ જૂન સુધી મુંબઈમાં વરસાદ પડવાનો છે. મુંબઈ માટે રવિવારે યલો એલર્ટ અને થાણે માટે ઓરેન્જ એલર્ટની ચેતવણી આપવામાં આવી છે.

મુંબઈમાં મોડી સાંજે દક્ષિણ મુંબઈના ફોર્ટ, કોલાબા, મુલુંડ, ભાંડુપ, વિકોલી, પવઈ, દહિંસર, થાણે, વરસાદના જોરદાર ઝાપટાં પડ્યા હતા. વીજળીના ગડગડાટ અને ભારે પવન ફૂંકાવાની સાથે જ વરસાદ પડવાનું ચાલુ થઈ ગયું હતું. હવામાન વિભાગના કહેવા મુજબ મુંબઈ સહિત થાણે અને રાજ્યમાં ૧૮ જૂન સુધી વરસાદનું જોર રહેશે, જેમાં મુંબઈમાં (જુઓ પાનું ૪) ►►

ઉલ્હાસનગરની હોસ્પિટલમાં ભૂલથી જીવતો માણસ મૃત જાહેર

થાણે: થાણે જિલ્લાના ઉલ્હાસનગરની એક હોસ્પિટલમાં ડોક્ટરે મૃત જાહેર કરવામાં આવેલી એક વ્યક્તિનો પરિવાર તેના અંતિમ સંસ્કારની તૈયારી કરી રહ્યો હતો ત્યારે અચાનક તે જાગી ગયો હતો.

કમળાના રોગથી પીડાતા અભિમન્યુ તાઇડેને બેચેની અને તકલીફની ફરિયાદ બાદ તાત્કાલિક સ્થાનિક હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યો હતો એમ તેના સગાએ શનિવારે જણાવ્યું હતું. હોસ્પિટલના ડોક્ટરે રૂય સર્ટિફિકેટ આપ્યા બાદ પરિવારે અંતિમ સંસ્કારની તૈયારી શરૂ કરી હતી. જોકે, અચાનક અભિમન્યુ જાગી ગયો હતો, એમ સગાઓએ જણાવ્યું હતું. ■

‘ચોક્કસ’ છેક ૯૭૨૨ દિવસે બન્યા ‘વિનર્સ’

સાઉથ આફ્રિકાએ બે ક્વોર્ટર ફાઇનલ, બાર સેમિ ફાઇનલ અને એક ફાઇનલ બાદ મેળવ્યું ટેસ્ટના વર્લ્ડ કપનું ચેમ્પિયનપદ

લોર્ડ્સ: ટેમ્બા બવુમાના નેતૃત્વમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ઓપનર એઇડન માર્કરમની ઐતિહાસિક બેટિંગના જોરે શનિવારે ક્રિકેટના મક્કા ગણાતા લોર્ડ્સમાં ઑસ્ટ્રેલિયાને વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપ (ડબ્લ્યૂટીસી)ની ફાઇનલમાં પાંચ વિકેટે હરાવીને જે અપ્રતિમ સિદ્ધિ મેળવી એ માટે તેમના દેશે ૯,૭૨૨ દિવસ સુધી રાહ જોવી પડી હતી.

સાઉથ આફ્રિકા ૧૯૯૮માં (૨૭ વર્ષ પૂર્વે) આઇસીસી ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફી જીત્યું હતું. એ ચેમ્પિયનપદથી માંડીને શનિવારના ડબ્લ્યૂટીસી ટાઇટલ વચ્ચે ૯,૭૨૨ દિવસ વીતી ગયા અને છેવટે સાઉથ આફ્રિકા માટે બવુમા ઇલેવનના પર્ફોર્મન્સ સાથે સોનાનો સુરજ ઊઠ્યો.

૧૯૯૮ની વન-ડે ફોર્મેટની ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફી (જે આઇસીની નૉકઆઉટ સ્પર્ધા તથા વિલ્ડ

ઇન્ટરનેશનલ કપ તરીકે પણ ઓળખાતી હતી)ની ઢાકા ખાતેની ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ હન્સી ક્રોન્ચેના સુકાનમાં વેસ્ટ ઇન્ડિઝને ચાર વિકેટ હરાવ્યું હતું. ત્યારે બ્રાયન લારા કેરિબિયન ટીમનો સુકાની હતો. સાઉથ આફ્રિકાની ટીમમાં ડેરિલ કલિનન, માર્ક બાઉચર, જેક કેલિસ, જોન્ટી રહોડ્સ, નિકી બૉયે, પેટ સિમકોકસ અને સ્ટીવ એલવર્થી જેવા જાણીતા ખેલાડીઓ હતા.

એ જીત બાદ સાઉથ આફ્રિકાએ કુલ બે ક્વોર્ટર ફાઇનલ, ૧૨ સેમિ ફાઇનલ અને એક ફાઇનલ (ગયા વર્ષે ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપમાં)માં પરાજય જોયા બાદ છેવટે ટેસ્ટના વર્લ્ડ કપની ટ્રોફી (ગદા) જીતી લીધી અને એ સાથે સાઉથ આફ્રિકાના માથેથી ‘ચોક્કસ’ની છાપ ભૂંસાઈ ગઈ અને હવે તેઓ ‘વિનર્સ’ તરીકે ઓળખાશે.

ટેમ્બા બવુમાના નેતૃત્વમાં ડબ્લ્યૂટીસીનું નવું ચેમ્પિયન બનીને સાઉથ આફ્રિકાએ ટેસ્ટ ક્રિકેટને સજીવન કરી છે.

સાઉથ આફ્રિકાના આઘાતમય પરાજયો

(૧) ૧૯૯૨ વર્લ્ડ કપ: ઇંગ્લેન્ડ સામેની સેમિ ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ સાત બૉલમાં બાવીસ રન કરવાના બાકી હતા. બ્રાયન મેકમિલન અને ડેવિડ રિચર્ડસન કીઝમાં હતા. વરસાદ પડવાનો શરૂ થયો અને છેવટે સમીકરણ બન્યું જેમાં તેમણે એક બૉલમાં બાવીસ રન કરવાના આવા હતા. જોકે સુધારેલા લક્ષ્યાંક વિશે માહિતીની આપ-લેમાં થયેલી ગેરસમજ જવાબદાર હતી.

(૨) ૧૯૯૯ વર્લ્ડ કપ: ઑસ્ટ્રેલિયા સામેની સેમિ ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ડેમિયન ફ્લેમિંગની અંતિમ ઓવરમાં જીતવા માત્ર નવ રન કરવાના હતા. લાન્સ કલુઝનરના પ્રયાસથી સમીકરણ એવું બન્યું જેમાં ચાર બૉલમાં એક રન બાકી હતો. જોકે બે ડોટ બૉલ બાદ સિંગલ દોડવાના પ્રયાસમાં અંતિમ બેટ્સમેન એલન ડોનાલ્ડ રનઆઉટ થઈ ગયો હતો. મેચ ટાઇ થઈ અને સુપર સિક્સમાં સાઉથ આફ્રિકા સામે વિજય મેળવ્યો હોવાથી ઑસ્ટ્રેલિયા ફાઇનલમાં પહોંચી ગયું હતું જેમાં એણે પાકિસ્તાનને હરાવ્યું હતું.

(૩) ૨૦૧૫ વર્લ્ડ કપ: ન્યૂ ઝીલેન્ડ સામેની સેમિ ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ૨૮૧ રન કર્યા હતા. વરસાદને કારણે મેચ ૪૩-૪૩ ઓવરની થઈ ગઈ. કિવીઓએ છેલ્લી ત્રણ ઓવરમાં ૩૦ રન કરવાના હતા. જોકે કિવી પ્લેયર ગ્રાન્ટ ઇલિયટે ડેલ સ્ટેનના અંતિમ બૉલમાં સિક્સર ફટકારીને સાઉથ આફ્રિકાની આશા પર પાણી ફેરવી દીધું હતું.

(૪) ૨૦૨૪ ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ: ભારત સામેની ફાઇનલમાં સાઉથ આફ્રિકાએ ૨૯ બૉલમાં ૨૬ રન કરવાના હતા. છ વિકેટ પડવાની બાકી હતી. ક્લાસેન અને મિલર કીઝમાં હતા. જોકે હાર્દિક પટેલમાં ક્લાસેનને પેવિલિયનમાં મોકલ્યો અને છેલ્લી ઓવરમાં હાર્દિકના બૉલ પર સૂર્યકુમાર યાદવે બાઉન્ડરી લાઇનની આરપાર જઈને ડેવિડ મિલરનો અફલાતૂન કેચ પકડ્યો હતો. એ શિલરમાં સાઉથ આફ્રિકા સાત રનથી હારી ગયું હતું.

લોર્ડ્સમાં ક્રિકેટોત્સવના ચેમ્પિયનપદની સપરિવાર ઉજવણી: સાઉથ આફ્રિકાએ શનિવારે લોર્ડ્સમાં ક્રિકેટિંગ ચેમ્પિયન ઑસ્ટ્રેલિયાને ફાઇનલમાં પાંચ વિકેટે હરાવ્યું ત્યાર બાદ વિજેતા ટીમના સેન્યુરિયન સુપર-હીરો માર્કરમે પત્ની સાથે ભાવાત્મક પળો માણી હતી. કેપ્ટન ટેમ્બા બવુમા અને તેની પત્ની પણ ભાવુક થઈ ગયાં હતાં. ભારતીય મૂળના સ્પિનર કેશવ મહારાજે પત્ની-બાળકી સાથે પોઝ આપ્યો હતો.

સ્ટીવ સ્મિથની ટચલી આંગળી તૂટી ત્યારે જ ઑસ્ટ્રેલિયાના હાથમાંથી ટાઇટલ છીનવાઈ ગયું હતું

► બવુમાને બે રને મળ્યું હતું જીવતદાન, સાઉથ આફ્રિકાએ ચેમ્પિયન બનવાની તક ઝડપી લીધી અને આઈસીસીની ઈનામી-ગદા જીતી લીધી

સ્મિથને ઈજા અને બવુમાને મજા, ‘ફાઇર્સ કે’ વહેલો આવ્યો: ગઈ કાલે લોર્ડ્સના મેદાન પર સ્ટીવ સ્મિથ. તેને ટચલી આંગળીમાં ગંભીર ઈજા થઈ. ટેમ્બા બવુમાએ એક હાથમાં બાળક અને બીજા હાથમાં ગદા સાથે અભૂતપૂર્વ સેલિબ્રેશન કર્યું હતું. બવુમા માટે ‘ફાઇર્સ કે’ એક દિવસ વહેલો આવ્યો. (એપી)

લોર્ડ્સ: અહીં ઑસ્ટ્રેલિયા અને સાઉથ આફ્રિકા વચ્ચેની વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપની ફાઇનલમાં શુક્રવારના ત્રીજા દિવસે ડિકેન્ટિંગ ચેમ્પિયન ઑસ્ટ્રેલિયાના ખેલાડી સ્ટીવ સ્મિથની જમણા હાથની ટચલી આંગળીમાં ફેંકર થતાં તે ફાઇનલની બહાર થઈ ગયો હતો. જોકે તેની આ ઈજા ઑસ્ટ્રેલિયાને ખૂબ ભારે પડી. તેનાથી કેચ છૂટી ગયો અને સાઉથ આફ્રિકાને ઐતિહાસિક લાભ મળી ગયો.

સાઉથ આફ્રિકાનો કેપ્ટન ટેમ્બા બવુમા માત્ર બે રન પર હતો એ સમયે પ્રથમ સ્લિપમાં સ્મિથ તેનો કેચ પકડવા ગયો ત્યારે બૉલ તેને ટચલી આંગળી પર વાગ્યો હતો અને ગંભીર ઈજા થઈ હતી. શુક્રવારે ત્રીજા દિવસની રમત બંધ રહી ત્યારે બવુમા ૬૫ રને રમી રહ્યો હતો અને સાઉથ આફ્રિકાએ જીતવા માટે ફક્ત ૬૯ રન કરવાના બાકી હતા. બવુમા અને ઓપનર એઇડન માર્કરમ વચ્ચે ત્રીજી વિકેટ માટે ૧૪૩ રનની અતૂટ ભાગીદારી થઈ હતી. શનિવારના ચોથા દિવસે એ પાર્ટનરશિપ ૧૪૭ રન સુધી લંબાઈ હતી અને ત્યારે બવુમાએ વિકેટ ગુમાવી હતી. જોકે માર્કરમે (૧૩૬ રન, ૩૮૩ મિનિટ, ૨૦૭ બૉલ, ૧૪ ફોર) બાજુ સંભાળી લીધી અને જોશ હંડલવૂના બૉલમાં વિકેટ ગુમાવતાં પહેલાં ટીમને વિજયના દારૂ સુધી પહોંચાડી દીધી હતી. આઠમી સદી ફટકારનાર માર્કરમનો ટ્રેવિસ હેડે અફલાતૂન ડાઇવિંગ કેચ ઝીલ્યો હતો.

સ્મિથથી છૂટેલો બવુમાનો કેચ ઑસ્ટ્રેલિયાને મોંઘો પડ્યો અને એ જીવતદાને સાઉથ આફ્રિકાને પહેલી વાર મોટી આઇસીસી ટ્રોફી અપાવી દીધી.

બવુમાનો બે રને કેચ છૂટ્યો ત્યારે સાઉથ આફ્રિકાનો સ્કોર બે વિકેટે ૭૬ રન હતો અને ત્યાર પછી બવુમા અને માર્કરમ દિવસની રમતના અંત સુધીમાં ટીમના સ્કોરને ૨૧૩/૨ સુધી લઈ ગયા હતા અને ૨૧૭ રનના સ્કોર પર બવુમાની વિકેટ પડી હતી.

શુક્રવારે સ્મિથ સામાન્ય રીતે પ્રથમ સ્લિપમાં સ્ટમ્પ્સથી જેટલો દૂર ઊભો રહેતો હોય છે એટલો દૂર નહોતો. તે સ્ટમ્પ્સની નજીકમાં હતો. તેણે હેલ્મેટ પણ પહેરી હતી. બવુમાથી તે થોડો જ દૂર હતો અને મિચલ સ્ટાર્ક કલાકે ૧૩૮ કિલોમીટરની ઝડપે શોર્ટ બૉલ ફેંક્યો જેમાં બવુમાના બેટની કટ લાગ્યા બાદ બૉલ સ્મિથ તરફ આવ્યો હતો જે ખભા જેટલો ઊંચો કેચ ઝડપથી નહોતો ઝીલી શક્યો. તે બૉલ ઝીલવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો અને એ તેને આંગળી પર વાગ્યો હતો. ફિઝિયોથેરાપિસ્ટ અને ડૉક્ટર મેદાન પર આવે એ પહેલાં જ સ્મિથ આંગળીમાં ખૂબ દુખાવો થવાને કારણે ઝડપથી ચાલવા લાગ્યો હતો.

સ્મિથને તાત્કાલિક એક્સ-રે માટે હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યો હતો.

સ્મિથ હવે કેટલા દિવસ નહીં રમી શકે એ તો સ્પષ્ટ નહોતું થયું, પરંતુ ડબ્લ્યૂટીસીની વર્તમાન ફાઇનલ બાદ વેસ્ટ ઇન્ડિઝમાં ત્રણ ટેસ્ટની શ્રેણી રમવા તે શરૂઆતથી કઠાય નહીં જઈ શકે.

ઑસ્ટ્રેલિયાની વેસ્ટ ઇન્ડિઝ સામેની ટેસ્ટ-સિરીઝ પચીસમી જૂને શરૂ થશે.

એમસીસીએ કહ્યું, બાઉન્ડરી લાઈન નજીકના ‘બની હોપ’ કેચ હવે કાયદેસર નહીં ગણાય

ક્રિકેટના કાયદા ઘડતી સંસ્થાએ કહ્યું, ‘ ફીલ્ડર હવામાં ઉછળીને પણ ફક્ત એક જ વાર બૉલને અડી શકશે’

લંડન: દાયકાઓથી ક્રિકેટના કાયદા ઇંગ્લેન્ડ-સ્થિત મૅરિલબોન ક્રિકેટ ક્લબ (એમસીસી) ઘરે છે અને ક્રિકેટની રમતનું સંચાલન કરતી ઇન્ટરનેશનલ ક્રિકેટ કાઉન્સિલ (આઇસીસી) દ્વારા એ કાયદાઓનો અમલ કરવામાં આવે છે અને એ સંદર્ભમાં એમસીસીએ પાસ જણાવ્યું છે કે બાઉન્ડરી લાઇન નજીકના ‘બની હોપ’ પ્રકારનો કેચ હવે પછી ગેરકાયદેસર ગણવામાં આવશે.

આ અહેવાલ વાંચીને ઘણા વિચારતા હશે કે ગયા વર્ષે ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપની ફાઇનલમાં હાર્દિક પંડ્યાની નિર્ણાયક (૨૦મી) ઓવરમાં બાઉન્ડરી લાઇનને આરપાર જઈને સૂર્યકુમાર યાદવે સાઉથ આફ્રિકાના ડેવિડ મિલરનો જે અફલાતૂન કેચ ઝીલ્યો હતો એ પ્રકારનો કેચ ગેરકાયદેસર ગણાશે? એનો જવાબ છે ‘ નહીં’. એમસીસીએ જણાવ્યું છે કે આ પ્રકારના કેચ કાયદેસર જ ગણાશે, પરંતુ ૨૦૨૩ની બિગ બેશમાં માઇકલ નેસરે જોર્ડન સિલ્ડક નામના બેટ્સમેનનો જે રીતે કેચ ઝીલ્યો એ કાયદેસર નહીં ગણાય. બીજું, ૨૦૨૦ની સાલમાં બિગ બેશમાં જ ટૉમ બેન્ટને મેથ્યૂ રેન્શોની મદદથી વૉલીબૉલની સ્ટાઇલથી મેથ્યૂ વેડનો જે કેચ પકડ્યો હતો એવો કેચ પણ હવે કાનૂની નહીં ગણાય.’

થોડાં વર્ષોથી ભારત, ન્યૂ ઝીલેન્ડ, ઑસ્ટ્રેલિયા, સાઉથ આફ્રિકા સહિતના કેટલાક દેશોના ફીલ્ડર્સ બાઉન્ડરી લાઇનને આરપાર જઈને કેચ પકડતા હોય છે અને એવા પ્રકારના કેચ કાયદેસર ગણાશે એવો ખુલાસો એમસીસી દ્વારા કરવામાં આવ્યો છે.

નેસરનો કયો કેચ ગેરકાયદેસર?

૨૦૨૩માં માઇકલ નેસરે અદ્ભુત કેચ પકડ્યો હતો, પણ એવો કેચ હવે કાયદેસર નહીં ગણાય. જગલિંગ કેચ તરીકે ઓળખાતા એ કેચમાં તેણે બાઉન્ડરી લાઇનની નજીક બૉલ ઝીલી લીધા બાદ પોતે લાઇનની બહાર જતો રહેશે એવા ભયથી બૉલને બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર ઊંચે હવામાં મોકલ્યો હતો, પોતે લાઇનની બહાર ગયો અને બૉલ ઝીલી લીધો, પરંતુ તેણે ફરી વાર (લાઇનની બહારના ભાગમાં જ) બૉલ હવામાં ફરી ઉછાળ્યો હતો અને ત્યારે તે ફૂલો હોવાથી પોતે પણ હવામાં અધ્ધર હતો અને તેણે અધ્ધર રહીને જ બૉલ બાઉન્ડરી લાઇનની અંદર તરફ હવામાં ફેંક્યો હતો અને લાઇનની અંદર જઈને કેચ ઝીલી લીધો હતો. આમ, તેણે બૉલને હવામાં બે વખત ઉછાળ્યો હતો. બીજી રીતે કહીએ તો કેચ આવ્યા બાદ તે બે વખત બૉલને અડ્યો હતો અને કુલ ત્રીજા પ્રયાસમાં તેણે કેચ પકડ્યો હતો. આમ, તેણે બે વખતે બૉલને અડ્યા બાદ ત્રીજા પ્રયત્નમાં બૉલને પોતાના કબજામાં કર્યો હતો જે કેચ કહેવાયો હતો.

૨૦૨૩ની બિગ બેશમાં માઇકલ નેસરે (ડાબે) બાઉન્ડરી લાઈનની અંદરથી બૉલને અડ્યા બાદ હવામાં ઉછાળ્યો હતો અને ત્યાર બાદ લાઈનની બહાર ગયા પછી પણ ફૂટીને હવામાં ઉછળેલો બૉલ ઝીલ્યા પછી બાઉન્ડરીની અંદર ફેંક્યો અને અંદર જઈને કેચ ઝીલી લીધો હતો. એમસીસી કહે છે કે ફીલ્ડર આ રીતે બે વખત બૉલને અડે એ કેચ ન કહેવાય. જોકે વર્લ્ડ કપમાં સૂર્યકુમાર યાદવે (જમણે) ઝીલેલો કેચ કાયદેસર છે.

વૉલીબૉલ સ્ટાઇલનો કયો કેચ ગેરકાનૂની?

૨૦૨૦ની બિગ બેશમાં ટૉમ બેન્ટને મેથ્યૂ રેન્શોની મદદથી વૉલીબૉલની સ્ટાઇલથી મેથ્યૂ વેડનો જે કેચ પકડ્યો હતો એવો કેચ પણ હવે કાનૂની નહીં ગણાય. એમાં એક ફીલ્ડર બાઉન્ડરીની બહાર જતાં પહેલાં બૉલ ઝીલ્યા બાદ હવામાં ઉછાળે છે અને બાઉન્ડરીની બહારથી વૉલીબૉલની સ્ટાઇલમાં બૉલને સાથી ફીલ્ડર તરફ મોકલે છે અને તે કેચ ઝીલે લે છે. આ પ્રકારના કેચ પર પણ એમસીસીએ પ્રતિબંધ મૂક્યો છે.

એમસીસીએ ‘બની હોપ કેચ’ વિશે કયો ખુલાસો કર્યો?

આઇસીસી આ મહિને એમસીસી દ્વારા થનારા નિયમમાં ફેરફારને લાગુ કરશે. એમસીસીએ જણાવ્યું છે કે ‘જે કેચ પર અમે પ્રતિબંધ મૂકવા જઈ રહ્યા છીએ એ કેચ ફીલ્ડરના કૌશલ્યને ધ્યાનમાં લેતાં દર્શનીય કહેવાય, પરંતુ મોટા ભાગની ક્રિકેટપ્રેમી જનતાની દૃષ્ટિએ આવા કેચ અવ્યવહારું કહેવાય. પાસ કરીને માઇકલ નેસરના ૨૦૨૩ની સાલના કેચની અંદર કરીએ તો નેસર એમાં બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર ઘણો દૂર જતો રહ્યો હતો અને બહાર જઈને પણ તેણે (બલે હવામાં અધ્ધર રહીને જ) બૉલ ઝીલીને બાઉન્ડરી લાઇનની અંદર ફેંક્યો હતો, પરંતુ અમે સ્પષ્ટ કરી દેવા માગીએ છીએ કે જો કોઈ ફીલ્ડર હવામાં બૉલને પહેલી વાર ઉછાળ્યા બાદ બીજી વાર બૉલને અડે ત્યારે તે બાઉન્ડરી લાઇનની અંદર જ હોવો જોઈએ. તો જ એ કેચ ગણાશે. નહીં તો, બેટિંગ કરતી ટીમને ફોર (ચાર રન) આપી દેવાશે. બાઉન્ડરી લાઇનની બહારના બની હોપ કેચ પર પ્રતિબંધ જ મુકાશે. જો કોઈ ફીલ્ડર બાઉન્ડરી લાઇનની અંદરથી જ બૉલને હવામાં ઉછાળશે, બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર જતા રહ્યા પછી પાછો બાઉન્ડરી લાઇનની અંદર આવીને કેચ પકડશે એ જ કાયદેસર કેચ કહેવાશે.’

રિલે કેચ વિશે પણ નિયમ

એમસીસીએ રિલે કેચ વિશે પણ સ્પષ્ટતા કરી છે. ક્રિકેટના કાયદા બનાવતી અને એમાં ફેરફાર કરતી આ બ્રિટિશ સંસ્થાએ જણાવ્યું છે કે ‘ જો કેચ આવે તો ફીલ્ડર બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર જતાં પહેલાં બૉલને હવામાં ઉછાળીને બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર જતો રહે અને બહારથી બૉલને ફરી અડીને (હવામાં ઉછાળીને) લાઇનની અંદર ઊભેલા સાથી ફીલ્ડર તરફ ફેંકે અને તે કેચ ઝીલી લે તો એવો રિલે કેચ પણ કાયદેસર નહીં ગણાય. ટૂંકમાં, કોઈ પણ ફીલ્ડરે બાઉન્ડરી લાઇનની બહાર જઈને ફૂટકો માથો હોય તો એ પછી એક જ વાર હવામાં ઉછાળેલા બૉલને અડી શકશે. બીજી રીતે કહીએ તો ફીલ્ડર એકથી વધુ વખત બૉલને અડીને હવામાં ઉછાળતો રહેશે કે એકથી વધુ વખત અડીને પછી સાથી ખેલાડીને પાસ કરશે તો એ કેચ નહીં ગણાય.’

નવો નિયમ ૧૭મી જૂને શ્રીલંકા અને બાંગ્લાદેશ વચ્ચેની મેચ સાથેની વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપની નવી સીઝનથી લાગુ કરવામાં આવશે. ■

આર્યા-અર્જુનની ‘ગોલ્ડન જોડી’ ચીનના ચેમ્પિયનોને ભારે પડી

મ્યુનિક: ભારતની આર્યા બોરસે અને અર્જુન બખુટાની જોડીએ અહીં શનિવારે શુદ્ધિગના આઇએસએસએફ વર્લ્ડ કપમાં ચીનની ઓલિમ્પિક વિજેતા જોડીને પરાજિત કરીને ગોલ્ડ મેડલ જીતી લીધો હતો. વધુ નવાઈની વાત એ છે કે આર્યા-અર્જુને ચીની હરીફો પર સંપૂર્ણ પ્રભુત્વ જમાવ્યું હતું અને તેમને સુવર્ણ ચંદ્રક માટેની રેસની બહાર કરીને પોતે એ ચંદ્રક પર કબજો જમાવી લીધો હતો.

આર્યા-અર્જુનની જોડીએ ૧૦ મીટર અંદર રાઇફલ મિક્સ્ડ-ટીમ ઇવેન્ટમાં ચીનનાં ઓલિમ્પિક ચેમ્પિયન તથા વર્લ્ડ ચેમ્પિયન ઝિફી વોંગ અને લિહાઓ શેન્ગની જોડીને ૧૭-૭થી પરાજિત કરી હતી.

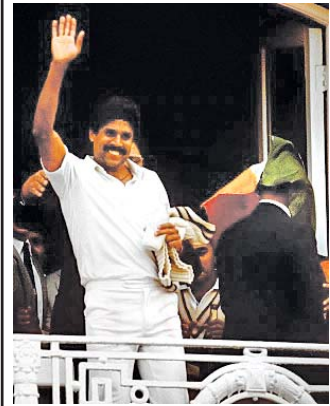
ભારતીય જોડીએ આ પ્રતિષ્ઠિત સ્પર્ધાની ફાઇનલમાં પોતાના પર વર્ચસ્વ જમાવવાની ચીની હરીફોને જરા પણ તક નહોતી આપી.

ફાઇનલમાં પહોંચવા માટેના ક્વાલિફિકેશનમાં ભારતીય જોડીએ

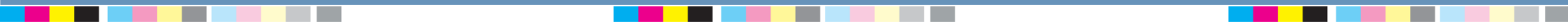

૬૩૫.૨ પોઇન્ટ નોંધાવ્યા હતા. એ જ ક્વાલિફિકેશન રાઉન્ડમાં ચીની જોડીએ ૬૩૫.૯ પોઇન્ટ નોંધાવીને વર્લ્ડ રેકૉર્ડ નોંધાવ્યો હતો. જોકે ફાઇનલમાં ભારતીય જોડીએ એ વિશ્વવિક્રમ ધારક જોડીને માત આપી હતી. ■

લોર્ડ્સની જગવિખ્યાત બાલ્કની: ૧૯૮૩માં કપિલનું ભારત, ૨૦૨૫માં બવુમાનું સાઉથ આફ્રિકા

૧૯૮૩માં કપિલ દેવના સુકાનમાં ભારતીય ટીમે વર્લ્ડ કપની ફાઇનલમાં વેસ્ટ ઇન્ડિઝને પરાસ્ત કરીને ઐતિહાસિક વિજય મેળવ્યો હતો. ભારત ત્યારે પહેલી વાર વન-ડેનું વર્લ્ડ ચેમ્પિયન બન્યું હતું. શનિવારે ટેમ્બા બવુમાના સુકાનમાં સાઉથ આફ્રિકાએ પહેલી વાર ટેસ્ટનો વર્લ્ડ કપ જીતી લીધો.

ઈઝરાયલ-ઈરાન વચ્ચે ઘર્ષણ વધતા સોનામાં આગઝરતી તેજી સામે રિટેલ સ્તરની માગમાં સન્નાટો

વર્ષ ૨૦૨૫ના અંત સુધીમાં સોનાના ભાવ ઑસદીઠ ભાવ ૩૭૦૦ ડોલર આસપાસ પહોંચશે: ગોલ્ડમેન સાશ

અમેરિકા ચીન વચ્ચે ટ્રેડ ડીલ થવાના આશાવાદને ધ્યાનમાં લેતા ગત સપ્તાહનાં પ્રથમ ત્રણસત્ર દરમિયાન સોનાના ભાવ બેતરફી વધઘટે અથડાઈને સાધારણ નરમાઈતરફી રહ્યા હતા. જોકે, ત્યાર બાદ ગત ગુરુવારે અમેરિકાએ ઈરાનમાં રહેલા તેના અધિકારીઓને પાછા ફરવાનું જણાવ્યું હોવાથી મધ્ય પૂર્વનાં દેશોમાં સલામતી અંગેની ભીતિને ધ્યાનમાં લેતા વૈશ્વિક સોનામાં તેજીનો સંચાર થયો હતો. જોકે, ત્યાર બાદ શુક્રવારે ઈઝરાયલે ઈરાનનાં અણુ મથકો પર હુમલા કર્યાના અહેવાલો સાથે પુનઃ મધ્ય પૂર્વનાં દેશોમાં ભૂરાજકીય સલામતીની ચિંતા સપાટી પર આવતા કૂડતેલના ભાવમાં અને સોનાના ભાવમાં ભડકો થયો હતો, જેમાં સોનાના ભાવ ઑસદીઠ ૩૪૦૦ ડોલરની સપાટી કુદાવીને એક મહિનાની ટોચે પહોંચી ગયા હતા, જ્યારે કૂડતેલના વાયદાના ભાવમાં સાત ટકા જેટલો ઉછાળો આવ્યો હતો. આમ વૈશ્વિક પ્રોત્સાહક અહેવાલ ઉપરાંત વિશ્વ બજારમાં કૂડ તેલના ભાવમાં ઉછાળો આવતા સ્થાનિક ફોરેક્સ માર્કેટમાં ડોલર સામે રૂપિયામાં છેલ્લાં બે સત્રમાં જ ૬૦ પૈસાનું ધોવાણ થઈ જતાં સોનાની આયાત પડતરો વધી આવતા સોનાની તેજીને ઈંધણ મળ્યું હતું.

ઈન્ડિયા બુલિયન એન્ડ જવેલર્સ એસોસિયેશનની આંકડાકીય માહિતી અનુસાર સપ્તાહના આરંભે હાજરમાં વેરારહિત ધોરણે ૯૯૯ ટય સ્ટાન્ડર્ડ સોનાના ૧૦ ગ્રામદીઠ ભાવ આગલા સપ્તાહના અંતમાં રૂ. ૯૭,૧૪૫ સામે રૂ. નરમાઈના અન્ડરટોને રૂ. ૯૫,૭૧૮ના મથાળે ખૂલ્યા બાદ સપ્તાહ દરમિયાન નીચામાં રૂ. ૯૫,૭૧૮ અને ઉપરમાં રૂ. ૯૯,૧૭૦ની રેન્જમાં રહ્યા બાદ અંતે સાપ્તાહિક ધોરણે રૂ. ૧૯૧૩ અથવા તો ૧.૯૬ ટકાના ઉછાળા સાથે રૂ. ૯૯,૦૫૮ની સપાટીએ બંધ રહ્યા હતા.

જોકે, ગત શુક્રવારે સ્થાનિકમાં સોનાના ઓનલાઈન વાયદામાં ભાવ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. એક લાખની સપાટી કુદાવીને રૂ. ૧,૦૦,૪૦૦ની સપાટી સુધી પહોંચ્યા હતા. એકંદરે સ્થાનિક સ્તરે દેશમાં સોનાના આ ભાવ ઉપરાંત ત્રણ ટકાના વેરાની સાથે ગણતરી કરતાં ભાવે ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. એક લાખની મનોવૈજ્ઞાનિક સપાટી કુદાવી દેતા રિટેલ સ્તરની માગમાં સન્નાટો વ્યાપી ગયો હોવાનું જવેલરી ઉત્પાદકોએ જણાવ્યું હતું. સામાન્યપણે દેશમાં લઘનસરાની મોસમ પૂરી થવાની સાથે ચોમાસાના સમયગાળામાં સોનામાં રિટેલ સ્તરની માગ શુષ્ક રહેતી હોવાથી તેજીના આ માહોલમાં જવેલરી ઉત્પાદકો પણ નવી ખરીદીથી દૂર રહ્યા હતા. તેમ જ ઊંચા મથાળેથી રોકાણલક્ષી માગ પણ નિરસ રહી હોવાનું સૂત્રોએ જણાવ્યું હતું.

એકંદરે ગત સપ્તાહે વૈશ્વિક સ્તરે ભૂરાજકીય તણાવ અને આર્થિક અનિશ્ચિતતાઓને ધ્યાનમાં લેતા સલામતી માટેની માગને ટેકે વિશ્વ બજારમાં સોના સહિતની કિંમતી ધાતુઓમાં તેજીની મજબૂત રેલી જોવા મળી હતી. ખાસ કરીને ઈઝરાયલે ઈરાનનાં અણુ મથકો પર હુમલા કર્યા બાદ ઈઝરાયલના સંરક્ષણ ખાતાના પ્રધાને રાષ્ટ્રવ્યાપી કટોકટી અર્થાત્ ઈમર્જન્સી જાહેર કરતાં સોનામાં તેજી ઝડપી બની હતી. વધુમાં ગત સપ્તાહે અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પના ટેન્કરી સચિવ સ્કોટ બેસન્ટે ટેરિફનાં અમલ માટેની મુદ્દત લંબાવવાના સંકેત આપવાની સાથે સાથે અમેરિકાના વેપારી ભાગીદાર દેશો પણ વેપાર કરાર કરવા માટે દબાણ લાવવા એકપક્ષીય ટેરિફની ધમકી પણ ઉચ્ચારી હતી. આ સિવાય ગત સપ્તાહે જાહેર થયેલા અમેરિકાના કન્ગ્રેસમાં ઈન્કેસ અને પ્રોજેક્સર પ્રાઈસ ઈન્કેક્સ અને

આર્થિક ટેંટાને ધ્યાનમાં લેતા ફેડરલ રિઝર્વ આ વર્ષમાં સપ્ટેમ્બર મહિનામાં વ્યાજદરમાં કાપ મૂકે તેવો આશાવાદ નિર્માણ થયો છે. જોકે, વિશ્લેષકોનું માનવું છે કે ફેડરલ રિઝર્વ વ્યાજદરમાં કપાતાના સંકેત આપતા પહેલા હજુ થોડા આર્થિક ટેંટાઓને ધ્યાનમાં લેશે, એમ એસએમસી ઈન્વેસ્ટમેન્ટ્સ એન્ડ એડ્વાઈઝર્સના વિશ્લેષકે જણાવતાં ઉમેર્યું હતું કે હાલના તબક્કે ઈઝરાયલ-ઈરાન વચ્ચેનાં તણાવ, અમેરિકા-ચીન વચ્ચેની ટ્રેડ ડીલ અંગેની અનિશ્ચિતતાઓને ધ્યાનમાં લેતા આગામી ટૂંકા સમયગાળા દરમિયાન સોનાના વૈશ્વિક ભાવ માટે ઑસદીઠ ૩૫૨૦ ડોલરની સપાટી મહત્વની પ્રતિકારક સપાટી અને ૩૩૧૦ ડોલરની સપાટી ટેકાની સપાટી પુરવાર થઈ શકે છે, જ્યારે સ્થાનિકમાં સોનાના ઓનલાઈન વાયદામાં સપ્તાહ દરમિયાન સોનાના ભાવ ૧૦ ગ્રામદીઠ રૂ. ૯૫,૫૦૦થી ૧,૦૬,૦૦૦ની રેન્જમાં રહે તેવી શક્યતા નકારી ન શકાય. દરમિયાન ગત સપ્તાહના અંતે ન્યૂ

યોર્ક મર્કન્ટાઈલ એક્સચેન્જ ખાતે સોનામાં રોકાણકારોની સલામતી માટેની માગને ટેકે હાજરમાં ભાવ આગલા બંધ સામે ૧.૩ ટકાના ઉછાળા સાથે ઑસદીઠ ૩૪૨૮.૧૦ ડોલર આસપાસ ક્વોટ થઈ રહ્યા હતા, જે ગત એપ્રિલ મહિનાની ઑસદીઠ ૩૫૦૦.૦૫ ડોલરની સપાટીની નજીક જ છે. તેમ જ વાયદામાં ભાવ આગલા બંધ સામે ૧.૫૦ ટકા ઉછળીને ૩૪૫૨.૮૦ ડોલર આસપાસ રહ્યા હતા. હાલમાં ઈઝરાયલ ઈરાનના મથકોને લશ્ચાંક બનાવી રહ્યું છે અને ઈરાનના વળતા જવાબને ધ્યાનમાં લેતા ઈઝરાયલના સંરક્ષણ પ્રધાને ચેતવણી ઉચ્ચારી હતી કે જો ઈરાન મિસાઈલ હુમલાઓ બંધ નહીં કરે તો તહેરાન ભડકે બળશે. આમ હાલની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતા સોનામાં તેજીનું વલણ જળવાઈ રહે તેવી શક્યતા આરજેઓ ફ્યુચર્સનાં માર્કેટ સ્ટ્રેટેજિસ્ટ ડેનિયલ પેવિલિયને વ્યક્ત કરી હતી. વધુમાં ગઈકાલે અમેરિકી પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે ઈરાન પર પરમાણુ હથિયારો ન બનાવવા અંગેનાં કરાર કરવા માટેનું અદ્વિતીય આપ્યું હતું. જોકે, તાજેતરમાં વૈશ્વિક સ્તરે ભૂરાજકીય તણાવ અને આર્થિક અનિશ્ચિતતાઓના માહોલામાં સોનામાં સલામતી માટેની પ્રબળ માગ ઉપરાંત કેન્સવર્તી બેન્કોની સોનામાં જળવાઈ રહેલી લેવાલીને ધ્યાનમાં લેતા વર્ષ ૨૦૨૫ના અંત સુધીમાં સોનાના ભાવ ઑસદીઠ ભાવ ૩૭૦૦ ડોલર આસપાસ અને વર્ષ ૨૦૨૬નાં મધ્ય સુધીમાં ભાવ ઑસદીઠ ૪૦૦૦ ડોલર સુધી પહોંચે તેવી શક્યતા ગોલ્ડમેન સાશે વ્યક્ત કરી છે, જ્યારે બોફા (બેન્ક ઓફ અમેરિકા)એ આગામી ૧૨ મહિનામાં સોનાના ભાવ ઑસદીઠ ૪૦૦૦ ડોલર સુધી પહોંચે તેવી ધારણા વ્યક્ત કરી હોવાના અહેવાલ છે. ■

વિદેશી હૂંડિયામણાની અનામત ૫.૧૭ અબજ ડોલર વધી

મુંબઈ: ગત છઠ્ઠી જૂનના રોજ પૂરા થયેલા સપ્તાહે દેશની વિદેશી હૂંડિયામણાની અનામત ૫.૧૭ અબજ ડોલર વધીને ૬૯૬.૬૫ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાએ સાપ્તાહિક આંકડાકીય માહિતીમાં જણાવ્યું હતું. નોંધનીય બાબત એ છે કે આ પૂર્વે ૩૦મી મેના રોજ પૂરા થયેલા સપ્તાહમાં અનામત ૧.૨૩૭ અબજ ડોલર ઘટીને ૬૯૧.૪૮૫ અબજ ડોલરના સ્તરે રહી હતી. અગાઉ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૪ના અંતે દેશની કુલ વિદેશી હૂંડિયામણાની અનામત વધીને ૭૦૪.૮૮૫ અબજ ડોલરની સર્વોચ્ચ સપાટીએ રહી હતી. જોકે, ત્યાર બાદ વૈશ્વિક પરિબળોને ધ્યાનમાં લેતા ડોલર સામે રૂપિયામાં થઈ રહેલા ધોવાણને ખાળવા માટે રિઝર્વ બેન્ક દ્વારા સમયાંતરે હાજર બજારમાં ડોલરમાં વેચાણ થતું રહ્યું હોવાથી કમચા: અનામતમાં ઘટાડો થતો રહ્યો હતો. દરમિયાન સમીક્ષા હેઠળના સપ્તાહમાં દેશની કુલ અનામતમાં બહોળો ફિરસો ધરાવતી વિદેશી ચલણી અસ્કયામતો ૩.૪૭ અબજ ડોલર વધીને ૫૮૭.૬૮ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હતી. નોંધનીય બાબત એ છે કે વિદેશી ચલણી અસ્કયામતોમાં સપ્તાહ દરમિયાન ડોલર સિવાયનાં યુરો, પાઉન્ડ અને ચેન જેવાં મુખ્ય ચલણો સામે રૂપિયામાં થયેલી વધઘટને પણ ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે. વધુમાં સપ્તાહ દરમિયાન સોનાની અનામત ૧.૫૮ અબજ ડોલર વધીને ૮૫.૮૮ અબજ ડોલરની સપાટીએ, ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેના સ્પેશિયલ ડ્રોઈંગ રાઈટ્સ ૧૦.૨ કરોડ ડોલર વધીને ૧૮.૬૭ અબજ ડોલર અને ઈન્ટરનેશનલ મોનેટરી ફંડ સાથેની અસ્કયામતો ૧.૪ કરોડ ડોલર વધીને ૪.૪ અબજ ડોલરની સપાટીએ રહી હોવાનું રિઝર્વ બેન્કે યાદીમાં ઉમેર્યું હતું. ■

ડ્યૂટી ઘટાડાનો લાભ ગ્રાહકોને પસાર કરવા સરકારનો તેલ ઉદ્યોગને અનુરોધ

નવી દિલ્હી: દેશમાં વધી રહેલા કુગાવને નિયંત્રણમાં રાખવા માટે સરકારે તાજેતરમાં કૂડ પામતેલની બેઝિક કરટમ ડ્યૂટી અડધી કરી છે. આથી અનાજ મંત્રાલયે ખાદ્યતેલ ઉદ્યોગના સંગઠનોને ડ્યૂટી ઘટાડાનો આ લાભ ગ્રાહકોને પસાર કરવા અનુરોધ કર્યો છે. ગત બુધવારે ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ ફૂડ એન્ડ પબ્લિક ડિસ્ટ્રિબ્યુશનના સચિવના વડાપણ હેઠળ ખાદ્યતેલ ઉદ્યોગના સંગઠનો અને ઉદ્યોગના હિસ્સેધારકો સાથે થયેલી બેઠકમાં ડ્યૂટીમાં કરવામાં આવેલા ઘટાડાના લાભ ગ્રાહરોને પસાર કરવા અનુરોધ કર્યો હતો. ઉદ્યોગના હિસ્સેધારકો તેનાં ડિસ્ટ્રિબ્યુટરોના ભાવમાં અને મહત્તમ છૂટક વેચાણ ભાવમાં તેઓની પડતર અનુસાર તાત્કાલિક ધોરણે ઘટાડો કરશે, એમ ડિપાર્ટમેન્ટે એક યાદીમાં જણાવ્યું હતું. વધુમાં એસોસિયેશનોએ પણ તેનાં સભ્યોને ભાવમાં ઘટાડો કરવાની

ભલામણી કરવાની સાથે મહત્તમ છૂટક વેચાણ ભાવમાં કરવામાં આવેલો ઘટાડાની શીટથી વિભાગને સાપ્તાહિક ધોરણે અપેડેટ કરતાં રહેવાનું જણાવ્યું છે. વધુમાં મંત્રાલયે ખાદ્યતેલ ઉદ્યોગને પ્રાઈસ ટૂ ડિસ્ટ્રિબ્યુટર (પીટીડી) અને મહત્તમ છૂટક ભાવ (એમઆરપી) અંગેનાં રિપોર્ટ પાઠવવા માટેના નમુનાની એક નકલ પણ આપી હતી. તેમ જ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે ગ્રાહકોને સમયસર ડ્યૂટી ઘટાડાનો રિટેલ ભાવમાં ઘટાડા થકી લાભ મળે તેવી બાંધધરી સુનિશ્ચિત કરવા પર ભાર મૂક્યો છે. અત્રે ઉલ્લેખનીય બાબત એ છે કે ગત સાલ ખાદ્યતેલની ડ્યૂટીમાં વધારો કર્યા બાદ સમીક્ષા હાથ ધરવામાં આવ્યા બાદ આ નિર્ણય લેવામાં આવ્યો હતો. વધુમાં રિટેલ ખાદ્યતેલના ભાવમાં થતાં વધારાને કારણે ગ્રાહકો પર કુગાવાલક્ષી દબાણ વધતુ હોય છે. ■

વર્ષ ૨૦૨૪માં દેશમાંથી ચાની નિકાસમાં ૯.૯૨ ટકાનો વધારો

કોલકાતા: ગત કેલેન્ડર વર્ષ ૨૦૨૪માં દેશમાંથી ચાની નિકાસ વર્ષ ૨૦૨૩નાં ૨૩.૧૬૯ કરોડ કિલોગ્રામ સામે ૯.૯૨ ટકા વધીને ૨૫.૪૬૭ કરોડ કિલોગ્રામની સપાટીએ રહી છે. તાજેતરમાં ટી બોર્ડ દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલી આંકડાકીય માહિતી અનુસાર ગત કેલેન્ડર વર્ષ ૨૦૨૪માં દેશનાં ઉત્તર ભારતનાં એસ્ટેટોમાં ચાનું ઉત્પાદન આગલા કેલેન્ડર વર્ષ ૨૦૨૩નાં ૧૪.૧ કરોડ કિલોગ્રામ સામે ૯.૭૯ ટકા વધીને ૧૫.૪૮૧ કરોડ કિલોગ્રામની સપાટીએ અને દક્ષિણ ભારતનાં એસ્ટેટોમાં ઉત્પાદન આગલા વર્ષનાં ૯.૦૬૯ કરોડ કિલોગ્રામ સામે ૧૦.૧૧ ટકા વધીને ૯.૯૮૬ કરોડ કિલોગ્રામની સપાટીએ રહ્યું હોવાનું જણાવ્યું છે. વધુમાં ટી બોર્ડે વર્તમાન કેલેન્ડર વર્ષ ૨૦૨૫નાં પહેલા ત્રિમાસિકગાળા અથવા તો ગત જાન્યુઆરીથી માર્ચ સુધીની પ્રાથમિક આંકડાકીય માહિતી જાહેર કરી છે. જેમાં આ સમયગાળામાં દેશભરમાં ચાનું ઉત્પાદન ગત સાલના સમાનગાળાના ૬.૭૫૩ કરોડ કિલોગ્રામ સામે વધીને ૬.૯૯૨ કરોડ કિલોગ્રામની સપાટીએ રહ્યું છે. આ સમયગાળામાં ઉત્તર ભારતમાં ચાનું ઉત્પાદન આગલા વર્ષનાં સમાનગાળાના ૩.૯૬૫ કરોડ કિલોગ્રામ સામે ૧૨.૫૬ ટકા વધીને ૪.૩૫ કરોડ કિલોગ્રામની સપાટીએ અને દક્ષિણ ભારતમાં ચાનું ઉત્પાદન ગત સાલના સમાનગાળાના ૨.૭૮૮ કરોડ કિલોગ્રામ સામે ૧૪.૩૮ ટકા ઘટીને ૨.૩૮૭ કરોડ કિલોગ્રામની સપાટીએ રહ્યું હોવાનું ઉમેર્યું હતું. ■

ટીન અને નિકલમાં સ્ટોકિસ્ટોની લેવાલીએ બાઉન્સબેક

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: તાજેતરમાં મધ્ય પૂર્વના દેશોમાં પ્રવર્તી રહેલા ભૂરાજકીય તણાવને ધ્યાનમાં લેતા કૂડતેલના ભાવમાં વધારો અને ડોલર ઈન્ડેક્સમાં મજબૂત વલણ રહેતાં વિશ્વ બજારમાં વિવિધ ધાતુઓના ભાવમાં સુધારાતરફી વલણ રહ્યું હોવાના નિર્દેશો હતા. આમ વૈશ્વિક પ્રોત્સાહક અહેવાલ અને ડોલરમાં મજબૂત વલણ રહ્યું હોવાથી સ્થાનિક જથ્થાબંધ ધાતુ બજારમાં આજે સપ્તાહના અંતે ખાસ કરીને ટીન અને નિકલમાં ઘટ્યા મથાળેથી સ્ટોકિસ્ટોની આક્રમક લેવાલી અને ઔદ્યોગિક માગ પ્રબળ રહેતાં ભાવમાં અનુક્રમે કિલોદીઠ રૂ. ૧૬ અને રૂ. ૧૩નું બાઉન્સબેક જોવા મળ્યું હતું. આ સિવાય કોપર સ્કેપ હેવી, કોપર આર્મિચર, કોપર વાયરબાર, એલ્યુમિનિયમ ઈન્ગોટ્સ, ઝિન્ક સ્લેબ અને લીડ ઈન્ગોટ્સમાં વપરાશકાર ઉદ્યોગની માગને ટેકે ભાવમાં કિલોદીઠ રૂ. એકથી બેનો સુધારો આવ્યો હતો. જોકે, આજે એક માત્ર કોપર યુટેન્સિલ્સ સ્કેપમાં નિરસ માગે ભાવમાં કિલોદીઠ રૂ. બેનો ઘટાડો આવ્યો હતો, જ્યારે અન્ય ધાતુઓમાં ટેકેલું વલણ રહ્યું હોવાના અહેવાલ હતા. બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં ટીન અને નિકલમાં ઘટ્યા મથાળેથી સ્ટોકિસ્ટોની આક્રમક લેવાલી ઉપરાંત વપરાશકાર ઉદ્યોગની માગને ટેકે ભાવ અનુક્રમે કિલોદીઠ રૂ. ૧૬ વધીને રૂ. ૨૮૪૦ અને રૂ. ૧૩ વધીને રૂ. ૧૩૩૫ના મથાળે રહ્યા હતા. આ સિવાય અન્ય ધાતુઓ જેમાં ઔદ્યોગિક

વપરાશકારો તથા સ્થાનિક ડીલરોની માગને ટેકે ભાવમાં સુધારાતરફી વલણ જોવા મળ્યું હતું તેમાં કોપર સ્કેપ હેવી અને કોપર વાયરબારના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. બે વધીને અનુક્રમે રૂ. ૮૩૯ અને રૂ. ૯૧૧ના મથાળે રહ્યા હતા, જ્યારે કોપર આર્મિચર, એલ્યુમિનિયમ ઈન્ગોટ્સ, ઝિન્ક સ્લેબ અને લીડ ઈન્ગોટ્સના ભાવ કિલોદીઠ રૂ. એક વધીને અનુક્રમે રૂ. ૮૨૫, રૂ. ૨૪૭, રૂ. ૨૫૩ અને રૂ. ૧૮૩ના મથાળે રહ્યા હતા. જોકે, આજે એક માત્ર કોપર યુટેન્સિલ્સ સ્કેપમાં સ્ટોકિસ્ટોની છૂટોછવાઈ વેચવાલી સામે નિરસ માગ રહેતાં ભાવ કિલોદીઠ રૂ. બે ઘટીને રૂ. ૭૬૫ના મથાળે અને ખપપૂરતી માગને ટેકે કોપર સ્કેપ સ્કેપ, બ્રાસ શીટ કન્ટેન્સ, બ્રાસ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપ અને એલ્યુમિનિયમ યુટેન્સિલ્સ સ્કેપના ભાવ અનુક્રમે કિલોદીઠ રૂ. ૮૪૯, રૂ. ૫૯૫, રૂ. ૫૫૪ અને રૂ. ૨૦૦ના મથાળે ટેકેલા રહ્યા હતા. ■

મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડમાં ધીમો સુધારો

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી) નવી મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રની ખાંડ મિલો પર ગઈકાલે સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડમાં સ્થાનિક તેમ જ દેશાવરોની માગને ટેકે ટેન્ડરોમાં વેપાર ક્લિન્ટલે રૂ. ૩૭૨૦થી ૩૭૭૦માં ગુણવત્તાનુસાર ટેકેલા ધોરણે થયાના ઓવરનાઈટ અહેવાલ હતા. જોકે, આજે સ્થાનિક જથ્થાબંધ ખાંડ બજારમાં સપ્તાહના અંતને કારણે સ્ટોકિસ્ટોની છૂટીછવાઈ અને રિટેલ સ્તરની માગ જળવાઈ રહેતાં સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના ભાવમાં ટેકેલું વલણ રહ્યું હતું, જ્યારે મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડમાં માગ ઉપરાંત અમુક માલની ગુણવત્તા પણ સારી આવી હોવાથી ભાવમાં ક્લિન્ટલે રૂ. ૧૦નો સુધારો આવ્યો હતો. વધુમાં આજે નાકા ડિલિવરી ધોરણે પણ ઔદ્યોગિક વપરાશકારો તથા સ્થાનિક ડીલરોની માગને ટેકે ભાવ ક્લિન્ટલે રૂ. ૧૦ વધી આવ્યા હતા. બજારનાં સાધનોના જણાવ્યાનુસાર આજે સ્થાનિકમાં અંદાજે ૨૮થી ૨૯ ટ્રકની આવક સામે સ્ટોકિસ્ટોની લેવાલી ઉપરાંત રિટેલ સ્તરની માગ જળવાઈ રહેતાં ઉપાડ લગભગ ૨૭થી ૨૮ ટ્રકનો રહ્યો હતો. તેમ જ માગને ટેકે હાજરમાં સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર ક્લિન્ટલે

રૂ. ૩૮૯૨થી ૩૯૫૨માં ટેકેલા ધોરણે થયા હતા, જ્યારે માગ તથા માલની ગુણવત્તાને ધ્યાનમાં લેતા મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર ક્લિન્ટલે રૂ. ૧૦ના સુધારા સાથે રૂ. ૩૯૫૨થી ૪૦૪૨માં થયા હતા. વધુમાં આજે નાકા ડિલિવરી ધોરણે ઔદ્યોગિક વપરાશકારો તથા સ્થાનિક ડીલરોની લેવાલીને ટેકે ભાવમાં ક્લિન્ટલે રૂ. ૧૦નો સુધારો આવ્યો હતો, જેમાં સ્મોલ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર ક્લિન્ટલે રૂ. ૩૮૦૦થી ૩૮૪૦માં અને મિડિયમ ગ્રેડની ખાંડના વેપાર ક્લિન્ટલે રૂ. ૩૮૭૦થી ૩૯૧૦માં થયાના અહેવાલ હતા.

એનટીપીસી એનસીડી મારફતે ₹ ૪૦૦૦ કરોડ એકત્રિત કરશે

નવી દિલ્હી: જાહેર ક્ષેત્રની પાવર ક્ષેત્રની અગ્રણી એનટીપીસી નોન કન્વર્ટિબલ ડિબેન્ચર (એનસીડી) જારી કરીને રૂ. ૪૦૦૦ કરોડ એકત્રિત કરશે, એમ કંપનીએ એક્સચેન્જને એક રેગ્યુલેટરી ફાઈલિંગમાં જણાવ્યું છે. એનસીડી મારફતે એકત્રિત થનારા ભંડોળનો ઉપયોગ મૂડીગત ખર્ચ, હાલની લોનના પુનઃધિરાણ અને અન્ય કોર્પોરેટ હેતુસર થશે, એમ ફાઈલિંગમાં જણાવતા ઉમેર્યું

હતું કે એનટીપીસીએ ૧૭મી જૂનના રોજ પ્રાઈવેટ પ્લેસમેન્ટ ધોરણે રૂ. ૪૦૦૦ કરોડનાં મૂલ્યના અનલિક્વિડ નોન કન્વર્ટિબલ ડિબેન્ચર જારી કરવાનો નિર્ણય લીધો છે. આ ડિબેન્ચરની મુદત ૧૦ વર્ષ અને એક દિવસની રહેતાં તેની પાકતી મુદત ૧૮મી જૂન, ૨૦૩૫ રહેશે. તેમ જ આ ડિબેન્ચર સામે કુપનનો દર વર્ષે ૬.૮૯ ટકાનો રહેશે.

રાજકોટમાં એર ઈન્ડિયાની ફ્લાઈટને લેન્ડિંગમાં મુશ્કેલી પડતા મુસાફરોના જીવ તાળવે ચોંટ્યા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) રાજકોટઃ અમદાવાદમાં એર ઈન્ડિયાની વિમાન દુર્ઘટનામાં અનેક લોકોએ જીવ ગુમાવ્યા હતા. હાલમાં વધુ એક એર ઈન્ડિયાના વિમાનમાં ખામી હોવાના અહેવાલો પ્રસિદ્ધ થયા હતા. રાજકોટમાં શુક્રવારે સાંજના સમયે દિલ્હીથી આવેલી એર ઈન્ડિયાની ફ્લાઈટને લેન્ડિંગની પ્રક્રિયામાં થોડી મુશ્કેલીનો સામનો કરવો પડ્યો હતો. જેના પગલે

મુસાફરોના જીવ તાળવે ચોંટ્યા હતા. એર ઈન્ડિયાના વિમાને હવામાં બે ચક્કર લગાવ્યા બાદ સુરક્ષિત લેન્ડિંગ કર્યું હતું. અમદાવાદમાં બનેલી પ્લેન કેશની દુર્ઘટના બાદ લોકોમાં ડર પેશી ગયો હતો. તાજેતરમાં બનેલી આ ઘટનામાં ઘણા લોકોએ પોતાના સ્વજનો ગુમાવ્યા છે. ત્યારે શુક્રવારે સાંજે રાજકોટ ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ પર એર ઈન્ડિયાની દિલ્હીથી રાજકોટ

આવેલી ફ્લાઈટમાં કોઈ ખામીના કારણે લોકોના જીવના તાળવે ચોંટ્યા હતા. આ ફ્લાઈટને લેન્ડિંગ પ્રક્રિયામાં કોઈ ખામી સર્જવાના કારણે હવામાં બે ચક્કર માર્યા બાદ સુરક્ષિત રીતે લેન્ડિંગ કર્યું હતું. વિમાન સફળ રીતે લેન્ડ થયા બાદ મુસાફરોએ રાહતનો શ્વાસ લીધો હતો. ઉલ્લેખનીય છે કે, આ બાબતે એર ઈન્ડિયાએ સત્તાવાર રીતે જણાવ્યું હતું

કે , અલાઇનમેન્ટ સેટ કરવાની સામાન્ય પ્રક્રિયાના કારણે વિમાને હવામાં બે ચક્કર લગાવ્યા હતા. તેમજ મુસાફરોને કોઈપણ પ્રકારની તકલીફ પડી નથી. સૂત્રોએ આપેલી વિગતો પ્રમાણે એઆઈ ૨૫૩૭ નંબરની ફ્લાઈટ રાજકોટ આવવા માટે દિલ્હીથી શુક્રવારે સાંજે ૫:૫૦ લાગ્યાને બદલે ૬:૨૯ કલાકે ટેક ઓફ થઈ હતી. આ વિમાનમાં કુલ ૧૦૦ મુસાફરો સવાર હતાં. ■

રાજકોટ શહેરમાં પૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન વિજયભાઈ રૂપાણીને શ્રદ્ધાંજલિ અર્પણ કરતા હોડિંગ્સ લાગ્યાં હતાં... (તસવીર- પ્રવિણ સેદાણી, રાજકોટ)

રાજકોટમાં ભારે બફારા બાદ વીજળીના કડાકા સાથે સાંજે વરસાદનું આગમન થતા શહેરના માર્ગો પર પાણી ભરાઈ ગયાં હતાં. (તસવીર- પ્રવિણ સેદાણી, રાજકોટ)

જૂનાગઢ જિલ્લાના મેંદરડા ગામના ભાલછેલ ગામના ખેડૂતે ગોટલા વગરની કેરીની ખેતી કરી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદઃ જૂનાગઢ જિલ્લામાં કેસર કેરી પ્રખ્યાત છે. ગીરની કેસર કેરીની નિકાસ પણ મોટાપાયે કરવામાં આવે છે, ત્યારે એક ખેડૂતે ગીરમાં ગોટલા વગરની કેરીની ખેતી કરી હતી. આ કેરી સિંધુ ૧.૧૭ નામથી ઓળખાશે. સાસણ

નજીકના ભાલછેલના ખેડૂતે સીડલેસ કેરીની જાત વિકસાવી હતી. જૂનાગઢ જિલ્લાના મેંદરડા નજીક આવેલા ભાલછેલ ગામના બે ખેડૂતોએ કેરીની ખેતીમાં સંશોધન કર્યું હતું. આ બંને ખેડૂતોએ ગોટલા વગરની કેરીની ખેતી કરી હતી. શમ્સુદ્દીન જારિયા અને

તેમના પુત્ર સુમિત જારિયાએ વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરીને કેરીની ખેતીમાં નવીનતા સર્જી હતી. તેમણે ‘સિંધુ ૧.૧૭’ નામની નવી કેરીની જાત વિકસાવી છે. જે હાલમાં લોકોમાં ખૂબ જ વિશેષ લોકપ્રિય છે. આ કેરીની વિશિષ્ટતા એ છે કે, કેરીમાં ગોટલા જ

નથી. સુમિત જારિયાએ ભાલછેલ ગામનો રહેવાસી છે. તેણે ઉચ્ચ શિક્ષણ પૂર્ણ કર્યા બાદ આફ્રિકામાં ફૂડ પ્રોસેસિંગ યુનિટમાં નોકરી કરતા હતા. ત્યારબાદ તેઓ વતન પરત ફર્યા અને પોતાના પિતા સાથે કેરીની ખેતીની શરૂઆત કરી હતી. કેરીના સંશોધનમાં તેમણે વિશેષતા પ્રાપ્ત કરી હતી. આ ખેતી અંગે

આશ્ચર્યની વાત તો એ છે કે, કેરીમાં ગોટલા ન હોય તે વાત કોઈને માનવામાં જ ન આવે. ભાલછેલના ખેડૂતોએ વૈજ્ઞાનિકોની સાથે મળીને વર્ષ ૧૯૯૨ થી ગોટલા વગરની કેરીની ખેતી અંગે સંશોધન કર્યું હતું. હાલ તેમણે આ ખેતીમાં સિદ્ધિ મેળવી છે. તેમણે ‘સિંધુ ૧.૧૭’ નામની નવી જાતમાં કેરીની ખેતી કરી હતી. ■

બોટાદમાં જિલ્લા કક્ષાના આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસની ઉજવણી અંતર્ગત કલેક્ટરે બેઠક યોજી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદઃ બોટાદમાં આગામી તા. ૨૧ જૂન ૨૦૨૫ના આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવશે. આ અંગે બોટાદમાં કલેક્ટર પી.એલ. ઝણકાતની અધ્યક્ષતામાં કલેક્ટર કચેરીના કોન્ફરન્સ હોલ ખાતે બેઠક યોજાઈ હતી. આ બેઠકમાં આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસની ઉજવણીના ભાગરૂપે કમિટીની બનાવવામાં આવી હતી કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા યોગ્ય સૂચનો અને ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. આ બેઠકમાં જિલ્લા ગ્રામ વિકાસ એજન્સીના નિયામક ભાર્ગવભાઈ પટેલ, પ્રાંત અધિકારીઓ સહિતના સંલગ્ન વિભાગના અધિકારીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. બોટાદમાં જિલ્લા કક્ષાનો વિશ્વ યોગ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવશે. આ કાર્યક્રમને અંતર્ગત કલેક્ટરે બેઠક બોલાવી હતી. આ બેઠકમાં મોટી સંખ્યામાં લોકો લાભ લઈ શકે તેમ જ વ્યવસ્થિત કાર્યક્રમો યોજાય તે અંગે માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું હતું. બોટાદ જિલ્લા કક્ષાનો કાર્યક્રમ સરકારી હાઈસ્કૂલ, બોટાદ ખાતે યોજાશે. યોગ દિવસની ઉજવણી પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિને જાળવી રાખવા તેમજ લોકોની તંદુરસ્તી અને સુખાકારી માટે તા. ૨૧ જૂનના આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે. ■

કચ્છમાં અકાળ મૃત્યુની બનેલી વિવિધ દુર્ઘટનાઓમાં સાત લોકોએ જીવ ગુમાવ્યા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજઃ કચ્છમાં વિવિધ અપમૃત્યુની દુર્ઘટનાઓમાં જવાન સહિત સાત લોકોના અકાળ મૃત્યુ નિપજતો પંથકમાં ગમગીની પ્રસરી હતી. મુંદરાના મોટા કાંઠારા પાટિયાથી નાની ખાખર વચ્ચેના માર્ગ પર ડમ્પર અને મોટરસાઇકલ વચ્ચેના અકસ્માતમાં ફરાદીના ભૂપતસિંહ નટુભા તુંવર (ઉં.વ. ૨૪)નું મોત થયું હતું, જ્યારે વાગડમાં સરહદ ઉપર ફરજ બજાવતા સીમા સુરક્ષા ઇળના જવાન સોનુવાલે મોહન પાંડુરંગ (ઉં.વ. ૫૮) એ ચાલુ ફરજે હૃદયરોગના હુમલામાં જીવ ગુમાવ્યો હતો તેમ જ અંજાર મેઘપર બોરીચીમાં ધર્મેન્દ્રસિંહ અશોકસિંહ જોજા (ઉં.વ. ૩૨) નું કોઇ અજ્ઞાત કારણે મોત થયું હતું, ગાંધીધામમાંથી એક અજાણ્યા યુવક (ઉં.વ. ૪૦) નો કોહવાઈ ગયેલો મુત્તદેહ મળી આવ્યો હતો, જ્યારે ભુજ શહેરની જી.કે.જનરલ હોસ્પિટલમાં પ્રસૂતિ માટે આવેલી મુળ પંચમહાલની ૧૮ વર્ષીય પરિણીતાનું ડિલિવરી દરમિયાન અચાનક બ્લડ પ્રેસર વધી જવાને કારણે મોત નિપજ્યું હતું. આ સિવાય ભચાઉમાંથી પસાર થતી નર્મદા કેનાલમાં ડૂબી ગયેલા આદ્ય (ઉં.વ. ૫૨)નું મૃત્યુ થયું હતું. પોલીસ કંટ્રોલ રૂમ પાસેથી પ્રાપ્ત થતી માહિતી મુજબ, મોટા કાંઠારા પાટિયાથી નાની ખાખર વચ્ચેના માર્ગ પર શુક્રવારે રાત્રે ૧૨ વાગ્યાના અરસામાં જીવલેણ અકસ્માત સર્જાયો હતો. જેમાં ફરાદીનો ભૂપતસિંહ નામનો યુવાન મોટરસાઇકલ પર સવાર થઈને ઘર તરફ જતો હતો આ સમયે સામેથી આવેલા ડમ્પર (નંબર જી.જે. ૩૯.૮. ૯૨૬૭) ના ચાલકે સિટિયરિંગ પરનો કાંબ જી. ગુમાવી દેતા મોટરસાઇકલને હડફેટમાં લેતાં ભૂપતસિંહનું ગંભીર ઈજાઓને પગલે બનાવના સ્થળે જ મોત નીપજ્યું હતું. ડમ્પર ચાલક વિરૂદ્ધ મહાવીરસિંહ નટુભા તુંવરે પોલીસ મથક ફરિયાદ નોંધાવી હતી. બીજી તરફ, વાગડની સરહદે બી.ઓ.પી. ફોર્ડ બી.એસ.એફ. બટાલિયન-૨ ૧માં રહેલા જવાન સોનુવાલે પાંડુરંગ તેમની ફરજ દરમિયાન અચાનક છાતીમાં દુઃખાવો ઉપડતાં તેમને સારવાર અર્થે પાલનપુરની

સિવિલ હોસ્પિટલમાં લઇ જવાયા હતા. આ જવાને ટૂંકી સારવાર દરમિયાન અંતિમ શ્વાસ લીધા હતા. અંજારના મેઘપર બોરીચી ખાતે આવેલા માણિ નગરમાં મૂળ લલિયાણાનો ધર્મેન્દ્રસિંહ નામનો યુવાન તેના મકાન નંબર ૧૭૩માંથી બેભાન અવસ્થામાં મળી આવ્યો હતો. તેને સારવાર અર્થે લઇ જવાતાં ફરજ પરના તબીબે તેને મૃત જાહેર કર્યો હતો. આ સિવાય ગાંધીધામ રેલવે સ્ટેશનના ગેટ આગળ મેલડી માતાના મંદિર પાસે ૪૦ વર્ષીય એક અજાણ્યો શપ્સ બેઠી સંજોગોમાં મૃત અવસ્થામાં મળી આવ્યો હતો. આ યુવાનની ઓળખ અને મૃત્યુનું કારણ જાણવા પોલીસે વધુ તપાસ હાથ ધરી હતી. ભુજની જી.કે.જનરલ હોસ્પિટલમાં મુળ પંચમહાલના અને હાલ નખત્રાણાના મોસુણા માર્ગ પરની વાડીમાં રહેતા ૧૮ વર્ષીય સોનલબેન વિનોદ નાઇકને ગત તા. ૧૨ જૂનના દાખલ કરવામાં આવી હતી. પ્રસૂતિ સમયે તેને ખેચ આવતા શ્વાસ લેવામાં તકલીફ થઇ હતી તેના કારણે યુવતીએ જીવ ગુમાવ્યો હતો. ઉલ્લેખનીય છે કે, તબીબોએ શસ્ત્રક્રિયા કરીને નવજાત બાળકીને બચાવી સારવાર હેઠળ રાખવામાં આવી હતી. આ સિવાય ભચાઉના એસ.આર.પી કેમ્પ નજીકથી પસાર થતી નર્મદા કેનાલમાં હિંમતપુરામાં રહેતા ૫૨ વર્ષીય મનુ દેવા કોલીનું ડૂબી જતાં મોત થયું હતું. આ નર્મદા કેનાલમાં ગત શુક્રવારની બપોરના બે-અઢી વાગ્યાના અરસામાં મુત્તદેહ હોવાની ખબર મળતાં ભચાઉ નગર પાલિકાના તરેવેયાઓએ મુત્તદેહને બહાર કાઢીને હોસ્પિટલને સોંપ્યો હતો. વધુ તપાસ દરમિયાન આ નશ્વર દેહ હિંમતપુરા જુના એસ.ટી બસ સ્ટેશન પાસે રહેતા ૫૨ વર્ષીય મનુભાઈ દેવા કોલીનો હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. તેઓ બે દિવસ અગાઉ રાત્રિના સાડા આઠક વાગ્યે ઘરેથી બહાર નીકળ્યા હતા. લાંબા સમય સુધી ઘરે પરત ન ફરતા તેમની શોધખોળ શરૂ કરાય હતી. જે દરમિયાન તેઓનો મુત્તદેહ નર્મદા કેનાલમાંથી મળી આવ્યો હતો. ■

દર વર્ષે ચોમાસામાં સિંહ સહિતના વન્યજીવોનો સંવનન કાળ હોવાથી તેમને ખતેલ ન પહોંચે તો માટે ૧૬ જુનથી ૧૫ મી ઓક્ટોબર સુધી ગિરનારની જંગલ સફારીમાં સિંહ દર્શન બંધ રાખવામાં આવે છે... (તસવીર- દેશ સોની, જૂનાગઢ)

મુંદરાના ચકચારી કર્સ્ટોકિયલ ડેથ કેસમાં આરોપી પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટરને જામીન પર છોડવા ગુજરાત હાઈ કોર્ટે હુકમ કર્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજઃકચ્છના મુંદરાના ચકચારી કર્સ્ટોકિયલ ડેથ કેસ (વર્ષ ૨૦૨૧)માં સાડા ચાર વર્ષથી જેલમાં રહેલા તત્કાલિન પોલીસ ઈન્સ્પેક્ટર જયેન્દ્રસિંહ અનોપસિંહ પઠિયારને ગુજરાત હાઇ કોર્ટના જજ હસમુખ સુથારે ટ્રાયલ કોર્ટ અને ફરિયાદી પક્ષના જડ વલણની ટીકા કરીને આરોપી પી.આઈ.ને જામીન મુક્ત કરવા હુકમ કર્યો હતો. ચાર વર્ષથી જેલવાસ ભોગવી રહેલા પી.આઈ પઠિયારે ટ્રાયલમાં થઈ રહેલા વિલંબને આધાર બનાવી કાત જાન્યુઆરી ૨૦૨૫માં પોતાને જામીન પર મુક્ત કરી દેવા હાઈ કોર્ટમાં અરજી દાખલ કરી હતી. જો કે, જજ હસમુખ સુથારે કેસની દૈનિક ધોરણે ટ્રાયલ ચલાવીને બે માસમાં

ટ્રાયલ પૂરી કરી દેવાના હુકમ સાથે આ અરજીને ફગાવી દીધી હતી. આ કેસમાં ટ્રાયલ કોર્ટ બે માસમાં ટ્રાયલ પૂરી ના કરતા પી.આઈ.એ હાઈ કોર્ટમાં ફરી પાછી જામીન અરજી દાખલ કરી હતી. ગુજરાત હાઈ કોર્ટે આ ચુકાદો આપતાં જણાવ્યું હતું કે, આ કેસની ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા દૈનિક ધોરણે ચલાવના બે માસમાં કેસ પૂરો ન થતા આરોપીને જામીન આપવા હુકમ કર્યો હતો. કોર્ટની મંજૂરી વિના ગુજરાત ન છોડવા તેમજ જ્યાં સુધી ટ્રાયલ પૂરી ન થાય ત્યાં સુધી દરેક તારીખે કોર્ટ સમક્ષ હાજર થવા સહિતની શરતોને આધીન જયેન્દ્રસિંહને જામીનમુક્તિ આપવાનો હુકમ કર્યો હતો. આ સિવાય વર્ષ ૨૦૨૪માં કેસના આરોપી

ઘેરા ભુરા રંગનું દ્રવ્ય મળી આવ્યું હતું. આ શપ્સને તેના વિશે પૂછતાછ કરતા હેરોઈન તથા અફીણ હોવાનું કબૂલ્યું હતું. વધુ તપાસ દરમિયાન

એફ.એસ.એલ.અધિકારીએ હેરોઇન અને અફીણ હોવાનું જણાવ્યું હતું. આ શપ્સ પર એનટીપીએસ એક્ટ હેઠળ ગુનો નોંધી કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી. આ સિવાય પોલીસે રુ. ૨,૫૦,૦૦૦નું પાંચ ગ્રામ હેરોઈન અને રૂ. ૧૯,૦૦૦ નું ૧૯ ગ્રામ અફીણ, વજન કાંટે, કાઉન્ટરમાંથી રૂ. ૮૪,૦૦૦, આધાર કાર્ડ, ચૂંટણી કાર્ડ, મોબાઇલ ફોન વગેરે મળીને કુલ રૂ. ૩,૫૮,૦૦૦ નો મુદ્દામાલ કબજે કર્યો હતો. ■

